

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Siunnersuummut nassuiaatit nalignnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersuutip tunuliaqutaa siunertaalu pingaarneq

Inatsisartut Inatsisaat meeqqat illersorneqarnissaannut ikiorneqarnissaannullu aamma inuusuttunut suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suliniuteqarfigineqartunut atuutissaaq, pingaartumillu meeqqanut atugarliortunut inuiaqatigiinniillu tapersersorneqartariaqartunut sammitinneqarluni.

Meeqqap pisariaqartitaasa ataatsimut nalilersorneqarnerisigut tapersersuisoqassaaq. Ilaqutariit aaqquissuussinermut ilanngutitinneqassapput kommunalbestyrelsilu siammasissumik tapersersuinissamut periarfissaqalissalluni.

Kommunalbestyrelse najukkami oqartussaanermut akisussaasutut pisussat sioqqutereerlugit ujartuiffiusumillu meeqqanik inuusuttunillu tapersersuinissamik neqerooruteqarnissaminut arlalinnik sakkussaqalissaaq, tassa meeqqat alliaartornerminni inerikkiartorfiusumik atugaqarnissaat qulakkeerumallugu, maannakkut ajornartorsiutaannut qaangiissutaasinnaasunik aammalu pitsaaliuutaanerusussanik.

Meeqqanik suliaqarnerup iluani sakkortuumik ersarissumillu isumaginninnermut inatsiseqarnikkut, meeqqat pisinnaatitaaffiisa nukittorsaaviginissaat inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna siunertarineqarpoq. Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa 20. november 1989-imeersoq malillugu siunnersuut atuarneqassaaq (Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissut) meeqqap pisinnaatitaaffiinik siuarsaanissamik siunertalik taamatuttaaq Haagimi isumaqatigiissut 19. oktober 1996-imeersoq malillugu (Meeqqat illersorneqarnissaat pillugu Haagerimi isumaqatigiissut) meeqqat illersorneqarnissaannik siunertalik.

Meeqqat pisinnaatitaaffiinik nukittorsaanissaaq, aammalu meeqqat Kalaallit Nunaanni alliaartortut tamarmik namminneq piginnaasaminnik pitsaanerpaamik atuilluarnissamut periarfissaqarlutik, pitsaasumik toqqissisimasumillu alliaartornissamut toqqammavissinnissaannut politikikkut ataatsimoortumik kissaateqarneq siunnersuutip tunuliaqutaraa. Meeqqanut tunngatillugu isumaginninnikkut isumannaallisaatit inatsisissatut siunnersuutip matuma sukannerulerisiteqataaffigisaata qulakkeerinneqataaffigissavaa meeqqat pisortat ingerlatsinerannik tatiginnilersinnaanerat. Inatsisissatut siunnersuutip tapersiinnissamut periarfissat amerlanerit nutaallu periarfissaalersippai, aammalu pisortat

ingerlatsinerat, minnerunngitsumik kommunit aalajangiinissamut kiffaangissuseqarnerulersillugit.

Aammattaaq ingerlatsinermi akisussaaffiup sumiinnera ersarissumik inissinneqarpoq. Kommunit sumiiffinni meeqqamut tapersiinnissap pitsaanerpaap tapersiissutiginiissaa namminneq aalajangersinnaangorpaat, tamannali ilutigalugu pisussaaffeqarnermik aamma malitseqarluni. Meeqqat pisinnaatitaaffiinik kiisalu inunnik isumaginnittoqarfimmi ingerlatsiviup akisussaaffiinik erseqqissaanerup sullisseriaatsimi nutaaliaasumi suliamillu ilisimaarinniffiusumi, siunnersuutip sunniuteqarluartumik sakkussaalluarsinnaanera qulakkeerinneqataaffigissavaa.

Meeqqat inuiaqatigiinni inooqataanermikkut atugaasa assigiinngissusaat, ilaqutariillu pissusaasa kingornuttagaasut meeqqamut sunniutaat, meeqqanut sunniuteqarluartumik tapersersuinerup nalimmassassavaat.

Siunnersuutip meeqqat assigiimmik pineqarnissaat qulakkeerpaa. Tassa meeqqat tamarmik pisariaqartinneqartumik tapersersorneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput, tapersersuinerlu tamanna meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaannut naleqqussarneqassaaq. Taamaalilluni ataatsimut anguniagaavoq, meeqqat inuiaqatigiinnit tapersersorneqartariaqalissagaluarunik inuttut tamarmik tapersersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnissaat.

Namminersorlutik Oqartussat Kommuninilu ingerlatsiviit siunnersuut aqutigalugu peqquneqarput namminneq suliniuteqarnermikkut ujartuisarnermikkullu suliaqartassasut. Taamatuttaaq kommunalbestyrelsit peqquneqarput sukumiisumik sullissinissaq pillugu suliaqarnissaq aalajangersimasumik piffissalertassagaat, assersuutigalugu sumiginnaaneq il. il. pillugit nalunaaruteqartoqarsimatillugu.

Kikkunnet tamanut meeqqanik attaveqartartunut tunngatillugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pinerluuteqarsimannginnermullu uppersaammik pissarsiniarsinnaaneq inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piumasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 19. maj 2010-meersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7, 3. juni 2015-imeersukkut allanngortinneqartumi tunngaviit tamatumani malinneqarput, immikkulli pissutissaqartoqartillugu pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik pissarsiniarsinnaaneq kiisalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik aamma pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik pissarsiniartoqaqqissinnaanera ilanngunneqarluni.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi kinguneqartitsisarnissamik aalajangersakkat ilanngunneqarput, malittarisassanik ajunngitsumik isumalinnik taakkuninna meeqqat pisinnaatitaaffeqarnerinik qajannaatsunik aammalu aalajangersimasumik najoqqutarineqarsinnaasunik tunngavissaqalersitsisunik. Aalajangersakkat taakku

kommunalbestyrelsip akisussaaffimminik naammassinninngiffigisaani ator neqarsinnaapput, ass. meeqqamik isumassortarialimmik pasitsaassinermik nalunaarutiginnittoqarneraniit sularinninnissaq akunnerit 24-t qaangiutsinnagit aallartinneqarsimannngikkaangat.

Siunnersuut tunngavigalugu oqartussaasut peqquneqarput meeqqanik taakkulu pisinnaatitaaffinik nutaaliaasumik paasinnittaaseqar neq aallaavigalu sulisarnissaannut.

Inatsisissatut siunnersuutip assigiinngitsutigut ilanngussivigaa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat, soorlu meeqqap imminut tunngasuni suliani tusarniarneqartarnissaa. Siunnersuummi meeqqat innuttaasutut nammineersinnaasutut isigineqarput, inuiaqatigiinni inersimasut imminnut pisinnaatitaaffilersorneqartarnerat assigalugu pisinnaatitaaffillit. Naligiinneq aammalu namminerisamik pisinnaatitaaffiit siunnersuummi ilaatigut sakkortusineqarput, assersuutigalugu meeqqap suliani imminut tunngasuni maalaaruteqarsinnaaneranut tunngasutigut.

Siunnersuummi Naalakkersuisut aamma pisussaaffilerneqarput, tassunga ilanngullugu isumaginninnikkut suliner mi ator tussanik kommunit atorsinnaasaannik suliaqarnissamut aamma suliani meeqqanut tunngasuni sullissiner mi malittarisassat eqqornerusut aalajangersarnissaannut. Tamatumani siunertar neqarpoq kommunini sullissisar nerup pitsaassusaata qaffassarnissaanut suleqataanissaq.

Taamatuttaaq Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani malitseqartitsineq pillugu Nassuiaammi inassuteqaatinik arlalinnik inatsisissatut siunnersuut malinnippoq, UKA 2011/107, tassani siusissukkut suliniuteqar neq aamma susassaqtut suleqatigiinnerat meeqqat inuusuttullu pillugit politikkimi pingaarnertut tunngaviupput.

Siunnersuut aqputigalugu nassuiaammi inassuteqaatit erseqqissunik malittarisassaliornikkut anguniagaqarnikkullu naammassiniar neqarput. Taakku saniatigut siunnersuut aqputigalugu meeqqat pillugit suliaqarfiup iluani kommunit soqutigisaqatigiiffiillu kissaataat arlallit Naalakkersuisunit tiguneqarsimasut naammassiniar neqarput.

1.2. Inatsisissap piareersarnerani pingaarnertut

Inatsisissatut siunnersuut taamaalilluni ilaatigut Inatsisartut politikkikkut suliniutaannik arlalinnik kiisalu ajornartorsiu tinik inatsimmi atuuttumi misilittagarineqartunik malinnippoq. Taakku saniatigut meeqqanik inuusuttunillu suliaqarfimmi sulisunit aamma kommunemi sullissisunit aqutsisuniillu kissaatit inassuteqaatillu siunnersuummi eqqarsaatigineqarput. Inatsisissatut siunnersuummi aamma meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisar neq pillugu inatsisip nutarterneqarnissaanik pitsaanerulersinneqarnissaanillu suliatigut ilinniarsimasut ilaqutariillu paarsisartut kissaataannik malinnippoq.

Naalackersuisunut pingaaruteqarsimavoq kommunini isumalluutit pigineqareersut pitsaanerpaamik atorineqarnissaannut pitsanngorsaaffigineqarnissaannullu sinaakkusiisumik siunnersuutip ilusilersorneqarnissaa.

Inatsisissatut siunnersuut meeqqanik suliaqarnerup iluani inatsisitigut sinaakkutinik annertuumik aaqquissuussivoq, aammalu kommuninut Naalackersuisunullu periarfissanik nutaanik pitsanngorsakkanillu imaqarluni, inuiaqatigiinni meerartatta tamarmik meeraanermi nalaanni inerikkiartorfiusumik, peqqinnartumik toqqissisimanartumillu peroriartornissaannut tapersiisunik.

2. Siunnersuutip imarisai pingaarnertit

Siunnersuummi pingaarnertut anguniagaavoq sullissisarnerup pitsanngorsaaffigineqarnissaa aamma meeqqat inuusuttullu erseqqissumik akisussaaffimmik suliassanillu agguuassisarluni inatsisitigut illersugaanissaat.

Siusissukkut suliniuteqarneq pitsaaliuinerlu isiginiarneqarput, tamatuma nassataanik piffissaq ungasinnerusooq isigalugu meeqqat ikinnerusut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartalissapput kiisalu ilaqutariit nukittunerulersinneqarlutik.

Siunnersuut aqqutigalugu meeqqat pisinnaatitaaffii pitsanngorsaaffigineqassapput aamma ingerlatsivinni oqartussaasut akornanni suleqatigiinneq erseqqinnerulersillugulu oqilisaaffigissavaa, pingaartumik kommunalbestyrelsit aamma Naalackersuisut suleqatigiinnerat.

Kommunalbestyrelsit siunnersuutikkut meeqqamut, inuusuttumut angajoqqaanngortussanullu tapersersueriaatsit amerlanerit pitsaanerillu pigilissavaat.

2.1. Atuuffia

Siunnersuut aqqutigalugu Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu tamarmik tapersersorneqarnissaat periarfissinneqarpoq, tassani Kalaallit Nunaanni najugaqarallartut, imaluunniit aalajangersimasumik najugaqartut, kiisalu meeqqat Kalaallit Nunaanni oqartussanit nunani allani inissinneqarsimasut pineqarput. Aamma siunnersuut aqqutigalugu Kommunit pisussaaffilerneqarput angajoqqaanngortussanik tapersersuinerikkut suli erniusimannigitsut tapersersorlugit pitsaaliuinissaminnut.

2.2 Nakkutilliineq, siunnersuineq nalunaartarnerlu

Kommunit nakkutilliinissamut pisussaaffeqarnerat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut Peqqussutaanni nr. 1, 15. april 2003-meersumi § 4-mi ullumikkut takuneqarsinnaavoq. Tassani takuneqarsinnaavoq nakkutilliineq eqeersimaartumik ujartuisumillu ingerlanneqassasoq, tamannali allatut erseqqissaaffigineqanngilaq.

Politikkikkut Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu meeqqanik suliaqarnerup iluani nakkutilliinermik pisussaaffeqarnerisa annertusineqarnissaat erseqqissaaffigineqarnissaallu kissaataasimavoq. Inissiiffiusumik nakkutilliinerup pitsaanerulersinneratigut meeraq inissiiffimmi atugarliorpat tamanna sukkanerusumik paasineqarsinnaassaaq. Kommunalbestyrelsi taamaalilluni ilaqutariinnut paarsisunut ikiorsiinissamut tapersersuinissamillu imaluunniit inissiiffiup allangortinnissaanut periarfissaqalissaaq, apequtaalluni meeqqamut iluaqutaasinnaasut pitsaanerpaat suunersut. Tamanna meeqqat pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaannik suliniuteqarluni siunnersuuteqarnermut naapertuuppoq.

Kommunit nalinginnaasumik inummullu sammititamik nakkutilliisussaatitaanerat siunnersuummi aalajangersarneqarpoq ersarissarneqarlunilu, soorlu aamma Naalackersuisut namminneq akisussaaffigisaat, akisussaaffiit uani sammisami pineqartut, immikkuullarissumik annertuumik nakkutilliinissaq, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik sukumiisumik nakkutilliisarnissaat ersarissarneqarlunilu siunnersuummi aalajangersarneqarpoq.

Siunnersuummi Naalackersuisut peqquneqarput nakkutilliinermik ingerlatsivimmik pilersitsissasut, nunap immikkoortuini Kommunit ingerlatsinerannik, aammalu meeqqanik suliaqarnerup iluani isumaginninnermi malittarisassanik atuutsitsinerannik, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nakkutilliisartussanik. Nakkutilliinermik ingerlatsivik kommunimi meeqqanik sullissinnermi nalunaarusianik tamanik misissuisinnaatitaassapput, kommunalbestyresimullu piumasaqaateqarsinnaapput suliallu aalajangersimasut pillugit suliniuteqarnissamik peqqussuteqarsinnaallutik imaluunniit suliat qaqeqqinneqarnissaannik piumaqarsinnaallutik. Nakkutilliinermik ingerlatsiviup pisuni immikkut illuinnartuni piumasarinnaavaat, angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermi kommunalbestyrelsip tapersiisussaasimagaluarneranik naliliisoqarsimatillugu kommune isumaginninnikkut misissuinnermik aallartitsissasoq. Siunnersuummi inissiiffiit tamarmik, soorlu ilaqutariit paarsisartut aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit assigiinngiaartut tamarmik, nakkutigiartorneqartarnissaat qulakkeerneqarput, soorlumi aamma qulakkeerneqartoq meeqqat peroriartornermini atugaannik, aammalu alliartorfigisaannik ilisimasaqalerlunilu nalinginnaasumik nakkutilliisoqartarnissaa.

Siunnersuummi aamma Naalackersuisut isumaginninnikkut aqutsisoqarfeqarnissaannik piumaffigineqarput, tassannga Kommunit siunnersorneqartassapput, aammalu meeqqat sukumiisumik sullinneqartarnissaannut suleriaasissanik ilitsersortassallugit. Isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup nuna tamakkerlugu assigiiaartumik suliassanik suliarinnittarnermik, kommunini suliassanik suliarinnittarnerit sivisussusaannik appartitsinissamik, aammalu Kommunit ingerlatsiviini sulisut piginnaasaannik nukittorsaanissamik qulakkeerinneqataanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Nalinginnaasumik sukannernerusumillu nalunaaruteqartussaannermut malittarisassat atuuttut ajunngitsumik atornerqarput siunnersuummilu ingerlateqqinneqarlutik, nalunaarutinilli tiguneqartunik Kommunit isumaginninnissaannut piumasaqaatit sukaterneqarput erseqqissarneqarlutillu. Sivikitsumik piffissaliisarnerit suliallu ingerlanneqarneranni alloriarfissat tamarmik erseqqissumik ingerlanneqartarnissaat siunnersuummi saqqummiunneqarput.

Siunnersuut aqqutigalugu kommunit peqquneqarput innuttaasut kommunit akornanni nuuttarnerannut imaluunniit Kalaallit Nunaannit allamut nuuttarnerannut tunngatillugu akunnerminni pinngitsooratik nalunaaruteqartassasut. Kalaallit Nunaat tamakkerlugu nalunaaruteqartarfimmik pilerstisisoqassaaq, taanna Naalackersuisunit pilersinneqassaaq, qitiusumillu nalunaarutigineqartut tamarmik nakkutigiuminartumik eqiteruffissaattut atuutsinneqassalluni.

2.3 Isumaginninnikkut misissuilluni suleriaaseq, sulianik ingerlatsineq aamma iliuusissatut pilersaarutit, angajoqqaatut meeqqatullu akisussaaffeqarnej pillugit oqaloqatigiinneq.

Isumaginninnikkut misissuilluni suleriaaseq aamma iliuusissatut pilersaarutit inatsisini atuuttuni ilaareerput.

Isumaginninnikkut misissuilluni sulineq aamma iliuusissatut pilersaarut sullissinermi sakkuupput pingaarutilit, ikiorsiinerillu suut neqeroortigineqarnissaannut aalajangiisuullutik.

Isumaginninnikkut misissuilluni sulineq tamarmiusumut tunngaviuvoq, iliuusissatulli pilersaarut aqqutigalugu meeqqap ajornartorsiutai, isumalluutai ilaqutariillu atugaat, taakkununga ilanngullugu suliniuteqarnermi anguniakkat aalajangiunneqartarluk.

Siunnersuutip nassataanik isumaginninnikkut misissuilluni sulinerup malittarisassaqaartinneqarnera iliuusissatullu pilersaarutitut piumasaqaatit annertusitinneqarput. Iliuusissatut pilersaarutit sullissinermi sakkutut pingaarutilittut aamma isumaginninnikkut misissuisarnerit assigiissaarnerunissaasa qanoq pingaaruteqartiginerat qitiutinneqarput. Iliuusissanik pilersaarusiormerme angajoqqaatut oqartussaassuseqartup allallu ilaqutariit ataatsit ajornartorsiutaasa aaqqiiffiginerini peqataannissaannut periarfissinneqarnissaat aamma pingaaruteqarluni. Isumaginninnikkut suliaassanik suliarinninnernut misissuinernullu qanoq piumasaqaateqartoqarnissaanut, kommunalbestyrelse naleqquttunik ullumikkut ersarissunik maleruagassaqaanngilaq. Taamaammat suliat meeqqanut tunngassutillit paasissutissiissutigineqartarnerat sullissisarnerlu kommunimiit kommunimut assigiinngittarput, taamaalillunilu sullissisarnermut aamma meeqqap ilaqutaasullu pisariaqartitaannik isumaginninnikkut misissuinissamut annertussutsit pitsaassutsillu qanoq ittut Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarnerat pillugu nunatsinnut tamarmut assigiissunik maleruagassaqaarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Naatsorsuutigineqassaaq kommunalbestyrelsip qulakkiissagaa, meeqqanut sullissinerup, pisortaqarfiit pisortaqarfiillu suliffeqarfiutaat allat meeqqamut attuumassuteqarsinnaasut peqatigalugit ataatsimoorussamik isigininnittaaseqarluni ikiorsiissutinik allartitsisoqarnissaa.

Suliani ataasiakkaani nalilerneqartassaaq kikkut meeqqap pineqartup avatangiisaani pisortaqarfiit, pisortaqarfiillu suliffeqarfiutai allat attuumassuteqarfigisai suliamut akulerutsinneqassanersut. Pisortaqarfiit makkuusinnaapput, politiit, atuarfeqarfik, napparsimmaveqarfik, pinerlussimasunik isumaginnittut il.il. Pisortat suliffeqarfiutai allat makkuusinnaapput, sunngiffimmi sukisaarsaartarfiit, sungiusarluni suliffeqarfiit, atonerluisunut katsorsaaviit, qimarnuiit il.il.

Kommunalbestyrelsip aaqqissuutissavaa, ataqatigiissakkamik pisortaqarfiit pisortallu suliffeqarfiutai allat, paaqqinnittarfiit, atuarfiit allallu meeqqamut attuumassuteqartut ataatsimoorussamik akisussaaffimmik tigusinissaat meeqqap ikiorneqarnissaa anguniarlugu. Kommunalbestyrelsi tassaavoq akisussaasuulluni naliliisusaaq, kikkut pisortaqarfiit ikiorsiissutinik aallartitsiniarnermi) akuliutsinneqassanersut. Ajornartorsiutaasinnaasut ilai kommunalbestyrelsimit kisimi (aaqqinneqarluarsinnaapput) nalilersorneqarsinnaapput, ilaalli allanik suleqateqarnikkut nalilersuinissaaq pisariaqartarluni. Meeqqap inissisimaneranik ikiuinissamut tunngaviliisuullunnarluni pingaaruteqarpoq, ataatsimoorussamik isiginnittaaseqarluni pisortaqarfiit pisortaqarfiillu suliffeqarfiutaat allat meeqqamut attuumassuteqartut peqatigiillunnarlutik ikiorsiissutinik allartitsinissaat). Ikiorsiissutinik aallartitsinerup isumagissavaa meeqqap inuunermini killiffia, nukissat, ajornartorsiutit, kiisalu tamatunnga tunuliaqutaasut. Pingaaruteqarpoq pisortaqarfiit allallu suliami attuumassuteqartut ilisimaqqissaassagaat ataatsimoorussamik suut anguniakkatut siunnerfiunersut, immikkullu tamarmik qanoq suliami pingaaruteqarlutillu suliaqassanerlutik.

Amerlasuutigut pisortaqarfiit, pisortallu suliffeqarfiutaat allat peqatigiillutik suleqatigiittassapput ajornartorsiutip qaagerneqarnissaanut ikiorsiissutinik aallartitsinikkut, naatsorsuutigineqarporlu meeqqap toqqissisimananngitsumik inuuneranut aaqqiissuteqarniarnermi suleqatigiinnissaat, meeqqap toqqissisimananngitsumik inuuneranut pitsaasumik aaqqiissuteqartoqassappat.

Siusissukkut suliniuteqarnissap pitsaaliuillunilu sulinerup annertunerusumik isiginiarneqarnissaa politikerinit kissaatigineqarsimavoq. Inissiinernut iliuusissatut pilersaarutit Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiinissamik peqqussut nr. 1, 15. april 2003-meersumi saqqummiunneqarput. Iliuusissatut pilersaarutinut piumasaqaataasut inatsisissatut siunnersuummi nutaami malunnartumik annertusineqarput. Siusissukkut suliniuteqartarnissaaq iliuusissallu isumaginninnikkut misissuinermik tunngaveqartarnissaat, kommunillu meeqqamut iliuusissatut pilersaarusiaanik allassimasunik peqarnissaat, siunnersuummi annertuumik pingaartinneqarput. Iliuusissatut pilersaarusiornissamik pisussaaffeqarneq malunnaqisumik annertusineqarpoq, taassuminngalu suliarinninneq ingerlatsiviup meeqqanut tapersersuinermik suliaqarneranut pissusissamisuginnartumik ilaanissaa naatsorsuutigineqarluni.

Nutaatut periarfissaaq ilanngunneqarpoq, tassalu Kommunit angajoqqaanut imaluunniit meeqqanut aggersaasinnaanngormata "angajoqqaatut akisussaaffik" aamma "meeqqatut

akisussaaffik"-mik taaneqartartut pillugit oqaloqatiginninnissamut, taamaaliortoqarsinnaavoq pineqartumi naleqqutinngitsumik, imaluunniit pitsaanngitsumik pissuseqarnerup tulluurtuunnginera nalunnginniassammassuk, aammalu pineqartup piumasaqarfigineratigut ilikkagaqarnissaa anguniarlugu, soorlu aserorterisimaguni aserortikkaminik iluarsaassitinneratigut.

2.4 Suliniutit "inuit toqqissisimaffigisat", peqatigiiffiit akuerisat aamma angajoqqaanngortussat

Inatsimmi atuuttumi illersuisoqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu arlalinnik aalajangersagaqarpoq, tassunga ilanngullugu Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut Peqqussutaanni nr. 1, 15. April 2003-meersumi § 11-mi, aamma Namminersornerullutik Oqartussat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu nalunaarutaanni nr. 32, 14. december 2006-imeersumi §§ 1-3-ni, kisiannili maleruagassani taakkunani piumasaqaatit annikitsuararsuupput.

Illersuisoqartarneq tulluannngitsumik toqqissisimalertitsisinnaammat taamatut isikkoqartillugu peerneqarpoq. Illersuisup suliatigut piginnaasaqarnissaanik aamma suliap suliarinerani ikiuussinnaaneraniq peqataasoq ilimagisaqarsinnaavoq. Illersuisoq taamatut aaqqissuussaattilluni maleruagassat atuuttut malillugit piginnaasaqartariaqaanngimmat. Aamma illersuisoqarnermik aaqqissuussaq atorneqanngingajavissimavoq.

Meeqqap pitsaanerusumik illersugaanissaa suliallu suliarineqarnerata nalaani meeqqap pisinnaatitaaffiinik ilisimasaqarluarnerunissaq politikerinit siammasissumik kissaatigineqarsimavoq. Aammattaq suliap suliarinerani sulianik ilisimasaqarnerusumik peqataasoqartarnissaa kissaatigineqartarsimavoq, taanna meeqqap soqutigisaanik isumaanillu qulakkeerinnittassammat. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit immikkoortortaannut isumannaallisakkanut inissineqarsimasunut, piukkunnaateqarluartumik illersuisoqarsinnaatitaanerup pitsanngorsaaffigineqarnissaata eqqumaffigineqarsimannginera pingaartumik ernummatigineqarsimavoq. Meeqqanik illersuisoqarneq kommunip sullissinerani meeqqap isumaata tusarneqarnissaanut qulakkeerinnissutitut isumaqarfigineqartarmat, siunnersuutigineqarpoq meeqqat illersuisoqartinneqartarnerat meeqqamut ikorfartuutitut periarfissaanartut inissisimajunnaarluni sullissinermi qulakkeerutitut inissisimalissasoq. Taamaasilluni kommune meeqqanik inissiisoqassatillugu pisussaaffilerneqartassaaq meeqqat illersuisoqarnissaannik qulakkeerinninnissamut, sulianilu allani meeqqanut tapersiissuteqarfiusussani, pimoorullugu isumaliutigisallissallugu meeqqap pisinnaatitaaffiatut isumaata tusarneqartarnissaa aamma qulakkeerniarlugu meeqqat illersuisuannik pisariaqartitsisoqarnersoq.

Neqeroorutit akuerisat Kommunit meeqqat tapersorsorneqarnerannut atorsinnaasaat siunnersuummi allattorneqarput, taakkuli saniatigut Kommunit meeqqat tapersorsorneqarnissaannut allatut neqerooruteqarsinnaanerannik annertoqisumik kiffaangissuseqartippaat. Siunnersuut aqputigalugu kommunit periarfissinneqarput

suleqatigiilluarnissamut, tassa ajornanngippat peqatigiiffinnik ”akuerisaasunik” inuiaqatigiinnilu suliaqartunik allanik, tassa suliamik ilisimasallit ingerlatsinermilu oqartussat suleqatigiinnissaat periarfissinneqarluni.

Siunnersuutip meeqqamut ilaqutariinnullu ikiorsiissutaasinnaasut ersarissisippai. Siunnersuutikkut kommuni periarfissinneqarpoq, suliasamik sullissineq annertusitinnikkaluarlugu pinaveersaartitsineq tunngaviginerullugu sullissinissamik neqerooruteqartarnissaminik. Meeraq ilaquataalu / ilaqutariilluunniit ataavartumik annertunerusumilluunniit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsippata, kommuni periarfissaqarpoq tapersersortissamik saaffigisartagassamillu neqeroorfiginninnissaminut. Pineqartoq tassaavoq meeqqap inerikkiartornerani pisariaqavissunut siunnersortaasusaaq soorlu atuarnissamut, ilinniagaqarnermut il.il., kiisalu / imaluunniit meeqqap ilaqutariilluunniit inuttut pisariaqartitaannut ikiorsiisulluunniit pisariaqartitaannik siunnersortitut ikiorsiinerusinnaalluni. Takorluugaavoq tapersersortaasoq saaffigisartagaasorlu suliasanut siammasissunut sullissisuusinnaassasoq, meeqqap, ilaqutariit tapersersortaasulluunniit allat piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu pilertortumilluunniit tapersersorneqarnissamik siunnersorneqarnissamillu pisariaqartitsivinni ikiuuttassalluni, kommunip nalinginnaasumik siunnersuisinnaanera akimorlugu.

Meeqqat pillugit inatsimmi nutaarluinnartut ilanngunneqarpoq, meeqqamik suli erniusimanngitsumik illersuinissamik Kommunit angajoqqaanngortussanut tapersersuinissamik neqerooruteqarsinnaalernissaat. Tassani pineqarsinnaapput ilaqutariinnut sullivinni, katsorsaavinni qimarnguinniluunniit inissiinerit. Angajoqqaanngortussat aammattaaq allat tapersersorneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaapput meeqqap peqqissusaanut ineriartorneranullu iluaqutaasinnaasunik, tassunga ilanngullugit angerlarsimaffimmi ikorfartorneqarneq, atornerluisuunermik katsorsarneqarneq imaluunniit angajoqqaanik ilaqutariinnillu pikkorissaanerit il.il.

2.5 Suliniutit annertunerusut – angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit

Angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit pillugit maleruagassani atuuttuni pingaarutillit siunnersuummi ingerlateqqinneqarput, maleruagassanilli erseqqinnerusunik kiisalu aalajangersakkanik nutaanik ilaneqarlutik. Siunnersuummi ersarissarneqarput pisuni qanoq ittuni kommuni angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik isumaliuteqarsinnaanersoq, pisunilu qanoq ittuni angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqartassanersoq. Illersuinissamut maleruagassat pitsaanerusut, angerlarsimaffiullu avataanut inissiisoqannginnerani sullissinissamut piomasagaatit annertussusissaat ilaatinneqalerput, tassunga ilanngullugu meeqqat ulloq unnuarlugu angerlarsimaffimmi immikkoortortamut isumannaallisakkamut inissinneqarsimasut meeqqamut illersuisoqarnissat periarfissaalissaaq il.il..

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut ikilisarneqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat, tamatumani meeqqap peroriartornera, peqqissusaa ineriartorneranulluunniit isumannaassusaa akiginagu. Siunnersuummi taamaammat iliuuserisinnaasat allat arlallit

ilanngunneqarput, tamannali ilutigalugu meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut, angajoqqaanit akuerisamik akuersinertaqanngitsumillu, kommunit pisariinnerusumik sulisinnaanerannik ammaassivoq.

2.6 Inissiiviusartut, katsorsaanermik iliuusissatut pilersaarutit ilaqutariinnillu paarsisartunik nakkutilliineq.

Kommunip meeqqanik inissiiffigisinnaasaasa pioreersut ingerlateqqinneqarnissaat siunnersuummi piumasaqaataavoq, kiisalu kommune sulitassaasoq inissiiffissamik toqqaasussaq. Siunnersuut aqutigalugu inissiiffiusinnaasunik allanik amerlanernik periarfissaqalissaaq, assersuutigalugu meeraq nammineq ineeqqaminut il.il. inissinneqarsinnaalissaaq.

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit eqqornerusunik piumasaqarfigineqassapput, ilaatigut meeqqat inissinneqarsimasut tamarmik katsorsarneqarnissaat pilersarusiortassavaat aamma meeqqamut tunngasunik pingaarutilinnik allangortoqarnerani kommunimut ilisimatitsisassapput kommunilu suleqatigalugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu ilaqutariit paarsisartut pillugit aamma kommunit ilaqutariinnik paarsisartunik nakkutilliisarnerat pillugu maleruaqqusanik amerlanernik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Ilaqutariit paarsisartussatut akuerineqarnissaat pillugu aammalu meeqqat ilaqutariinni paarineqartut ataasiakkaarlugit paarinissaanut akuersissuteqarnissaat pillugu kiisalu ilaqutariinnut paarsisartunut il.il. piumasaqaateqarnernut maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannik pisinnaatitsinerit pillugit piumasaqaatit ilanngunneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit Kalaallit Nunaanniittut tamarmik, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut meeqqanik inissiisinnaasutut atuutilinnginneranni Naalakkersuisunit akuerineqaqqaarsimanissaat, Naalakkersuisullu ingerlatsinissamut isumaqatigiissuteqarsimanissaat inatsisissatut siunnersuummi ilaapput. Naalakkersuisut aamma peqqunneqarput paaqqinniffiup meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut isigineqarsinnaaneranut piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut pillugit erseqqinnerusunik maleruagassiornissamut.

2.7 Meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiitsitaliaq

Siunnersuummi meeqqat pillugit qitiusumi ataatsimiitsitaliaqarneq atuutsiinnarneqarpoq, ataatsimiitsitalialli saaffiginnissutinik artukkerneqannginnissaa, ataatsimiitsitaliamilu meeqqat pillugit ilisimaarinnittut suliasaqareeqimmata, allaffeqarfik periarfissinneqarsimavoq suliasanik misissuinissaminnut.

2.8 Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut immikkut tunngassutillit

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tunngatillugu malittarisassat peqqussummi atuuttumiittut amigaateqarput ullutsinnullu naleqqukkunnaarsimallutik, tamanna Inatsisartut Ombuds-

mandiannit isornartorsiorneqarsimavoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tunngasut nukittorsarnissaat pillugu, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik kommuninit pigineqartunik aamma imminut pigisunik pitsaanerusedumik nakkutilliisoqarnissaanik ilisimannittoqarnissaanillu kissaateqartoqarsimavoq. Tamatumani aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffini pitsaassutsip qulakkeerneqarnissaanik eqqarsaateqarneq tunngavigalugu. Kommunit aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiit akornanni suleqatigiinneq nukittorsarneqassaaq, taamaalilluni meeraq pillugu suliniut pitsaanerulersillugu siunnerfeqartilerlugulu. Tamatuma saniatigut meeqqanut maannakkut ulloq unnuarlu paaqqinniffini inissaqartinneqanngitsunut ulloq unnuarlu neqeroorutunik ajornanngitsumik naleqqussarneqarsinnaasunik pilersitsinissamat kommunit periarfissinneqarnissartik kissaatigisimavaat. Ullumikkut pisuni nukinginnartuni meeqqat pillugit immikkut ingerlanerat kommuninit aqqqissuunneqartarput. Immikkoortoq malittarisassaliorneqarsimanngilaq, taamaattumik neqeroorutit pitsaassusaannik nakkutilliineq misissuinerlu amigaataalluni.

Siunnersuut aqqutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit maleruaqqusat itisilerneqarput nutarterneqarlutillu, paaqqinniffiit akuerineqartassapput aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamarmik ingerlatsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqassapput kiisalu Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tunngatillugu erseqqinnerusunik malittarisassaliorinnaatitaassapput.

2.9 Suliniuteqareermermi malitseqartitsineq

Pineqartoq inatsimmi atuuttumi ilaannakuusumik malittarisassaqartinneqarpoq. Tassa qaqugukkut suliniuteqareermermi malitseqartitsinissamik neqerooruteqarsinnaaneq malitseqartitsinerlu sunik imaqqassanersoq erseqqissarneqarsimanngilaq.

Inuusuttut, siusinnerusukkut angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimasut imaluunniit suliniuteqareermermi malitseqartitsiffiginissaannik qulakkeerrinninnissaq kissaatigineqarsimavoq, 18-inik ukioqalereermerminni assersuutigalugu inissiffigisamik qimatsinerminni nukittuneruleqqullugit.

2010-mi upernaakkut ataatsimiinnermi oqaluuserisap UPA 2010/41-ip akuersissutigineqarnerani Naalakkersuisut peqquneqarput siunnersuummik saqqummiussinissamat, inuusuttut 18-iniit 23-nut ukiullit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut suliniuteqareermermi malitseqartitsinermik annertusisamik inatsisitigut tunngavissaqarnissaannik qulakkeerrinnittumik.

Siunnersuutip inuusuttut 18-it 23-llu akornanni ukiullit suliniuteqareermermi malitseqartitsinermik neqeroorfigineqarnissaat qulakkeerpaa. Piumasaqaatigineqarpoq inuusuttoq suliniuteqareermermi malitseqartitsinissamik kommunalbestyrelsi aalajangiisassasoq. Tamannalu isumaqarpoq inuusuttoq suliniuteqareermermi malitseqartitsinissamat aatsaat pisinnaatitaaffeqartoq, kommunip inuusuttoq neqeroorummik tamatuminna pisariaqartitsisutut nalilerpagu.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Siunnersuut pingaarnertigut erseqqissaataavoq aammalu suliaasaqarfinni ataasiakkaani pisussaaffinnik kommunini meeqqanik inuusuttunillu suliaqarnermut atuuttunik sukannernerulersitsisuulluni. Naalakkersuisut nunap ilaani 2014-2016-imut nakkutilliiartortarneranni paasineqarpoq, inatsit atuuttoq kommuninullu piumasaqaateqarneq annertuumik malinneqanngitsut, taamaattumillu inatsisit atuuttut kommuninit malinneqarnissaat nakkutigineqarneruleqqullugu kommunip pisussaaffiunik erseqqissaanissaq pisariaqarpoq.

Ataatsimoortumik aningaasartuutissatut kingunerisinnaasai, siunnersuutip Inatsisissatut saqqummiunneqarnerani nalunaarusiami erseqqissaavigineqartussat imatut isikkoqarput:

Taaguutaa	2017¹	2018	2019	2020
Nuna tamakkerlugu nalunaartarfik	1,2	1,2	1,2	1,2
Kommunit akisussaaffiisa annertusineqarnerat	2	4	4	4
Meeqqanik illersuisoq	0,1	0,2	0,2	0,2
Suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik atuineq annertusillugu	3,4	6,7	6,7	6,7
Qitornartaalersunut neqerooruteqarneq	3,3	6,5	6,5	6,5
Tikeraarluni angalanerit amerlanerat	3	6	6	6
Meeqqamik oqaloqateqarneq	0,2	0,4	0,4	0,4
Tapersersorteqarnermut & attaveqaateqarnermut	0,1	0,2	0,2	0,2
Piviusunngortitsinermi allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunerit	1	2	1	
Katillugit	14,3	27,2	26,2	25,2

Ataani sammineqassapput aningaasartuutissat pingaarnerusut nassuiaatigineqarlutik, aqutsinikkut allaffissornikkut kingunerisinnaasai tamakkunungalugu isumaliutaasut:

Nakkutilliineq

Innuttaasunut naleqqiullugu kommuni siunnersuisussaataaareerpoq, taamaattumillu kommuninut annertunerusumik aningaasartuutaanissaa naatsorsuutigineqarnani. Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq kommunalbestyrelse kommunimi, kommunimi allami aammalu Kalaallit Nunaata avataani meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissitanut sammititamik nakkutilliinissamik pisussaaffeqartoq. Tamatumunnga ilutigitillugu erseqqissarneqarpoq kommunimi ilaqutariit paarsisartut nakkutilliiffiisarnissaat kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa. Kommunalbestyrelse immini taamatut

¹ Malugalugu 2017-mi ukiup affaa atuutissammat

pisussaaffeqareerpoq, siunnersuummili kommunip pisussaaffeqarnera ersarinnerulerpoq. Siunnersuummi taamaattumik aningaasartuuteqarnerunissamik kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip aalajangersarpaa Naalakkersuisut isumaginninnikkut aqut-sisoqarfimmik aammalu nakkutilliinermik ingerlatsivimmik pilersitsissasut kommunit inger-latsinerannik nakkutilliisussanik aammalu inatsisip malinneqarnissaanik qulakkeerinnittussa-nik. Taakku marluullutik pilersinneqalerput aammalu 2016-imut Aningaasaqarnermut inatsimmut aningaasaliissuteqarfiusussatut ilanngunneqareerluni.

Nalunaaruteqartussaataaneq.

Siunnersuutip §§-ini 15-imi aamma 16-imi erseqqissarneqarpoq, nalunaaruteqarnermik tigusaqarnerup kingorna sapaatip akunnera ataaseq qaangiutsinnagu, kommuni nalunaarum-mik tigusaqarsimanerminut uppersaammik nassiussisimassasoq. Tassuuna kommuni pisus-saaffilerneqaqqippoq, taamaattorli tamanna pitsaasumik ingerlatseriaatsip iluaniittutut ullu-mikkullu atorneqareertariaqartutut isigineqartariaqarneruvoq. Sukaterineq allaffissornikkut aningaasaqarnikkulluunniit kinguneqassanngitsutut nalilerneqarpoq.

Kommunit akunnerminni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiat

Kommunit akunnerminni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarnerannut tunngatillugu ersa-rissaasoqarpoq; tassalu ilaqutariit, angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsinnaasunik mee-rartallit kommunimut allamut nuunnerannut atatillugu, kommune nuuffigisaq kommunimit nalunaarfigineqartassasoq suliamullu tunngasut nassiunneqarlutik. Tamanna aamma atuup-poq, ilaqutariinnut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsinnaasunik isumagineqarnermik-kulluunniit sumiginnagaasunik meerartalinnut Danmarkimut nuuttunut. Kommunip tassani danskit kommuniat nuuffigisaq asserluinnaanik iliorluni nalunaaruteqarfigissavaa. Kommunit akunnerminni nalunaaruteqartarnissamik pisussaaffeqarnerat naammaginartumik ingerlasi-manngilaq, taamaattumik maleruagassat sukateriffiginissaat pisariaqartinneqarpoq. Sukateri-neq allaffissornikkut aningaasaqarnikkulluunniit kinguneqassanngitsoq nalilerneqarpoq.

Meeqqamik oqaloqateqarneq

Meeqqamik oqaloqateqarneq annertuutigut ingerlanneqareertarpoq, tassa meeraq oqaloqatigeqqaarnagu meeqqap atugaanik misissuinissaq ajornarmat. Tamanna ullumikkut tamatigut pineq ajorpoq inatsimmilu maannakkut erseqqissarneqarpoq. Ikiorsiiniarnerit pillugit ukiumut misissuinerit aalajangiinerillu 500-it missaaniittarput. Taamatut meeqqamik oqaloqateqarneq nal. ak. marlunnik sivilisussuseqartartussatut naatsorsuutigineqartarpoq, kingornagullu aamma nal. ak. marlunni nalunaarusiornissaq naatsorsuutigineqartarluni tassa ukiumut 2000 tiimit, taakkulu aningaasartuutitassaat ukiumut 400.000 kr. missaaniissasoq naatsorsuutigineqarluni.

Angajoqqaat meeqqallu akisussaaffii pillugit oqaloqatiginninnissamut aggersaaneq

Siunnersuummi Kommunit meeqqanut inuusuttuaqqanullu suliniutissatut siunnersuutini arlalinnik periarfissinneqarput, soorlu angajoqqaatut akisussaaffeqarnermik oqaloqatiginninnissamat, meeqqanullu meeqqat akisussaaffii pillugit oqaloqatiginninnissamat. Siunnersuummi assersuusiorlugit saqqummiunneqarput qaqugukku taama oqaloqatiginninnerit ingerlanneqartariaqarnersut, qanorlu iliornikkut meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq meerarlu isumaqatigiissuteqarfigineqarsinnaanersut. Suliniut allaffissornermut aningaasartuutissatigulluunniit sunniuteqartussaasorinangilaq, tassa suleqatigiinnissamik akisussaaffeqarnermillu oqaloqatiginninnerit innuttaasut sullissiviullu akornanni pisussaareertarmata, kommunillu innuttaasunik sullissineranut angajoqqaat meeqqallu pisariaqartitaannik oqaloqatiginnittarnissaq ilaareemat.

Nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfik

Siunnersuummi nutaatut ilanngunneqarpoq nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfissamik pilersitsinissaq, nalunaarutini kommunit pissarsiaannik nalunaaruteqartarnissamik qulakkeerinnittussa.

Iliuseqarnerup kingunerissavaa nalunaarsuineranut atortumik ineriartortitsineq aningaasaliinerlu, taanna aqutsisulerneqassaaq, paasissutissat pissarsiarineqarnissaannut, paasissutissat tatiginartuunerannut aammalu paasissutissat tamarmik nalunaarutigineqarnerannut il.il. qulakkeerinnissalluni. Tamakku saniatigut paasissutissanut katersivissap qarasaasiaqarnikkut annertussusissaanut aningaasaliissuteqartoqassaaq.

Naatsorsuutigineqarpoq aningaasartuutigineqartunut suliap ingerlanneqarneranut aamma inuup ataatsip ukiumut suliaqarnissaanut 700.000 kr.-nik nalilimmut naapertuuttumik immikkoortitsisoqassasoq. Tassunga ilanngullugu nalunaarsuineranut atortoq 600.000 kr.-nik ataasaaannartumik aningaasartuutaasussat naatsorsuutigineqartoq ineriartortinneqassaaq. Aamma ukiumut aningaasarsianut aningaasartuutaasussat 700.000 kr.-usut saniatigut ukiumut 500.000 kr.-nik ingerlatsineranut aningaasartuuteqartoqartassaaq. Tassa ukiumi aallartiffiusumi 600.000 kr.-t missaannik ataasaaannartumik aningaasartuuteqarnissaq aamma ukiumut 1,2 millioner kr.-t missaannik ingerlatsineranut aningaasartuuteqartarnissaq matumani pineqarpoq.

Kommunip iliuseqartussaataitanera aammalu isumaginninnikkut misissuilluni suleriaaseq
Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelse nalunaarutisigaangami piffissap aalajangiunneqartup iluani isumaginninnikkut misissuinermik aallartitsinissamat tunngavissaqarnersoq nalilersortassagaa. Tunngavissaqarsimagaangat isumaginninnikkut misissuineq piaartumik aallartinneqartassaaq aammalu kingusinnerpaamik piffissap aalajangiunneqarsimasup iluani. Paarsinerlunneq, persuttaaneq imaluunniit kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit pasitsaanneqarpata, isumaginninnikkut misissuineq erngerluni aammalu kingusinnerpaamik piffissap aalajangiunneqarsimasup iluani aallartinneqartassaaq. Kommunip, nalunaarutigineqartunut isumaginninnikkut misissuinissami nukissanik allanik pisariaqartitsisussami, qisuariaateqartarnissaanut piumasaqaatinik malunnaatilimmik sukaterineq uani eqqartorneqarpoq.

Siunnersuummi aammattaaq isumaginninnikkut misissuineranut suli annertunerusumik pi-
umasagaateqartoqarpoq, tamannalu nukissanik amerlanernik pisariaqartitsissasoq aammattaaq
nalilerneqarpoq.

Nalilerneqarpoq Kommunit inatsit atuuttoq naammassisinnaajumallugu atorfinnik amerlisitsi-
nissaq pisariaqartissagaat, Kommunit tamarmik immikkut ukiumut sulisut sularisinnaasaasa
naatsorsorneranni suli sulisut marluk pisariaqartissavaat, tassa katillugit sulisut arfineq pinga-
sut, tamatumalu assigaa aningaasartuutit 4 millioner kr.-init missaanniittut.

Meeqqanik illersuisoq

Inatsisissatut siunnersuummi ajornarunnaarpoq kommunit meeqqamut illersuisuliisinaanerat,
soorlu aamma piumasagaatinngortoq meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit isumannaallisak-
kat immikkoortortaannut inissinneqartussat eqqarsaatigineqartut meeqqamut illersuisuler-
neqarnissaat. Maleruagassatut tunngaviusuni atuuttuni kommune inuttut siunnersortiliisin-
naavoq, taannalu meeqqamut illersuisup suliassaasa assingajaanik suliassaqarpoq. Aalajan-
gersagaq taanna siunnersuummi peerneqarpoq.

Allanguut annikitsumik aningaasartuuteqarnerutitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa
meeqqammi paaqqinniffiit isumannaallisakkat immikkoortortaannut inissinneqartut meeqqa-
nut illersuisulerneqarnissaat piumasagaataalersussaammat. Ukiumut meeqqat qulit missaan-
nik amerlassuseqartut paaqqinnittarfinnut isumannaallisagaasunut inissinneqartarput, taakkulu
meeqqanut illersuisumik illersuisussaqaartinneqassapput. Illersuisumut nalunaaquttap akunne-
rata aallartinneraniit akigititap annertussusaa 546,75 kr.-uvoq, nalunaaqquttallu akunnerinut
tulliuttunut tamanut annertussuseralugu 382,72 kr. Meeqqanut illersuisut qaammammut akun-
nerit arfineq pingasut missaat meeqqamut ataatsimut atortassagaat naatsorsuutigineqarpoq,
tamannalu ukiumut 200.000 kr.-nik aningaasartuutissat qaavisigut ilassutaasassaaq.

Meeqqanik illersuisup pikkorissartinneqarnerani aningaasartuutissanut tunngatillugu naatsor-
suutigineqarpoq aningaasartuutissat taakku pikkorissarnernut aamma isumaginninnikkut suli-
aqarfimmi ilinniagaqaqqinnermut ingerlatsinnermut aningaasaliissutit ilaannit akilerneqassasut.

Tapersersortaasoq - attaveqaataasoq

Siunnersuummi periarfissiisoqarpoq inummik tapersersortaallunilu attaveqaataasussamik
pilersitsisoqarnissaanut, tassaasinnaavoq ilaqquttat ilaat, ilaqutariit tapersersornissaannut
ulluinnarni oqilisaassisussaq ikiuisussarlu. Naatsorsuutigineqarpoq pineqartoq
tapersersortaanerminut qaammammut 1.000 kr.-t miss. pisartagaqaartinneqarumaartoq.
Naatsorsuutigineqarpoq ilaqutariit 20-t missaanniittut tapersersorteqartinneqartarumaartut,
taakkulu ukiumut 240.000 kr.-nik aningaasartuutaasarumaarput.

Suliniuteqareertermi malitseqartitsineq

Kommunit suliniuteqareernermi malitseqartitsineq aamma sungiussiartuaartitsilluni ineqartitsisarneq annertujaamik ullumikkut ingerlattarpaat. Inatsisissatut siunnersuummi siunertari- neqarpoq suliniuteqareernermi malitseqartitsisarnerup pitsanngorsaaffigineqarnissaa. Me- erarpassuit inissinneqarsimasut 18-iliigaangamik inissinneqarnerminniillu taamaalillutik naammassinnikkaangamik, suli ima ajornartorsiuteqartigisarput ikiorneqarnatik inersimasutut ingerlalluurtumik inuuneqarnermut ikaarsaariarneq artorsaatigisarlugu.

Suliniuteqareernermi malitseqartitsisarnermi siunertarineqarpoq inuusuttup inersimasutut nammineerluni inuuneqarnissamut pitsaanerusemik ikaarsaariarnissaanut tapersiinissaq. Suli- niuteqareernermi malitseqartitsineq pinaveersaartitsinertut isigineqassaaq, tamatuma inuusut- toq pinerlunniarnermut, angerlarsimaffeerunnermut, atornerluisuunermit ajornartorsiutinut il.il. pinaveersimatissinnaammagu imminnut napatinnissamut isumaginissamullu piareersi- mannginnerat pissutigalugu.

Suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik Kommunit atuinerulernissaat naatsorsuutigineqar- poq, taamalu suliniuteqareernermi malitseqartitsinermi suliniuteqarnermut aningaasartuuteqar- neruseqassaaq. Suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik kommunit atuinerulernermikkut suliaqarfinni allani annertuumik sipaaruteqartassapput, tassunga ilanngullugit pisortanit ikior- siissutinik, kiisalu akileraarutigut isertitaqarnerulertoqassalluni, meeqqat sionatigut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasut sullinneqarnerulernerat pissutigalugu.

Missingersorneqarpoq inuusuttut 50-it tungaanut amerlassuseqartut ataavartumik suliniuteqa- reernermi malitseqartitsilluni suliniummik pisariaqartitsisarumaartut, ikorfartuutissat tassaa- sinnaapput ataatsimoorussamik ineqarfiusuni inissaqartinneqarnissamik inummillu saaffi- gisartagaqartinneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaq, ilaqutariinnik attavissarsissunneqarnis- saq, imaluunniit inuusuttut ataasiakkaat iluaqutissaattut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut najugaqarfigisimasamut angajoqqaarsiarisimasanulluunniit atassuteqaannarnissaq. Sulini- uteqareernermi malitseqartitsinermi aningaasartuutissat suliarmiit suliarmut nikerassapput, kisi- anni taakkunani 50-ini suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suliniummik atorfissaqartitsi- suni 45-t nakkutigineqarlutik inissamik neqeroorfigineqarnikkut, imaluunniit ikorfartor- tissaqarnikkut/attaveqarfissaqarnikkut ilaqutariinniluunniit paarsisartoqarnikkut ajunngitsu- mik ingerlasinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tallimat sinneruttut ulloq unnuarlu neqer- oorutini atorfissaqartitsiinnassapput. Ataatsimut isigalugu malitseqartitsinikkut anin- gaasartuutaanerujumaartut 6,7 mill. kr.-nik annertussuseqassangatinneqarput, siunnersuutigi- neqarpoq qitiusumi inissinneqarsimassasut, qulakkeerniarlugu aningaasaliissutit malitseqarti- tsisarnerup nukittorsarneqarnissaanut atorneqartarnissaat.

Angajoqqaangortussanut ikorfartuilluni suliniutut.

Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq, kommunit angajoqqaangortussanut tapersersuinis- samik neqerooruteqartarnissaat, angajoqqaat inuuneqarpata meeqqap suli inunngunngitsup al- liartorneranut, peqqissusaanut ineriartorneranulluunniit ajoqutaasinnaasumik.

Angajoqqaanik pikkorissaanerit saniatigut immikkut ittumik pisoqarnerani angajoqqaanngortussat immikkut ittunik annertunerusunillu neqeroorfigineqartarnissaq pisariaqartittassavaat, tassunga ilanngullugu sivikinnerusumik sivisunerusunilluunniit ilaqutariinnut ineqarfinni najugaqarnissaq. Ilaqutariinnut ineqarfinnik pilersitsinerit siusissukkut aamma pitsaaliuisumik iliuseqarnissamik anguniagaqarnerup ilagaa, meeqqanik inuusuttunillu inissiinissanik pinnitsoortitseqataasinnaammat. Misissuinerpassuit taamaalillutik (aamma KREVI, August 2011) takutippaat, siusissukkut aamma pitsaaliuisumik iliuseqarnerit ilaatigut sunniutaasa kimeqarnerusarnerat, ilaatigullu pitsaaliuisumik iliuseqarneq annertunerugaangat meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnernut aningaasartuutit ikinnerusarnerat. Siusissukkut iliuseqarnerup pitsanngorsaaffigineqarnera meeqqat inuusuttullu atugarliortut suliniuteqarfigineqarnerisa annertunerusumik allanngortiterneqarneranut ilaasutut isigineqassaaq, angajoqqaat meeqqallu isumassuisunik suleqateqarnerup ukkatarineqarnerulernera ilutigalugu siusissukkut iliuseqarneq siusinnerusukkut pitsaaliuinerusunillu ingerlanneqartarluni. Taamaalilluni meeqqat pillugit suliaqarfimmi nukiit atukkat tamarmik ullumikkumut naleqqiullugu pitsaanerujussuarmik atorneqarsinnaalissasut naatsorsuutigineqarpoq. Ilaqutariinnut ineqarfinnik amerlanerusunik pilersitsineq ukiuni arlalinni Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasartuuteqarnerussaaq, piffissarli ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu meeqqat pillugit suliaqarfimmi aningaasartuutit apparnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Kommune angajoqqaanngortussanut ullumikkut neqerooruteqareerpoq. Ukiumut ilaqutariit 15-it tungaanut neqeroorutinut ullumikkut innersuunneqartarput. Taamaakkaluortoq inatsissatut siunnersuummi naatsorsuutigineqarpoq angajoqqaanngortussat 80-it tikillugit pinaveersaartitsinerimut neqeroorutinik innersuussuteqarfigineqarumaartut. Pinaveersaartitsinerimut neqeroorutinut aningaasartuutissat agguaqatigiissillugit 100.000 kr.-unissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassalu inatsimmik atuuttitsilernissamat suliaqarnerup qaavatigut aningaasartuutissat katillugit 6,5 million kr.-ussallutik.

Ilaqutariit paarsisartut

Ilaqutariinnut paarsisartunut tunngatillugit malittarisassanik erseqqissaaneq aningaasaqarnikkut kinguneqassanngitsoq nalilerneqarpoq, tamanna allaffissornikkut annikitsuinnarmik kinguneqassaaq.

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiititaq

Suliaqarfimmi tassani annertuunik allannguisoqarnissaa siunnersuutigineqanngilaq, taamaalilluni siunnersuut pisortanut aningaasatigut kinguneqassanngilaq, allaffissornikkut annikitsuinnarmik kinguneqassaaq.

Tikeraarluni angalanerit

Meeraq inuusuttuararlunniit malitseqartitsinerimik suliniuteqarfigineqartoq illoqarfiginngisamini angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasoq, ukiumut marloriarluni angerlarsimaffimminut tikeraartarsinnaalissaaq. Efterskolemiittulli ukiumut ataasiaannarlutik tikeraarsinnaatitaassallutik. Inatsimmi atuuttumi ukiumut ataasiaannarluni

angerlarsimaffimminnut tikeraarsinnaatitaapput. Inatsimmi periarfissiisoqarpoq meeqqap inuusuttulluunniit tikeraarnissaannut taarsiullugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartup imaluunniit qanigisap allap meeqqamut inissiiffiusumut tikeraarsinnaanerani.

Missiliuunneqarpoq meeqqat, inuusuttuaqqallu malitseqartitsilluni suliniuteqarfigineqartut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut aammattaaq illoqarfigisamik avataanut inissinneqarsimasassasut.

Tikeraarnernut aningaasartuutissat eqqarsaatigalugit naatsorsuutigineqarpoq ukiumut inuit 340-t missaanniittut tikeraarneranni inummumut ataatsimut 10.000 kr.-t missaanniittut atorneqartassasut, tassa ukiumut 3.400.000 kr.-t missaannut naapertuutissasut. Angalanermut aningaasartuutissat missingiunneqarput 340 x 7.500 kr.-t miss., 2.550.000 kr.-t missaannut naapertuuttut. Taamaalilluni immikkut tikeraartarnissat eqqarsaatigalugit naatsorsuutigineqarpoq ukiumut aningaasartuutaasartut 6 millioner kr.-t missaannik amerlissasut.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuut pinngortitamut avatangiisinullu kinguneqassanngilaq. Meeqqanut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut taakkulu ilaqutaannut annertunerusumik ingerlallualernissaannik siunnersuut kinguneqassaaq. Tamanna innuttaasut peqqissuunerannut iluaqutaassaaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut nunatsinni meeqqat pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit malunnaatilimmik siuariaataassaaq.

Aalajangersakkap immikkuualuttuatigut naqissusiinikkut qulakkearniarneqassaaq, meeqqat nunatsinni peroriartortut ajunnginnerpaamik toqqissillutik peroriartorsinnaanissaminnut aqqutissiuunneqartalernissaat aammalu piginnaanerminnik ineriartortitsinissamut periarfissagissaartinneqarnissaat. Tamakku nassatarisaannik meeqqat ilinniagaqalernissamut periarfissinneqartassapput, tamatumali nassatarisaanik inersimasunngornerminni imminnut napatissinnaanissaat periarfissiissutigineqartassalluni.

Siunnersuusiordermi pingaaruteqartutut isiginiarneqarsimavoq meeqqat arlaatigut sumiginnarneqaleraangata piaartumik qanoq iliuuseqartoqartarnissaa. Maannamut nalunaartussaataitanermut atuuttoq atuutsiinnarneqarpoq, kisiannili aamma sukumiinerusumik erseqqissaassuteqarfigineqarluni. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsit pisussaaffilerneqarpoq sulianik tamakkuninnga tigusaqaraangamik tunniussisunut

uppernarsaammik nassiussisarnissaminnut. Taamaasilluni inuup nalunaaruteqarsimasup ilisimassavaa nalunaarutigisani tiguneqarsimasoq.

Aammattaq inatsisip nutaap nassatarisaannik kommunini sullissisut periarfissaginnerulissapput qanoq iliuuseqarsinnaanissaminnut. Suliat malitseqartinneqartarnissaannik aalajangersagaqalerneratigut aqqissuussineq annertusaavigineqarpoq, taamaasilluni qulakkearniarneqarluni suliat inuusuttuaqqap 18-iliisimanagera pissutiginnarlugu iperarneqartassanngitsut.

Siunnersuummi aamma atulersinniarneqarpoq angajoqqaatut akisussaaffeqarnermik meeqqatullu akisussaaffeqarnermik oqaloqatiginnittarnissaq. Angajoqqaat meeqqallu suleqatiginerisigut kommunini sullissisut periarfissaqalissapput ilaqutariit ingerlallualernissaat siunertaralugu aqutissiuussisarnissaminnut.

Inatsimmi qitiutinneqarpoq meeqqap ajunnginnerpaamik pineqarnissaa salliutillugu isiginiarneqartassasoq.

7. Kingunerisassai pingaarutillit allat

Siunnersuut allanik annertuunik kinguneqartitsinngilaq.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut 27. maj 2016-imiit 1. juli 2016-imut tusarniaassutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut tusarniaanermut nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuut ukununnga tusarniaassutigalugu toqqaannartumik nassiunneqarsimavoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Dansk Institut for Menneskerettigheder, MIO, IMAK, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Inooqat, ISI, Neriuffiit Kattuffiat, KNIPK, Sugisaq, KTK, Biskoppip Allaffia, Sorlak, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB, Red Barnet, Kalaallit Røde Korsiat, Kalaallit Nunaanni Blå Korsi, Sukorseq, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Spejderit Kattuffiat Nuuk, Angajoqqaarsiat Peqatigiiffiat Nuuk, Pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politiit.

Tusarniaanermut uku akissuteqarput:

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politiit, Meeqqat Illersuisuat aamma MIO, IMAK, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, NIISIP, Kommune Kujalleq, Dansk Psykologforening, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Institut for menneskerettigheder, KNIPK, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Qaasuitsup Kommunia, Ilaqutariit illuat – Familiecenter, Allorfik – Siusissukkut suliniuteqarneq

Ukua inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat

KNIPK

Tusarniaanermi akissuteqaatit suliarineqarnerat:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut suliarineqarneri ilanngussaq 1-imi takukkit.

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatitallit oqaasertai tamakkerlugit ilanngunneqarput siunnersuummullu ilanngussaq 1-imi oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissutinut oqaaseqaatit uingasumik allassimapput.

Oqartussaasut kattuffiillu il.il. ilassutitut tusarniaavigineqarnerat

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut amerlassusaat eqqarsaatigalugit inatsisissatut siunnersuummut aaqqiissutit 19. august 2016-imiit 9. september 2016-imut ilassutitut tusarniaassutigineqarput. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut Naalackersuisut tusarniaanermut nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuut ukununnga ilassutitut tusarniaassutigalugu toqqaannartumik

nassiunneqarsimavoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik, KANUKOKA, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Dansk Institut for Menneskerettigheder, MIO, IMAK, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Inooqat, ISI, Neriuffiit Kattuffiat, KNIPK, Sugisaq, KTK, Biskoppip Allaffia, Sorlak, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB, Red Barnet, Kalaallit Røde Korsiat, Kalaallit Nunaanni Blå Korsi, Sukorseq, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Spejderit Kattuffiat Nuuk, Angajoqqaarsiat Peqatigiiffiat Nuuk,

Pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politiit, NISIIP, AK, SIK, PIP, SPS.

Ilassutitut tusarniaanermut uku akissuteqarput:

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Institut for Menneskerettigheder, Kalaallit Nunaanni Politiit, KNIPK, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Kommunit Isumaginninnermut Ilaqutareeqarnermullu ataatsimiititaliaat peqatigiillutik, IMAK, Meeqqat illersuisuat aamma MIO, Pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfik, Kommune Kujalleq.

Ukua inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik

Tusarniaanermi akissuteqaatit suliarineqarnerat:

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut suliarineqarneri ilanngussaq 2-mi takukkit.

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatitallit oqaasertai tamakkerlugit ilanngunneqarput siunnersuummullu ilanngussaq 2-mi oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissutinut oqaaseqaatit uingasumik allassimapput.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1

Aalajangersakkat aallarniutaasut

§ 1

Inatsisartut inatsisaat atorneqassaaq meeqqanik tamanik illersuineranut tapersersuinernullu, immikkullu tunngatinneqarpoq meeqqanut atugarliortunut imaluunniit immikkut ittunik pisariaqartitsisunut. Meeraq assersuutigalugu atugarliorsinnaavoq angajoqqaat tarnikkut ajornartorsiuteqarat imaluunniit atonerluisuunerat pissutigalugu, meeqqamik isumassuisinnaannginnerat pissutigalugu. § 1-imi aalajangersaaneq ima paasineqassaaq, angajoqqaat meeqqap pisariaqartitaanik isumaginnissinnaanngikkaangata taamaallaat tapersiisoqartassasoq.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaatsit ”meeraq” aamma ”inuusuttoq” atorneqarput. Oqaatsit ima paasineqassapput:

Meeraq:

Innuttaasup inunngorneranit 18-inik ukioqalenera tikillugu meeqqatut isigineqarpoq (0-imiit 17-inut).

Inuusuttoq:

Innuttaasup 18-inik ukioqalerneranit 24-nik ukioqalenera tikillugu inuusuttutut isigineqarpoq (ukiui 18-iniit 23-nut). Inuusuttut suliniuteqarenermi malitseqartitsinissamik neqeroorfigineqartut inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu tapersersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarput.

§ 2

Imm. 1-imut.

Meeqqamut pitsaanerpaaq, tassa ”meeqqamut pitsaanerpaasoq”, taaguutaavoq Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni immikkoortorta 3-mi allassimasunik aallaaveqartoq, tassalu meeraq pillugu suliniuteqarnerni tamani meeqqamut pitsaanerpaaq salliutinneqartuassasoq. § 2, imm. 1 aamma 2 Inatsisartut Inatsisaanni tunngaviuvoq pingaarnertut atatitsisusoq, taannalu aallaavigalugu meeqqamik tapersersuineranut iliuutsit tamarmik meeqqap inuunerani maannakkut pisut aallaavigalugit meeqqamut suna pitsaanerpaanera eqqarsaatigineqassaaq, meeqqallu nammineq qanoq isumaqarneri ilanngunneqarlutillu pingaartinneqassapput (meeqqap qassinik ukioqarnera inerisimassusaalu naammaginartumik silatusaartumillu naleqqiussiffigalugit). Inatsit manna naapertorlugu aalajangiinerit tamarmik, meeqqap qanoq isumaqarneranik kissaataanillu ataqqinninnernik eqqarsaatiginninnernillu imaqqassapput.

Taaguut “suup meeqqamut pitsaanerpaanera” piffissap ingerlanerani qularnanngitsumik allatut paasineqaleriartorsinnaavoq, meerarlu kina pineqarnersoq tassani apeqquataassaaq. Meeqqamut pitsaanerpaap nalilersonera, meeqqap atugai ataatsimoortillugit tassungaannarlu tunngasut aallaavigalugit tamatigut pisassaaq, tamatumunnga ilaassapput meeqqap nammineq qanoq isumaqarnera isumaqarfiginninneralu, suliamik ilisimasallip ilisimasaanut misilittagaanullu saqqummiunneqartunut naleqqiunneqassallutik, imaluunniit assersuutigalugu suliamik ilisimasallip ilisimasaanik ilanngussivigineqarsinnaallutik. Taaguut qaqugukkulluunniit nassuarneqassaaq meeqqamut aaqqiissutissatut pitsaanerpaatut, piffissaq qanittoq, akunnattumik sivisussusilik aamma ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu.

Pissutsit aalajangersimasut arlaat meeqqamut pitsaanerpaasinnaapput, assersuutigalugu meeqqamut pitsaanerpaasinnaavoq ataqatigiiffiusumi, toqqissisimanartumi kiisalu aalajaatsumik inersimasunullu attaveqarfiulluartumi peroriartussalluni. Meeqqamut pitsaanerpaajusut pissutsit allat allangorarsinnaapput meeqqap inuunermi atugai qanoq ittuunersut aamma meeqqap eqqaani nukiit apeqquataallutik. Meeqqamut pitsaanerpaasussaq tassaajuassaaq angajoqqaamini toqqissimasumik angerlarsimaffeqarluni alliatornissaa. Pisuni angajoqqaat toqqissinartumik avatangiiseqartitsillutik isumassuisinnaanngiffianni, meeqqamut pitsaanerpaaq tassaasinnaavoq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneq. Tassa pissutsit atuuttut kingunerannik pisuni aalajangersimasuni meeqqamut pitsaanerpaasunut pissutsit arlallit apeqquataasinnaasut.

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat naapertorlugu, meeqqamut pitsaanerpaappat allaanerusummik isumaginninnermik periarfissiisoqarluni qulakkeerinnittoqassaaq. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut naapertorlugu meeqqat piumanngitsut angajoqqaaminnit avissartinneqassanngillat, avissartinneqarsinnaappulli oqartussat piginnaatitaasut avissartitsineq meeqqamut iluaqutaassasoq aaliangiuppasuk. Pisortaqarfinni akisussaasut aalajangigaat suliamik eqqartuussivilersuussisinnaaneq sillimaffigiumallugu inatsisit tunngavigalugit suliarineqarsimassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, pissutsini meeqqamut tunngasuni, meeqqap qassinik ukioqarnera qanorlu inersimatiginera apeqquataatillugu, nammineq qanoq isumaqarnera eqqarsaatigineqartassasoq. Maleruagassap aallaavigaa Meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit Nalaagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikel 12. Tassani allassimavoq meeqqamut tunngasunik aalajangiisoqassatillugu meeraq suliamut tunngasunik pisariaqartinneqartunik paasitinneqassasoq. Meeqqap nammineq aalajangissavaa isummaminik saqqummiussissanerluni, ingerlatsiviulli suliamik suliaqarnerani sapinngisamik anguniarneqartassaaq meeqqap qanoq isumaqarnerata misissorneqarnissaa.

§ 3

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq ima paasineqassaaq kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa kommunimini meeqqap peroriartornera inuuneranullu atugassarititaasut ilismaaralugillu iliuuseqartassalluni. Kommunalbestyrelsip tassunga atatillugu nammineerluni iliuuseqarfiusumik ujartuiffiusumillu meeqqap qanigisami akornanni alliarturnermini inuuneranilu pisariaqartitaanik aqqissuussaasunik atugaqarnissaanut misissuillunilu ineriartortitsinissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelsip tassuuna nalilersussavaa, meeraq aalajangersakkap normuini 1-imiit 4-mut allatorneqarsimasuni anguniarneqartut anguneqarsinnaaqqullugit, ingerlatsivimmit tapersorsorneqarnissaa pisariaqarnersoq.

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput meeqqap tunngaviusumik timimigut pisariaqartitai ineriartorneralu.

Meeqqap ajunngitsumik inuunera ulluinnarnilu inuunerminik nalinginnaasumik nuannarinninnera naatsorsuutigineqarpoq. Alliarturneq ineriartornerlu timimut tarnimullu tunngassuteqarpoq.

Siullertut uuttuutit nalinginnaasut naapertorlugit meeqqap timimigut ajunngitsumik alliarturnunilu ineriartornera aammalu nalinginnaasumik peqqissuunera eqqarsaatigalugu. Meeqqap timimigut pisariaqartitai naammattumik matussuserneqarpata, saarnge, nukii, nagguai il.il., peqqissusaanut aalasinnaaneranullu pingaaruteqarlunnartuusut, pissusissamisut ineriartorsinnaapput. Taamaalilluni meeqqap sapinngisamik pitsaasumik inuuneqarsinnaanera qulakkeerneqassaaq, aammalu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu peqqiilliulersinnaanera il.il. annikillisinneqarsinnaalluni.

Meeqqap tulliullugit pisariaqartitai tarnimut inooqataanermullu tunnganerupput. Tassunga ilanngullugu meeraq ineriartortinneqassaaq qanilaassusermik, isumassuineramik aammalu misigissutsiminik anitsisinnaanermik ilinniartillugu. Meeqqap tulliullugit pisariaqartitai tarnimut inooqataanermullu tunnganerupput, tassalu meeqqap ineriartortinneqarnissaa qanilaassusermik, isumassuineramik aammalu misigissutsiminik anitsisinnaanermik ilinniarnissaanut. Kommunalbestyrelsip meeqqamik tapersersuissagaluaruni tamakku eqqarsaatigisariaqarpai.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput meeqqap toqqissisimanissaaminik pisariaqartitai.

Meeqqap toqqissisimanartumik alliarturnissaa ilaqutaasut aammalu angajoqqaatut oqartussaassusillit soorunami akisussaaffigaat. Kommunalbestyrelseli meeqqap kommunimi qanoq inuuneqarneranik nalinginnaasumik, aammalu inummut tassunga sammititamik nakkutilliinissamik, aammattaaq ingerlatsinikkut akisussaaffeqarpoq. Meeqqap toqqissisimanarnerpaamik alliarturneqarnissaaq pisinnaatitaaffigaa. Meeqqap taamatut misigisaqarnissaanut ilaqquttat pingarnerpaamik akisussaaffeqarput, kommunalbestyrelsilli pisariaqarpat meeqqap tapersorsorneqarnissaanik neqerooruteqarnissaaq akisussaaffigaa.

Taamaattumik aalajangersakkami eqqarsaataavoq, kommunalbestyrelse meeqqamik tapersersuinissamik neqerooruteqassagaluaruni meeqqap toqqissisimassutigineruligassaanik tamatuminnga aallartitsissasoq, aammattaaq meeqqap ilaqutaasalu inuillu allat meeqqap attavigisartagaasa akornanni pissutsit pitsaasut anguniarneqassasut. Kommunalbestyrelsip meeqqamik tapersersuissagaluaruni tamakku eqqarsaatigisariaqarpai.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput meeqqap inooqataanermini pisariaqartitai.

Taamaalilluni siunertaavoq isumassuinikkut, toqqissisimanikkut, kipisaqattaangitsumik inersimasunillu peqateqarnermik, aalajaassusermik takutitsiviusumik meeqqap pisariaqartumik tapersersorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa meeqqallu alliatorneranut tunngaviliisuusussaasoq. Ingerlatsiviup isumaginninnermut sulisuisa allalluunniit suliamik ilisimasallit angerlarsimaffimmut assersuutigalugu pulaarnerisigut, meeqqap avatangiisai pillugit ingerlatsiviup paasiniaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelsip taamaalilluni meeqqap avatangiisaanik, pingaartumik angerlarsimaffianik aammalu allanik ungakkiussimasaanik eqqortumik nammineerluni paasisaqarfiginninnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni meeqqap inunntu allanut pitsaasumik attaveqarnissamik pilersitsiartuaarnissaa, ineriartuaartitsinissaa piunnartitsinissaanillu iluatsitsinissaa ingerlatsiviup tapersersuineratigut ingerlanneqarsinnaassamat. Kommunalbestyrelsip meeqqamik tapersersuissagaluaruni tamakku eqqarsaatigisariaqarpai.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarput meeqqap imminut paasinissaminut pisariaqartitai aammalu imminut tatigineranik naleqartinneranillu nukittorsaanissaq.

Meeqqap ilinniagassaanut inuttullu ineriartornissaanut aqqissuussamik sinaakkutigisai ima isikkoqarlutillu annertussuseqassapput, meeqqat ataasiakkaarlutik sinaakkutaasut taakku iluanni inersimasut nammineq inuuneqalernissamik pilersinnissaanut imminnut paasinissaat periarfissaqartinneqassalluni. Kommunalbestyrelsip meeqqamik tapersersuissagaluaruni qulakkiigassarai sinaakkutissat meeqqap ilinniagassaanut inuttullu ineriartorneranut tulluurtut. Imminut tatigilerartornissaq naleqassutsimillu pilersitsiartuaarnissaq meeqqamut anguniagaqartitsinerup kingunerisussaassavaa, kiisalu meeqqap inersimalernermini aammalu inersimasunngoriartornermini periarfissaqarnissaa tulliullugu annertusaavigissavaa. Kommunalbestyrelsip meeqqamik tapersersuissagaluaruni tamakku eqqarsaatigisariaqarpai.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq una, § 3, imm. 1-imi taaneqartumut pinaveersaartitsinermik iliuseqarnissamut, naleqqiunneqassaaq. Tapersersuineq ujartuiffiulluni pinaveersaartitsiffiussaaq, aammalu sapinngisamik siusinnerpaamik iliuseqarfiginninnerussalluni. Taamaasilluni tapersersuinissami iliussissat annikinnerusut

aallarnisarneqassapput, tassa ajornartorsiutaalersinnaasut annertusinnginnerini aaqqiiffigiuminaassinnginnerinilu.

Siusissukkut tapersersuilluni suliniuteqarnerup siunertaraa, ajornartorsiutit meeqqamut sunniuteqalersut pinaveersaartinneqarsinnaammata ikiorsiivigineqarlutillu meeqqami qanigisaanilu.

Meeqqap qanigisaanik oqartarnermi pineqartarput, meeqqap angerlarsimaffia ikiorsiinermi ilanngunneqartariaqartoq, tassaammat meeqqap peroriartornermini sernissorneqarfigisaa. Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartinnagu, meeqqap ajornartorsiutai angerlarsimaffimmi ikiorserneqarsinnaanersut kommunip tamatigut eqqarsaatigisassavai. Meeqqap ajornartorsiutai angerlarsimaffimmi aaqqiiffigineqarsinnaanngitsutut kommunalbestyrelsimit nalilerneqartillugit inissiinissaq periarfissatuaalersimassaaq. Pingaartuuvoq meeqqamut atugassarititaasut qiviaqqaartassallugit, ilaatigullu kommunalbestyrelse ilaqutariillu, angerlarsimaffiup avataanut nuutsitsinissaq peqqaarnagu, angerlarsimaffiup iluani aaqqiissutissanik ujartueqatigeqqaartarnissaat. Ajornartorsiutillu angerlarsimaffiup iluani meeqqap toqqissinartumik inuunissaanut aaqqiissuteqarfigineqarsinnaanngikkaangata, meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissaq pinngitsoorneqarsinnaajunnaartarpoq.

Misilittakkat takutippaat siusissukkuktu iliuuseqartarneq aqputigalugu ajornartorsiutit annertusinnginnissaat kiisalu oqimaannerulinnginnissaat pinaveersaartinneqarsinnaasoq. Siusissukkut iliuuseqarneq aqputigalugu taamaalilluni naatsorsuutigineqarpoq meeqqap annertuumik ikiorneqarnissaraluaara pinngitsoortinneqarsinnaasoq. Taamaalilluni qulakkeerniarneqarpoq meeraq alliarornermini ilaatigut ataqatigiisumik kiisalu isumassorneqarnikkut toqqissisimanartumik avatangiiseqarluni, inersimasunut qanigisanut kipisaqattaanngitsumik attuumassuteqarnermik neqerooruteqartunik alliarussasoq, ilaatigut meeqqap inersimasunut attuumassutaanik tapersersuinikkut.

Pitsaaliuinerup isumaa tassaavoq siusissukkut inuuniarnikkut tarnikkullu pissutsitigut ajornartorsiutinut akuliuttoqarpat, taava ineriartornerup ajunngitsumik sammiveqarnissaa ilimanarnerusaaq.

Inatsit una malillugu ikiorsiinerup siunertaraa, iliuuseqarnerup ilaqutariit ataasiusutut isigalugit pissasoq, aammalu angajoqqaat isumassuinermik inooqataalernissamillu meeqqaminnut isumaginninnissaannik tapersersorneqarnissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inatsisissatut siunnersuutip §§ 3, imm. 1-iani aamma 8, imm. 1-iani pisussaaffiit annertunerusut atuutilersinneqarnissaannut kommunalbestyrelse qulakkeerinnissasoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq aalajangersakkat pivi-

usorsiortumik sunniutilimmillu atuutilersinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, taamaalillutik taakku suliarissamaakkanik nalunaarutaannartut/takusassiaannartut isigineqaleqqunagit.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkatigut kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq sulisut pisortallu tamarmik meeqqanik attaveqartartut suliaasaat eqqarsaatigalugit meeqqanik pinerliisimannginnermut pinerluuteqarsimannginnermullu uppersaateqarnissaannut qulakkeerinninnissamut. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piomasaaqateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 19. maj 2010-meersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7, 3. juni 2015-imeersukkut allanngortinneqartumi tunngaviit aalajangersakkami malinneqarput, immikkulli pissutissaqartoqartillugu pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik pissarsiniarsinnaaneq kiisalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik aamma pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik pissarsiniartoqaqqissinnaanera ilanngunneqarluni.

§ 4

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatigut atuuttussanngortinneqarpoq, meeqqat Kalaallit Nunaanni najugaqartut tamarmik, kiisalu meeqqat utaqqiisaagallartumik Kalaallit Nunaanniitunut, Inatsisartut Inatsisaata iluani akisussaaffigineqartut. Meeraq inatsisit allat najoqqutaralugit ikiorsiissutinik pisartagaqartoq, tassani ilanngullugit inatsisit innarluutilinnut atorneqartut, aammattaaq inatsisip matuma iluaniipput, ikiorsiisarnerup iluaniikkunik allanilluunniit ajornartorsiuteqarsimagaluarunik inatsisip matuma iluaniipput. Inatsisit allat najoqqutaralugit ikiorsiisoqartarpat, siunertarinqartoq ikiorsiinermilu najoqqutarineqarsimasoq, nalilersuinermi Inatsisartut Inatsisaannut matumunnga naleqqussarneqassaaq. Tamanna pingaartumik atuuppoq ajornartorsiuteqartunut ikiorsiissutinik misissuinermi iliuusissamillu pilersaarutaasunik suliaqarnermi.

Uunga. imm. 2

Aalajangersakkakut matumuuna takussutissinneqarput Inatsisartut Inatsisaanni §§ 2, 27, 28, 31, 32, 41 aamma 42 kiisalu nalunaarusiit § 41, imm. 3 tunngavigalugu suliaasiutaasimasut, aammattaaq meeqqanut pisortat ikiorsiissutaat tunngavigalugit Kalaallit Nunaata avataanut inissiinernut atorneqarsimasut, ilaatigut Danmarkimut. Meeraq Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimatillugu, nunap inissiiviusup inatsisai kalaallit nunaannilu inatsisit peqatigiillutik atuutsinneqartarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkakut matumuuna takussutissinneqarpoq Inatsisartut Inatsisaat aammattaaq atorneqarsinnaasoq inuusuttunut 18-ileereersimasunut suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik § 42 malillugu atugassaqartitaasunut.

Imm. 4-mut

Angajoqqaatut inooqatigiittunut tunngatillugu piumasqaataangilaq angajoqqaajusup inooqataata meeqqamat angajoqqaaviunissaa. Tapersersuinissamat aallaavituaavoq meeqqap suli inunngunngitsup pisariaqartitai, taamaattumik tapersersuinissaq naartusumut pisariaqartitaalu eqqarsaatigalugit avatangiisaanut attuumassutilerujussuupput. Naartusumut kisermaamut soorunami tapersersuisoqarsinnaavoq, soorlumi aamma angajoqqaanngortussanut tapersersuisoqarsinnaasoq, tassa naartusumut imaluunniit taassuma aappaanut, taakkunungaluunniit marlunnut. Kommunalbestyrelsip angajoqqaanngortussanik tapersersuisagaluaruni, meeqqap suli inunngunngitsup pisariaqartitai eqqarsaatigisariaqarpai, tassuuna angajoqqaat pisariaqartitaat, meeqqap pisariaqartitai pitsaanerpaamik qulakkeerinniffiumallugit.

Kapitali 2

Kommunalbestyrelsip pisinnaatitaaffii

Aalajangisinnaanermut pisinnaatitaaffik

§ 5

Aalangersakkami aalangiunneqarpoq kommunalbestyrelse tassaasoq tapersersuinissamik piginnaatitaaffeqarluni oqartussaasoq, tamatumingalu unitsitsinissamik aalangiinissamat.

Inatsisartut Peqqussutaat (12.november 2001 nr. 11) 30. oktober 1998 nr. 9-mi Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqisuussaanelu pillugit, Kommunit aqutsinermi qaffasisuseq malillugu aaliangiisnaassusiat atorunnaarsinneqarpoq. Taamanili kommunit aalajangeeriaasiat ataaseq allanngortinnagu malinneqarpoq. Tamatuma malitsigaa, isumaginninnermi sulianik ingerlatsinermi kommunip aqutsinermini aaliangiisnaatitaasoq. Tassalu imaappoq Kommunalbestyrelse aalangiisnaatitaavoq, suliassaq ataatsimiitsitaliani atavartuni suliarineqassanersoq, imaluunniit aalangiisnaatitaaneq borgmesterimut imaluunniit kommunemi allattoqarfik tunniunneqassa-nersoq.

§ 6

Imm. 1-mut

Aalangersakkakut atuuttusaatinneqarpoq aalajangigassat meeqqap pisariaqartitsinera tunngavigalugu kinguartinneqarsinnaanngitsut, kommunalbestyrelsip ileqqusumik ataatsimiinnissanut, ataatsimiiffissat akornisigut allatut iliuuseqarluni ataatsimiissutigineqartassat. Meeqqap eqqarsaatiginera aalajangernermut tunngaviujuarpoq pingaarnerpaaq. Kommunip qulakkiigassaraa suliassat nukinginnartut pilertortumik suliarineqartassat, kommunalbestyrelsip ataatsimiititaliiluunniit pilersaarutit malillugit ataatsimiinnissat utaqeqqaarnagit.

Imm. 2-mut

Aalangersakkakut qulakkeerneqarpoq kommunalbestyrelse nukinginnartumik aalajangigassaqaalersillugu suliassamat sullissiviup qanoq aalangersimaneranik

paasitinneqareersimasassasoq, taamaasilluni kommunalbestyrelsip ilisimariissammagu qassit sumullu tunngasut kommuniminni nukinginnartutut suliassaalersimanersut.

Naammassinninneq

§ 7

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq isumaginninnikkut sullissivik allaffissornikkut akisussaaffigineqarnera.

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, inatsisartut inatsisaat taanna malillugu aalajangersakkat aalajangiivigineqartut naammassineqarnissaat kommunalbestyrelsip akisussaaffigigaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelse kinaassutsimut uppernarsaammik pisariaqartinneqartumik takutitsinikkut, meeqqap najukkamini isersimaffigunagaanut isersinnaasoq meeqqamik ujaasisinnaajumalluni annissinnaajumalluniluunniit § 28 naapertorlugu pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiineq pillugu aalajangiinerit naammassineqaqqullugit.

Aalajangersagaq inatsisitigut pitsaannerusussaq angujumallugu aalajangiineruvoq tunngaviusumik inatsimmi § 72-imi malitassamik, inatsimmi tassani allassimavoq angerlarsimaffik innarlerneqartussaanngitsoq, angerlarsimaffimilu misissuisoqarsinnaasoq taamaallaat eqqartuussivikkut aalajangiisoqarsimatillugu, immikkut ittumik qanoq iliuseqarnissamat inatsisitigut tunngavissaqartinnagu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kinaassutsimut uppernarsaammik pisariaqartinneqartumik takutitsinikkut kommunalbestyrelse meeqqap angerlarsimaffianut isersinnaasoq, angerlarsimaffimmut iserneq § 45 malillugu isumaginninnermi sullissinerup ilaatut pisussaagaangat, aammalu angerlarsimaffimmut iserneq pisariaqartinneqartutut nalilerneqarsimagaangat meeqqap alliartorneranut, peqqissusaanut imaluunniit ineriartorneranut ajoqusiisoqarsinnaanerani kommunalbestyrelse naliliisussaattillugu. Meeqqap eqqarsaatiginera aalajangersakkami uani pingaernerpaavoq.

Aalajangersagaq inatsisitigut pitsaannerusussaq angujumallugu aalajangiineruvoq tunngaviusumik inatsimmi § 72-imi malitassamik, inatsimmi tassani allassimavoq angerlarsimaffik innarlerneqartussaanngitsoq, angerlarsimaffimilu misissuisoqarsinnaasoq taamaallaat eqqartuussivikkut aalajangiisoqarsimatillugu, immikkut ittumik qanoq iliuseqarnissamat inatsisitigut tunngavissaqartinnagu.

Taamaattumik angerlarsimaffimmut isertoqarsinnaavoq “eqqartuussivikkut aalajangiisoqanngikkaluartoq” tamanna Inatsisartut inatsisaanni taamatut taaneqarsimammat.

Kapitali 3 *Nakkutilliineq*

§ 8

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq inatsimmi § 3 eqqarsaatigalugu atuutsinneqassaaq, tassalu meeqqap tunngaveqarluartumik inuuniarnissamini atugassai pillugit kommunalbestyrelse iliuseqarnissaminut ilisimasaqarnissaminullu akisussaaffeqartoq. Kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq kommunimi meeqqanut atugassarititaasut ilisimaarissallugit, naatsorsuutigineqartarpoq kommunalbestyrelsip peqataalluni malinnaallunilu meeqqat inerikkiartorminni inuuniarfimminilu pisariaqartitaat inerisaavigisassagai. Kommunalbestyrelsip aammattaaq nalilersussavaa meeraq inatsimmi § 3-mi, imm. 1-imi, nr. 1-imiit 4-mut allattoqarsimasut anguniarneqartut anguneqarsinnaaqqullugit, isumaginnittoqarfimmiit tapersorsorneqarnissaa pisariaqarnersoq.

Nalinginnaasumik nakkutilliinerup siunertaraa, kommunemi meeqqat ataatsimut isigalugit alliaartorminni atugaannik nukittorsaanissamik pisariaqartitsisoqarneranik kommunalbestyrelsip ilisimaarinnilernissaa.

Kommunalbestyrelsip tassani nakkutilliisussaatitaanera nalinginnaasuuvoq aamma nunaqqatigiinni meeqqat inuunermi atugaanni pissutsinut tamanut tunngasuulluni. Kommunalbestyrelsip taamatut suliaqarnermini oqartussaasut allat aammattaaq eqqumaffiginequssavai pissutsinik meeqqanut tulluannigitsunik, soorlu kommunalbestyrelsip nammineq oqartussaaffimmi iluani allannortissinnaanngisaminik meeqqat naammaginngitsumik atugaqarnerannik erseqqissaateqarnermigut.

Nakkutilliisussaatitaaneq nalinginnaasoq kommunimi ingerlatsiveqarfiit aamma pisortat ingerlatsiveqarfiini oqartussaasut allat akornanni, assersuutigalugu nakorsaaneqarfik suleqatigalugu ingerlanneqartarpoq. Tamakku saniatigut innuttaasut akornanni piunassutsiminnik suliniaqatigiit il.il. suleqatigineqarsinnaapput. Kommunalbestyrelse amerlanerpaanik suleqateqarnermigut pitsaanerumik takunnissinnaatilissavaa kommunimi meeqqanut, inuusuttunut aammalu angajoqqaanngortussanut inooqataanikkut, ilinniarnikkut peqqissutsiminnillu sullissinikkut aammalu sunngiffimmi sammisassanik sunik neqerooruteqartoqarnersoq. Siammasissumik suleqatigiinnerup kommunalbestyrelsip sunik suliaqarneq apequtaatinnagu ataatsimoortumik, siusissukkut aammalu pitsaaliuisumik suliaqarnermik ataqatigiissitsinissaa pilersaarusiornissaalu pitsanngortissavaa. Nakkutilliinermut nalinginnaasumut aamma ilaavoq atuarfiup, peqqinnissaqarfiup, inunnik isumaginnittoqarfiup politiillu (naalisarlugu SSSPK) akornanni suleqatigiinnerit pitsaaliuinermik suliaqarfiusut malinnaaviginerat. Meeqqat akornanni pinerlunniartarnerup

pinaveersaartinneqarnissaa SSSPK-mi suleqatigiissutigivaat, kiisalu suleqatigiillutik pisortatigoortumik meeqqamut isumassuineq tamanut tunngavilersukkamik pisariaqassatillugu, siusinaarluni iliuseqarnissaq pillugu suleqataallutik.

Meeqqat alliarturnerannik, peqqissusaannik aamma ineriartornerannik kommunemi nalinginnaasumik nakkutilliineq, ulluunerani neqeroortugineqartuni aammalu atuarfinni ingerlanneqartarpoq pisortani sulisut aqqutigalugit, ornittakkammi tamakku kommunemi meeqqanit tamanit orninneqartarmata. Ulluunerani neqeroorutaasuni peqqissaasut, ilinniartitsisut, perorsaasut sulisullu allat meeqqami pissutsinik maluginnilerortarput meeraq, inuusuttoq angajoqqaanngortussalluunniit tapersersorneqarnissamik immikkut pisariaqartitsinerannik malunniutaasunik.

Inunnik Isumaginnittoqarfimmi, atuarfimmi peqqinnissaqarfimmilu sulisut annertusisamik pi-sussaaffeqarput kommunalbestyrelsimut nalunaarutiginninnissaminut, suliaminnut atatillugu meeqqamik ikiorserneqartariaqartumik naammattuugaqarunik pasitsaassaqaarsimagunilluunniit. Taamatut aamma pi-sussaaffeqarput qinikkatut inissisimasut inissisimagallartulluunniit, tak. § 16. Taamaasilluni nakkutilliineq sulisut peqataanerisigut nalinginnaasumik naammattarpoq meeqqat isumannaatsumik nakkutigineqarnissaannut, sulisummi ilaat meeqqanik sul-lissivinniikkajuttarput, soorlu meeraaqerivinni, meeqquerivinni atuarfinni il.il.

Kommunalbestyrelsip nakkutilliisussaataitanera meeqqanut kommunemi najugalinnut tamanut atuuppoq, tassani apeqqutaanani najugaqarallarnersut aalajangersimasumilluunniit najugaqarnersut. Taamaattumik nakkutilliinermut nalinginnaasumut apeqqutaanngilaq meeraq kommunemi najugalittut allattorsimasuunersoq.

Nakkutilliinissamut pi-sussaaffik isumaqarpoq meeqqamut, inooqataanikkut atugarliortutut naatsorsuutigineqartumut imaluunniit arlaannik peqquteqartumik immikkut pisariaqartitsilersinnaasumut pissutsit kommunalbestyrelsimit arajutsinaveersaarneqassasut. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq angajoqqaat atornerluinermik ajornartorsiuteqarpata. Suliamik suliarinnittoq assigisaaluunniit inersimasunik isumaginninnikkut immikkut ajornartorsiuteqartumik attaveqartillugu, assersuutigalugu imigassamik ikiaroorartunilluunniit atornerluinerup malitsigisaanik, pingaarpoq angerlarsimaffimmi meeraqarnersoq apeqqutigissallugu, taamaalilluni ilaqutariinni taakkunani meeqqanut ilaqutariinnut sammisumik pitsaaliuilluni suliniutit aallartinneqarsinnaalissammata. Aamma ilaqutariinni, angajoqqaat timikkut tarnikkulluunniit piginnaasaat apparsimappata meeqqat sissuernissaat pingaarpoq, tassa ilaqutariit nalinginnaasumik ulluinnaat ingerlatinnissaat siunertaralugu immikkut tapersersuisoqarnissaat pisariaqarsinnaammat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq, kommunalbestyrelse pi-sussaaffeqartuq inummut sammisumik meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik nakkutiginninnissaminut.

Inummut sammititamik nakkutilliisussaataaneq meeqqanut kommunalbestyrelsimit angerlarsimaffiup avataanut, tassalu kommunimi allami ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut imaluunniit ilaqutariinnut paarsisartunut aamma meeqqanut kommunalbestyrelsimit angerlarsimaffiup avataanut, tassalu Kalaallit Nunaata avataani inissiiffimmut inissinneqarsimasunut aamma atuuppoq.

A) Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut kommunimi inissinneqartut

Meeqqap angerlarsimaffigisaani kommunemi kommunalbestyrelsip qulakkiigassaraa, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat inummut sammititamik nakkutigineqarnissaat.

B) Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut kommunimut allamut inissinneqartut

Meeraq Kalaallit Nunaanni kommunimi allami inissinneqarsimappat, kommunalbestyrelsip (kommunip angerlarsimaffigisap) isumagissavaa meeqqap inissinneqarfigisaani najugarisaanilu inummut sammititamik nakkutilliisoqarnissaa. Angerlarsimaffiup avataanut kommunip angerlarsimaffigisap avataaniittumut kommunimut allamut meeqqat inissinneqartut pillugit inummut sammititamik nakkutilliinissamik ingerlatsinissaq pillugu kommunalbestyrelsip suleqatigiinnissaq toqqarsinnaavaa. Pingaartortaa tassaavoq nakkutilliisussaataaneq taamaatinneq ajormat, kommunip killeqarfiisa avataanut meeqqap inissinneqarnera pissutiginnarlugu.

C) Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqartut

Angerlarsimaffiup avataanut Kalaallit Nunaata avataani meeqqanik inissiinermi, kommunalbestyrelsip (kommunip angerlarsimaffigisap) inissiisuusup isumagissavaa meeqqap inissinneqarfigisaani najugarisaanilu inummut sammititamik nakkutilliisoqarnissaa. Kommunalbestyrelsip nunami meeqqap inissinneqarfigisaani kommunimik suleqateqarnissaq toqqarsinnaavaa. Kalaallit Nunaata avataani inissiineq Danmarkimi amerlanertigut pisarpoq. Suleqatigiinnissaq isumaqatigiissutigineqarsinnaanngikkaangat (kommune angerlarsimaffigisap) aaqqiissutissamik allamik aaqqissuussisariaqarpoq, meeqqap najugaqarfigisaani inummut sammititamik nakkutilliisoqarnissaa pisinnaaqullugu. Tamanna pisinnaavoq kommunip angerlarsimaffigisap sulisuanik imaluunniit siunnersortimik avataaneersumik kommunalbestyrelse sinnerlugu, Kalaallit Nunaata avataani inissiiffiusumi inummut sammititamik nakkutilliisussatut sulisussarsinikkut.

Taamaalilluni inissiinermut oqartussaasoq tassa imaappoq (kommunemi meeqqap angerlarsimaffigisaani kommunalbestyrelse) taannaavoq meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik inummut sammititamik inatsisinik tunngaveqartumik nakkutilliisuusussaq, aamma meeraq kommunimut allamut imaluunniit nunamut allamut inissineqarsimagaluarpalluunniit. Kommunemi meeqqanut tamanut tunngatillugu kommunip najugaqarfiusup nalinginnaasumik nakkutilliinissaanut sinaakkusiussaa inummut tunngatillugu immikkut nakkutilliinermiippoq, akerlianilli nalinginnaasumik neqeroorut meeqqanut tamanut atuulluni. Meeqqat taamaalillutik nakkutilliinerit marluusut taakku ataanni inissisimassapput. Nakkutilliisussaataanerup imaraa kommunip angerlarsimaffigisap

pisussaaffigigaa, inummut sammititamik nakkutigissallugit meeqqap najugaani meeqqanut susassaartitsiviit ikiorserneqartariaqartunullu sammisassaartitsiviit aqputigalugit.

Angajoqqaat namminneq isumaqatigiissuteqarnermikkut ilaqutariit meeqqaminnik paarsitaat § 39 mi aalajangersagaq malillugu aamma kommunalbestyrelsip nakkutigisassaanut ilaapput. Nakkutiginnittussaq tassaavoq nammineerluni isumaqatigiissuteqarsimasuni ilaqutariit paarsisut najugaqarfianni Kommunalbestyrelse.

Meeqqap tapersersorneqarnera naammannersoq tulluurtuunersorlu pillugu, kommunalbestyrelsip ataavartumik nalilersuinissaa inummut sammititamik nakkutilliinerup siunertaraa.

Aalajangersakkami ilanngunneqarsimanngilaq, qanoq iliorluni qanorlu akulikitsigisumik inummut sammititamik nakkutilliinermi, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut nakkutilliivigineqartassanersut.

Ataatsimut isigalugu, kommunip inummut sammititamik nakkutilliinera nalilersuilluarneq najoqqutaralugu ingerlanneqartariaqarpoq, ikiorsiissutaasup pisariaqartitsinera naapertorlugu. Pisuni tamani ataasiakkaartuni nakkutilliineq qanoq aqqissuunneqassanersoq kommunalbestyrelsimit nalilerneqartassaaq, taamaalilluni ikiorsiinermi inissiinermiluunniit siunertaq iluaqutaalluni aamma meeqqap pisariaqartitaanut naleqqunnerat ataavartumik qulakkeerneqartassamat. Kapitalini 7-imiit 9-mut aalajangersakkat naapertorlugit iliuseqarnerit assigiinngitsorpasuuinnaammata, tamanut assigiimmik nakkutilliinermik ingerlatsisoqartariaqannginnissaa eqqumaffigineqassaaq. Assersuutigalugu suli sivisunerusumik najugaqarnissap pisariaarunnera imaluunniit ilaqutariinnut ulluinnarni ikiueqqittariaarunnersoq qulakkeerniarlugu oqilisaaffigineqartussat neqeroorfineqarsimasut arlaleriarluni nakkutigineqarnissaat pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunemi ilaqutariinnik paarsisartunik ingerlatsinermik samminnittumik nakkutilliineq kommunalbestyrelsip akisussaaffigigaa.

Aalajangersakkami ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqassasoq angajoqqaarsianik annertusisamik nakkutilliisassasoq, ernumagineqarpat pasitsaassisoqarpalluunniit meeqqamik paarsininerminnik arsaarinnissutaasariaqanngikkaluartumik ernumanartumilli iliuseqartarsimasut.

Annertusisamik nakkutiginninnissamik pilersitsinissamut kommunalbestyrelse aalajangiissaaq aatsaat ima ernumanartoqarsimatigippat, allaat angajoqqaarsiat meeqqamik paarisaminnik arsaarneqartariaqarsinnaanerat isumaliutigisariaqalersimappat.

Naatsorsuutigisariaqarpoq kommunalbestyrelsip annertusisamik ilaqutariit paarsisartut nakkutilliiffigineqannginneranni nakkutilliinissamut aaliangernermut pissutaasut pillugit ilaqutariit oqaloqatigeqqaarsimassagai, aaliangerneq aassersuutigalugu pinerluuteqartoqarsimaneranik paasisaqartoqarsimaneranik pissuteqanngippat.

Annertusisamik nakkutilliineq nakkutiginnitsitsilernissamut pissutigineqartut tunngavigerpiarlugit pilersaarusiugaasumik ingerlanneqassaaq. Annertusisamik nakkutilliineq tassaavortaaq sakkortunerusumik nakkutilliineq, akulikinnerusumik nakkutilliisoqartassalluni paasissutissanillu amerlanik katersuiffiussalluni.

Imm. 4-mut

Nalunaaruteqareerluni nakkutilliinermi, meeqqamik nakkutilliinissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsip inissiiffiusumut pulaarnissaa pillugu, inissiiffiusoq siumoortumik ilisimatinneqartarpoq.

Nalunaaruteqaaqaarnani nakkutilliinermi kommunalbestyrelsip sumiiffimmi nakkutilliilluni pulaarnissaanik inissiiffiusoq ilisimatinneqarneq ajorpoq. Nalunaaruteqaaqaarnani nakkutilliineq ilaatigut pisoq pillugu maannakkorpiaq pisumik aamma inissiiffiusumi misigisimasamik takutitsisarpoq, kiisalu nalunaaruteqarluni nakkutilliinermi paaqqinnittarfimmilu ulluinnarni misigineqartut, aamma nalunaaruteqaaqaarnani nakkutilliinermi misigineqartut akornanni naapertuuttoqaneraniq naliliiniarnermi atorneqarsinnaalluni. Nalunaaruteqaaqaarnani nakkutilliineq taamaalilluni inissiiffiusumi nalinginnaasumik paasisanut ilassutitut aamma allanguutaasinnaasunik ersersitsinertut atorneqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut.

Aalajangiussami kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq Naalakkersuisut pisariaqartitaannik paasissutissanik tamanik nassiussinissaminut, Naalakkersuisut pisariaqartissimappassuk kommunalbestyrelsip kommunimini nakkutilliisussaataitanermini suliarisimasai misissussallugit.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut nakkutilliinermut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaangortippai, ilaatigut nakkutilliinerup qanoq suliarineqarnissaanut, aaqqissuunnissaanut, nakkutilliisussaataitanerup eqquutsinneqarnissaanut malitassanik piumasaqaatinillu, nakkutilliinermut sukanganerusermut piumasaqaatinut, nakkutilliinernut, nalunaarusiornissanut piumasaqaatinut malittarisassiornermik.

Nakkutilliinermut nalunaarusiaq tassaavoq allagartaq uppernarsaat, nakkutilliinerit tamaasa nalunaarusiatut suliarineqartussaq, ingerlatsiviit inatsisitigut pisussaaffii tunngavigalugit taamatutaaq oqaaseqaasiornissamut piumasaqaat.

§ 9

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq Naalakkersuisut tassaasut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik atuinermik qulliunerusutut nakkutilliisuusussat. Naalakkersuisut taamaalillutik taakkuupput inatsimmi oqaatigineqartunik pisussaaffinnik pisinnaatitaaffinnillu kommunit naammassinninnissaannik nakkutiginnittuusussat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakut aalajangiunneqarpoq inunnik isumaginninnerup iluani kommunit najukkaminni Inatsisartut Inatsisaanni aalajangersakkanik atuinerannik kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nakkutilliinermik Naalakkersuisut qulliunerusumik akisussaaffeqartut.

Imm. 3-mut

Nalunaaruteqareerluni nakkutilliinermi aqutsinermut tunngasunik nakkutilliinissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsip inissiiffiusumut pulaarnissaa pillugu inissiiffiusoq siumoortumik ilisimatinneqassaaq.

Nalunaaruteqaqqaarnani nakkutilliinermi kommunalbestyrelsip sumiiffimmi nakkutilliilluni pulaarnissaanik inissiiffiusoq ilisimatinneqarneq ajorpoq. Nalunaaruteqaqqaarnani nakkutilliineq ilaatigut pisoq pillugu maannakkorpiaq pisumik aamma inissiiffiusumi misigisimasamik takutitsisarpoq, kiisalu nalunaaruteqarluni nakkutilliinermi paaqqinnittarfimmilu ulluinnarni misigineqartut aamma nalunaaruteqaqqaarnani nakkutilliinermi misigineqartut akornanni naapertuuttoqaneranik naliliiniarnermi atorqearsinnaalluni. Nalunaaruteqaqqaarnani nakkutilliineq taamaalilluni inissiiffiusumi nalinginnaasumik paasisanut ilassutitut aamma allannguutaasinnaasunik ersersitsinertut atorqearsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisussaaffeqartilerpai nakkutilliinermut ingerlatsivimmik peqarnissamik, taakkulu Inatsisartut inatsisaannik kommunalbestyrelsit atuinerannik ingerlatsinerannillu nakkutilliineq suliassaraat.

§ 10

Imm. 1-imut

Nakkutilliinermut ingerlatsiviup inatsisitigut pisinnaatitaaffii aalajangersakkami allassimapput. Aalajangersakkap nakkutilliinerumut ingerlatsiviup suliaannut tunngassutilinnik kommunip ingerlatsiviata paasissutissaataanik tamanik akornuserneqaratik takunnissinnaanerat periarfissaalersippaa. Kommunimi ingerlatsiviup paasissutissat nakkutilliinermut ingerlatsiviup piumasai tunniutissavai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap nakkutilliartortitat pisinnaatippai kommunalbestyrelsimut malinneqartariaqartunik siunnersuuteqartarnissamut suliakkiuteqartarnissamullu.

Malinneqartariaqartutut siunnersuut nakkutilliinermi nalunaarusiami ilaatinneqassaaq. Nakkutilliinermut nalunaarusiaq tassaavoq allagartaq uppersarsaat, nakkutilliinerit tamaasa nalunaarusiatut suliarineqartussaq, ingerlatsiviit inatsisitigut pisussaaffii tunngavigalugit taamatutaaq oqaaseqaasiornissamut piumasaaqat.

Nakkutilliinermut ingerlatsiviup nalilerpangu suliame aalajangersimasumi meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinnissaa pisariaqartinneqarsinnaasoq, tak. §§-it 27 aamma 28, tamannali pisimanani, taava nakkutilliinermut ingerlatsiviup piffissap aalajangersimasup iluani isumaginninnikkut misissuinerimik aallartitsinissaq pituttuisumik kommunalbestyrelsimut inassutigisinnaavaat, taamaalilluni kommunalbestyrelsimut paasinarsissammat meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa maannakkut pisariaqartinneqarnerisooq.

Inatsimmi kapitalini 7-imiit 9-mut aalajangersakkat naapertorlugit isumaginninnikkut misissuinerup takutippagu meeraq allaanerusumik pisariaqartitsisoq, meeqqamik inissiinerimik allaanerusumik iliuuseqartoqarsinnaasoq. Kommunalbestyrelse inunnik isumaginninnermut allaffeqarfimmuut tamakkiisumik aqutsisuummat, imm. 3-mi aalajangersagaq nakkutiillinerimik ingerlatsivimmuut taamaallaat pisussaaffiliiivoq suliame pineqartumut isumaginninnikkut misissueqqinnissamik kommunalbestyrelsimut suliakkiisinaalluni.

§ 11

Imm. 1-imut

Nakkutilliinerimik ingerlatsivik inatsisitigut pisinnaatitaaffii aalajangersakkami allassimapput. Aalajangersakkami nakkutilliinerimik ingerlatsivik qinnuteqareernerimikkut pisinnaaffilerneqarput ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni suliarisanut paasissutissat tamakkerlugit pissarsiarinissaannut. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup nakkutilliinerimik ingerlatsiviup paasissutissat piumasai tunniutissavai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq nakkutilliinermut ingerlatsivik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfirmuut peqqussuteqarluni suliakkiuteqarsinnaassat. Peqqussutitut suliakkiutigineqartut naammassineqarpata nakkutiillinerimut ingerlatsiviup akuersissut atuut-siinnarsinnaavaa, kisiannili tamanna pisussaaffigeqqissaarnagu. Suliakkiutigisamik suliarineqarnissaannut piffissamik killissaliisinnaapput ulloq unnuarlu paaqqinnittarfirmuut qularutigineqaqqunagu suliakkiut suliarinnikkuniku qaqugukku paaqqinnittarfirmik ingerlatsisinnaatitaanermimik arsaarneqarsinnaanerlutik. Suliakkiuteqarneq pisassaaq annertusisamik nakkutilliinissamik pisussaaffiliisimanermuut atatillugu, tak. aalajangersakkami imm. 3-mi siunnersuutaasoq, suliakkiuteqarnerli aamma pisinnaavoq annertusisamik nakkutilliinissamik nalunaarutiginnittoqarsimannikkaluartorluunniit.

Inassuteqaammik tunniussaqaarnikkut qulakkeerniarneqartarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit takussaasumik uparuaataasoq aaqqiissuteqarfigineqarsimassasoq, paaqqinnittarfiup akuerisatut ingerlaannarnissaanut tunngavissiissutaasussamik. Assersuutitut tunngavimusimasinnaavoq sulisuusimasut arlaqartut suliunnaarsimanageri, sulisullu sinneruttut najugaqartinneqartunik ikippallaalernertik pissutigalugu naammaginatsumik sullissisinnaanissaq naammassisinnaajunnaarsimappassuk, imaluunniit paaqqinniffik meeqqanik sullissisaminut naammaginatsumik sullissisinnaajunnaarsimappat. Peqqussummi piumasaqaataasinnaavoq sulisussat pisariaqartitat naammatsillugit artorfinititsisoqassasoq. Assersuut alla tassaasinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pissaanermik atuivallaarnera. Nakkutilliar-tortitat naalakkiutigisinnaavaat nakkutilliiffigisap pissaanermik atuivallaarnini millisarniarlugu pilersaarusiamik takutitsinissaa, sulisuminillu pikkorissartitsisarnissaa.

Naatsorsuutigineqartariaqarpoq peqqussut ima imaqartariaqartoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit malinneqartariaqarluni. Peqqussummi ersarilluinnartariaqarpoq paaqqinnittarfik qanoq iliuseqartariaqarnerasoq, peqqussummi piumasaqaataasut naammassisinnaajumallugit.

Peqqussutigineqartup naammassineqarsimanissaanut killiliussaq peqqussuteqarnermut pissutigineqartup naammassineqarnissaanut naammattumik sivisussusiligaasariaqarpoq. Assersuutigalugu sulisut arlaat nakkutigisassaminut meeqqanulluunniit allanut pinerluuteqarsimappat, paaqqinnittarfimmi aqutsisuusut peqquneqarsinnaapput taannarpiaq pillugu qanoq iliuseqaqqullugit, paaqqinnittarfimmiikkunnaarnissaa, meeqqanik kisimeeqateqaqqinnginnissaa nakkutigineqalernissaaluunniit piumasaqaataasinnaavoq. Peqqussut taamatut ittoq pilertortumik aalajangiiffigineqarsinnaavoq, peqqussutillu naammassinissaanut killiliussaq tassunga naleqquttusariaqarpoq. Peqqussut suliamut naleqquttumik atorfinitsitsinissamik imaqarpat - atorfinitsinniarneqartorlu piginnaasamigut naleqquttoq pissarsiariniarneqassappat - taava piffissaliussaq sivisunerusariaqassaaq.

Imm. 3-mut

Siunnersuummi ersippoq, nakkutilliinermik ingerlatsivik misissuinerminni annertusisamik nakkutilliinissaq aalajangiussinnaagaat, tassa ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi pissutsit taamatut iliortariaqarnek tunngavissaqartissimappassuk.

Annertusisamik nakkutilliinissamik aalajangernissaq aatsaat pisariaqalersarpoq, nakkutilliar-tortitat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqunneqarneranik misissuinerminni paasisaat ima er-numaammernartigigaangata, nakkutilliinerulernermik atuiffiusariaqalerluni, allaat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup ingerlatsisinnaanerani arsaarinnissuteqartoqarsinnaalerluni. Pissutaasinnaasut tassaapput sullitassanut sullissinissamut naleqquttumik ilinniarsimasutuaq suliunnaarsimappat, imaluunniit piffissap sivikitsup ingerlanerinnaani pissutissaqaanngitsumik arlaleriaqaluni pissaanermik atuisoqartarsimappat.

Imaassinnaavoq nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassusaanik misissuinerminni, takusartik meeqqanik paaqqinninnissamut naleqqukkunnaarsimasutut

naliliiffigigaat. Taama pisoqartillugu nakkutilliinermik ingerlatsiviup naliliiffigisariaqassavaa, piffissap naammaginnartup iluani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup piunasaqaataasut taamaasa aaqqiivigisinnaassanera, imaluunniit najukkamut naliliineq najoqqutaralugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup ingerlanneqarnissaanut akuersissutit utertinneqarnissaat sulissutigineqassanersoq.

Naatsorsuutigineqartariaqarpoq annertusisamik nakkutiginninnissamik aalajangiisoqannginnerani, nakkutilliinermik ingerlatsivik kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akunnerminni annertusisamik nakkutilliinissamut tunngaviusut pillugit oqaloqatigiissimassasut, tassanngaannartumik pillarneqaataasinnaasumik iliuseqartarsimanermik paasisaqarneq annertusisamik nakkutilliinissamut tunngaviusimangippat.

Annertusisamik nakkutilliinissamik aaliangernermit atatillugu nakkutilliinermik ingerlatsivik peqqussuteqarluni suliakkiinissamik aaliangiissaaq. Peqqussut annertusisamik nakkutiginninnissamut aaliangiunneqartumut imarisamigut attuumassuteqassaaq, qulakkeerneqassallunilu neqeroorutip pineqartup ilisimassangaa suut naammassineqarpata annertusisamik nakkutilliineq atorunnaarsineqassanersoq, taamaalilluni neqeroorutip ingerlaannarnissaminut akuersissut pigineqartoq atuinnarsinnaasavaa.

Imm. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi meeqqat ernumaginninnissamut tunngavissaqartumik paasisaqarunik, pinngitsooratik kommunit meeraatigineqartunut akisussaasut qanoq pisoqarneranik ilisimatittassagaat. Ilisimatitsissut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi iliuseqartoqartarsimasoq, paaqqinnittarfiup annertusisamik nakkutigineqalernissaanut imaluunniit peqqussuteqartoqarsimaneranik tunngavissaqartitsilersimasunik imaqarsinnaavoq.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik kommuninut meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiittut aggerfigisaannut paasissutissat imaqarsinnaapput paaqqinnittarfimmut iluarsineqaqqullugit nalunaarutaasimasunik, aammali imaqarsinnaallutik meeqqap qanoq atugaqartitaaneramik.

Paasissutissiinerup pineqartumuinnaq tunngasuunissaanut pissutaavoq, nakkutilliiartortut kisimik, kommunit meeqqat aggerfigisaanneersut meeraataasa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi qanoq atugaqartitaaneramik nalunaarfigisassarimmatigit.

Aalajangiinermut tunngavippiaavoq qulakkeerneqartariaqarmat nakkutilliiartortitat nalunaarutaat kommunit meeqqamik inissiisimasumuinnaq nalunaarutigineqartarnissaat. Taamaalilluni kommune pineqartoq nalilersuisinnaaniassammat meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut eqqortumut inississimanerlugu.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai malittarisassiornissamik aqutsinermut sammisumik, nakkutilliinerup aaqqissuunneqarnissaanik kiisalu imarisassaanik.

Ilutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ingerlatsisinnanermut akuersissutip ingerlaannarnissaannut pitsaassutsikkut killiliussat piumasaqaatinillu naammassinninnissaannut.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasaqarnikkut ingerlatsinera aqutsinermik samminittumik nakkutilliinerup ilanngunneqarsinnaavoq.

Taaneqartut saniatigut Naalakkersuisut malittarisassiussapput qaqugukkut piumasaqaateqas-sanerlutik annertusisamillu nakkutilliisoqalissanersoq.

Kapitali 4

Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfik

§ 12

Imm. 1-imut

Isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup suliassaqarfii aalajangersakkami naqissuserneqarput.

Isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup suliassaraa, Inatsisartut Inatsisaat naapertorlugu aalajangersakkat kommunimi inunnik isumaginnittoqarfimmi suliassat sularinissaannut tapersuinerup aamma pisariaqarinneqarpat siunnersuinerup ingerlatsinissaq.

Isumaginninnikkut aqutsisoqarfik kommunimi ingerlatsivimmik siunnersuisinnaavoq, ilitsersuisinnaavoq kiisalu inatsit malillugu suliassani meeqqanut tunngasuni suliaqarnermi kommunimi ingerlatsivimmut aqutsisunullu siunnersuinerup ingerlatsisinnaalluni.

§ 13

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami isumaginninnermi aqutsisoqarfiup kommunillu akornanni paasissutissanik inunnut tunngasunik mianerineqartussanillu paarlaasseqatigiinnernut sinaakkutissat naqissuserneqarput. Aalajangersagaq najoqqutaralugu isumaginninnermi aqutsisoqarfiup, suliaminut atatillugu, kommunalbestyrelse qinnuigisinnaavaa paasissutissanik inunnut tunngasunik tunniusseqqullugu, paasissutissat isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup suliamik misissuineranut pingaaruteqarsinnaasutut imaqarsimappata, inummut pineqartumut tunngassuteqartut mianernarsinnaasut ilanngullugit.

Aalajangiinerup tunngavissat pingasut naammassineqarsimassapput isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup paasissutissanik inunnut tunngasunik mianernarsinnaasunik tunineqarnissaminik qinnutiginninnginnerani:

- 1) tamanna pisinnaavoq "suliaannut ilaappat", imaappoq isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup inatsisit malillugit suliassaanut ilaasimappata (suliat inatsit malillugu ingerlanneqartunut siunnersuineq, ilitsersuineq aamma siunnersuineq),

- 2) suliamut aalajangersimasumut inummut paasissutissat, aamma
- 3) paasissutissat inunmut tunngasut mianernarsinnaasut pissarsiariumaneqartut suliap suliarineqarneranut aalajangiisuusumik pingaaruteqarsimappata.

Suliaq taamaalilluni paasissutissat inunmut tunngasut mianerineqartussallu ilanngunnagit suliarineqarsinnaappat, imaluunniit paasissutissat inunmut tunngasut mianerineqartariaqartullu suliamut aalajangersimasumut tunngangippata, isumaginnikkut aqutsisoqarfimmit qinnutigineqarsinnaanngillat. Paasissutissanik inunmut tunngasunik mianerineqartussanik tiguisussamik qinnuteqaat kommunimit naliliiffigisassaavoq, aammalu isumaginninnikkut aqutsisoqarfimmit naliliiffigisassaalluni kommunimut kissaateqarluni nassiussinnginnermini.

Imm. 2-mut

Innuttaasoq paasissutissanik inummut tunngasunik mianernarsinnaasunillu aallerfiginiagaq tunngaviusumik akuersiteqqaarneqassaaq. Allaganngorlugu akuersissuteqassaaq aammalu pisortat ingerlatsiviini atuuttut sulianik ingerlatsinermi malitassat nalinginnaasut malinneqassapput, tamatumani ilanngullugu inunmut paasissutissanik suliarinnittarnek pillugu inatsit.

Imm. 3-mut

Inuk pineqartoq tunniussinissamut akuersiumanngippat, allatulluunniit iliorluni akuersissut pissarsiarineqarsinnaanngippat, kommunalbestyrelse paasissutissanik Isumaginninnermi Aqutsisoqarfimmut tunniussisinnaavoq, paasissutissat mianernartut ilanngullugit, suliassamut pingaaruteqartunik innuttaasup inatsisitigut innarlittaalinissaa akornuserneqanngippat. Kommunalbestyrelse nalilersuinermigut taannaavoq aalajangiisussa, suliassamut allakkat ima pingaaruteqartiginersut allaat akuersissummik tunniussisoqanngikkaluartoq allakkat tunniunneqarsinnaalersissallugit, taannaavoq akuersisoqanngikkaluartoq pisariaqartinneqartunik tunniussisinnaasoq. Pisumi meeqqamut ikiuinissamut unittoorfiusumi, kommunip suliarissallugu pisinnaatitaaffiginnngisaani, meeqqallu angajoqqaavisa meeqqamut paasissutissanik tunniussiumanngiffigisaanni, meeqqamut pitsaanerususaaq anguniarlugu nalilersuilluaqqaarluni akuersissummik pissarseqqaarani suliassaq Isumaginninnikkut aqutsisoqarfimmut suliakkiutigineqarsinnaavoq. Aammattaaq kommunip suliassaqarpallaalerluni suliassat ilarpassui angumerisinnaajunnaarsimagunigit Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfik ikiortiserlugu kissaateqarsinnaavoq, naak suliassat amerlavallaalernerisigut innuttaasunit pineqartunit akuersissummik pissarsisimanngikkaluarluni, suliassanilli tunniussinikkut anguniarneqarpoq innuttaasut sullissinikkut naleqquttumik sullinneqarnissaat. Suliassanik akuersissummik peqqaarnani Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfimmut tunniussisinnaaneq, aammattaaq pisinnaavoq suliassaq nukinginnartuusimappat akuersissutip piniaqqaarneqarnissaanut utaqqisinneqarsinnaanani. Allani aamma assersuutaasinnaasorpasuaqaralarpoq. Assersuutigineqartut tamakkiisuunngillat, ”suliami pissutsit” suliamiit suliamut nalilersorneqartariaqarput pissutsit piffissami tassanerpiaq atuuttut aallaavigalugit.

§ 14

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami uani Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfik pisinnaatinneqarpoq, kommunalbestyrelsip saaffiginninnera tunuliaqutaralugu isumaginninnermi misissuineq sulianik ingerlatsineq, tak. inatsisini § 45, ikiorsiissutit, tak. inatsisini kap. 7, immikkut ittumik ikiorsiissutit, tak. inatsisini kap. 8, aamma ikiorsiissutit annertussusissaat, tak. inatsisini kap. 9, aamma ikiorsiissutit unitsinneqarneri kiisalu suliniuteqareernermi malitseqartitsinerit, tak. inatsisini kap. 9 malillugit

Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfik kommunalbestyrelsimit ikioqqulluni qinnuteqaammik tigusaqarsimaguni kapitalit taaneqartut malillugit taamaallaat suliassanik ingerlatsisinnaavoq. Kommunalbestyrelse taamaasilluni akuersissuteqassaaq, Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfiup kommunip suliassaataanik Inatsisartut inatsisaat una tunngavigalugu siunnersuillunilu, ilitsersuillunilu siunersiuisinnaasoq.

Imm. 2-mut

Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfiup imm. 1 malillugu suliassanik ingerlatsinera inerneqassaaq suliap aalajangiivigineqarneranut tunngatillugu kommunalbestyrelsimut tunngavilersukkamik allakkatigut inassuteqarnermik. Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfik taamaalilluni kommunalbestyrelse sinnerlugu aalajangiisinnaatitaanngilaq, taamaallaalli suliassamik suliagarnermi qanoq suleriartoqaqqinnissaanik innersuussisinnaavoq, imaluunniit aalajangiinissamut inassuteqaateqarsinnaalluni. Taamaattumik suliame kommunalbestyrelse taannaajuarpoq inaaru-taasumik aalajangiisuusussaaq. Suliani Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfiup inassuteqaataanik tusaatissatut tigusiffiusuni, tamannalu naapertorlugu aalajangiiffiusuni Inunnik Isumaginninnermut Naammagittaalliortarfimmuut naammagittaalliutiginnittoqarsinnaavoq, kommunalbestyrelse aalajangernermut kiisalu aalajangernerup suliarineqarneranut akisussaasuummat.

Kapitali 5

Nalunaaruteqartussaataaneq.

Nalinginnaasumik nalunaaruteqartussaataaneq

§ 15

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq nalinginnaasumik nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffik innuttaasunut tamanut atuuttoq.

Nalunaarutiginnittussaataaneq atuutilertarpoq innuttaasup maluginiarpagu meeraq inooqataanermini atugarliorsorinarpoq, ulluinnarni iliuutsimigut, peqqissutsimigut imaluunniit ineriartormigut navianartorsiortinneqarluni. Aalajangersakkami kommunalbestyrelsip ernummateqarnermut piaartumik peqataalernissaa anguniarneqartarpoq, tamatumuunakkut qulakkeerumallugu meeqqap piaarnerpaamik ikiorserneqarnissaa.

Nalunaaruteqarneq qanoq ingerlanneqassanersoq aaqissuussaasumik piunasaqaateqanngilaq. Tamanna allakkatigut imaluunniit nammineq saaffiginninnikkut pisinnaavoq. Nalunaaruteqarneq aamma e-malikkut imaluunniit oqarasuaatikkut pisinnaavoq.

Nalunaarutip tiguneqarnerata kingorna nalunaarutip itisilersinnissaa pisariaqarsinnaasarpoq. Pisoq pillugu paasissutissanik annertunerusunik pissarsiorluni kommunalbestyrelse innuttaasumut nalunaaruteqarsimasumut attaveqarsinnaavoq.

Meeraq immikkut ittumik ikiorserneqartariaqartutut ilimatsaanneqarsimappat, Kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa meeqqap atukkamigut misissorneqarnissaa isumagissallugu. Kommunalbestyrelsip pisussaaffigilluinnarpaa meeraq ilaqutaalu ikiorsernissaannik neqeroorfigissallugit.

Nalunaaruteqarnissamik pisussaaffik inuttut pisussaaffiuvoq. Meeqqamik ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisumik ilisimasaqaleraanni, kinaluunniit taamaalilluni ernumassuteqarnerminut qisuariarnissamut iliuuseqarnissaminullu akisussaaffeqarpoq. Taamaalillutik inuit ataasiakkaat meeraq pillugu ernumassutigisartik kommunemi isumaginninnermi oqartussanut ingerlateqqissallugu pisussaaffeqarput.

Kommunalbestyrelse kinaassutsiminik isertuussisumiilluunniit nalunaarutiginnittumik pissarsissagaluaruni, suli pisussaataitaavoq meeqqap atugai misissussallugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap ulluliinerit malippai. Kommunalbestyrelse marlungornermi nalunaaruteqarnermik tigusaqaruni, kingusinnerpaamik marlungornermi tullermi nalunaarutip tigusimanera allakkatigut akissuteqarfigissavaa. Ullut ilivitsut naatsorsuutigineqarput, taamaattumik nalunaarutip nalunaaqutaq qassinut tiguneqarnera pingaaruteqanngilaq.

Aalajangersakkatigut pingaartinneqarpoq nalunaaruteqartoq ersarissumik ilisimatinneqartassasoq nalunaarutigisani kommunimit tiguneqarsimasoq, meeqqallu atugarisaanik misissuinnissaq kommunip akisussaaffigileraa.

Nalunaarutiginninnerup kommunalbestyrelsimit tiguneqarneranut uppersaataat, kommunalbestyrelsip nalunaarutaasumik tigusaqarsimaneranik uppersaataaginnarpoq. Taamaattumik uppersaataat inuit ataasiakkaat pillugit nalunaarutigineqartut suliarineqarneranut atatillugu kommunalbestyrelsip qanoq iliuuseqalersaarneranik paasissutissanik imaqaassanngilaq. Taamaasilluni nalunaarutiginnittoq pisussaaffeqanngilaq paasitneqassalluni, meeqqamut ernummateqarnini tunngavissaqarnerasoq, imaluunniit kommunal-

bestyrelsip nalunaaruteqarneq aallaavigalugu meeqqap atugaanik misissuissalluni qanoq iliuseqalersaarnersoq, imaluunniit kommunalbestyrelse meeqqamut ikiorsiinissamik ilaallu ilanngullugit qanoq iliuseqarniarnersoq paasissallugit pisussaaffeqanngilaq.

Oqaatigineqassaaq nalunaaruteqarneq tunuliaqutaralugu nalunaaruteqartoq suliami peqataatinneqassanngimmat. Inuk nalunaarutiginnittoq ilisimatinneqassanngilaq suliap ingerlarnganik, aammalu pisinnaatitaaffeqassanani naammagittaalliornissamut kommunalbestyrelsimit iliuuserineqartunut imaluunniit iliuuserinngisanut. Inuk nalunaaruteqartoq suliamut attuumassuteqannginnami, suliamut tunngasut nammineq nalunaarutini ilanngullugu, taamaallaat takujumasinnaavai pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu.

Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik sakkortunerusoq

§ 16

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneq aalajangersarpaa, atorfilinnut aalajangersimasunut inuussutissarsiutigalugu meeqqanik suliaqartunut, taamaattumillu naatsorsuutigineqartunut meeqqat pisariaqartitaannik immikkut ittumik ilisimasaqartutut. Tamakku ilinniartitsisuupput, perorsaasut, kigutigissaasut, nakorsat nivarsiallu pisunut ilisimannittartut. Kisianni aamma aalajangersakkap sulisut makku peqataatippai, assersuutigalugu nammineq pigisuni ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, katsorsaaviit namminersortut, qimarnguiit kiisalu ilaqutarinnik sullissiviit assigisaallu.

Sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneq taamaallaat atuuttussaataavaoq, meeqqap eqqortumik tapersorsorneqannginneranik ernumasoqarpat, nalunaaruteqarneq pilersinneqassaaq sullissisumit ilinniarsimasumit suliamik ilisimannittumit. Tamanna nalinginnaasumik nalunaarutiginnittussaataanermut § 15 sanilliullugu, tassa meeraq avatangiisiminit ernumanartorsiortinneqarpat imaluunniit meeraq ersittumik ingerlanerliorpasippat, § 16 sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneq atuutsinneqalissaaq, meeraq ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisimappat, imaluunniit ikiorsiissutigineqartoq naammassimanngippat. Taamaalilluni uani eqqartorneqarpoq, meeqqap ataqatigiinnerusumik tapersorsorneqarnissaanik tunngavilersugaasunik, immikkut ilisimasalimmit pasitsaassineq

Inuit aalajangersakkap imarisaaniittut pisussaaffilerneqartarput suliaminnut atatillugu nalinginnaasumik nipangiussisimasussaataanermik, inatsisitigut imaluunniit suliffeqarfimmi aalajangersagaliornikkut. Assersuutigiinnarlugu nakorsat ilinniartitsisullu inatsisitigut pisussaaffilerneqartarput tamanut ammasumik atorfeqartutuut nipangiussisussaataanermik ilaallu ilanngullugit. Nipangiussisussaataaffik taamaattoq atorunnaarsinnaatitaasarpooq immikkut ittumik nalunaarutiginnittussaataaffeqarnermik inatsisissatut siunnersuutip uuma malitsigisaanik. Ataatsimoorussamik suliaqartut taaneqareersut taamaasillutik

nalinginnaasumik nipangiussisussaataaffimminnit kommunalbestyrelsimut nalunaarutiginnittussaataasarput, inatsisissatut siunnersuut una aallaavigalugu, naak nalinginnaasumik inatsisitigut allatigulluunniit malittarisassatigut nipangiussisussaataagaaluarlutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq nalunaaruteqarnissamik pisussaaffik sakkortunerusoq angajoqqaanngulersunut immikkut ikiorserneqarsimasunut, ikiorsiissutigineqartut ilumut tulluurtuunersut isumaalugineqartillugit atorneqarsinnaasoq tak. § 26.

Angajoqqaanngulersut pillugit sakkortusisamik nalunaaruteqartussaataaneq aammattaaq atuuppoq ilinniarsimasutut sulisut angajoqqaanngortussat tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerat imaluunniit ikiorsiissutigineqartut naammaginanginnerannik ilimatsaassinerat aallaavigalugu. Uani pineqarpoq ilinniarsimasut angajoqqaanngortussanut meeqqallumi inunngortussap systemiskemik ikiorserneqarnissaanut pisariaqartitsineranik tunngeqarluartumik ilimatsaassinerat.

Atorfeqarlutik sulisut sakkortusisamik nalunaartussaannermut ilaasut imm. 2-miittut assigiinnarpai, aamma pineqartut imm. 1-mi kikkunnut atuuneranik nassuiaaserneqarsimasut.

Tamatuma assinganik aalajangersakkat imm. 1-mi allaaserineqartoq malillugu sulisut atorfillit nalinginnaasumik napagiussisussaanerannut tunngasut avaqqunneqarsinnaannginnerat allaaserineqartut imm. 1-mi malillugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkat ulluliinerit malippaat. Kommunalbestyrelse marlunngornermi nalunaaruteqarnermik tigusaqaruni, kingusinnerpaamik marlunngornermi tullermi nalunaarutip tigusi manera allakkatigut akissuteqarfigissavaa. Ullut ilivitsut naatsorsuutigineqarput, taamaattumik nalunaarutip nalunaaqutaq qassinut tiguneqarnera pingaaruteqanngilaq.

Aalajangersakkatigut pingaartinneqarpoq nalunaaruteqartoq ersarissumik ilisimatinneqartassasoq nalunaarutigisani kommunimit tiguneqarsimasoq, meeqqallu atugarisaanik misissuinissaq kommunip akisussaaffigileraa.

Nalunaarutiginninnerup kommunalbestyrelsimut tiguneqarneranut uppernarsaat, kommunalbestyrelsimut nalunaarutaasumik tigusaqarsimaneramik uppernarsaataaginnarpoq. Taamaattumik uppernarsaat inuit ataasiakkaat pillugit nalunaarutigineqartut suliarineqarneranut atatillugu kommunalbestyrelsimut qanoq iliuuseqalersaanneranik paasissutissanik imaqqassanngilaq. Taamaasilluni nalunaarutiginnittoq pisussaaffeqanngilaq paasitinneqassalluni, meeqqamut ernummateqarnini tunngavissaqarnerasoq, imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarnera aallaavigalugu meeqqap atugaanik misissuissalluni

qanoq iliuuseqalersaarnersoq, imaluunniit kommunalbestyrelse meeqqamut ikiorsiinissamik ilaallu ilanngullugit qanoq iliuuseqarniarnersoq paasissallugit pisussaaffeqanngilaq.

Oqaatigineqassaaq nalunaaruteqarneq tunuliaqutaralugu nalunaaruteqartoq suliami peqataatinneqassanngimmat. Taamaattumillu nalunaarutiginnittoq ilisimatinneqassanngilaq suliap ingerlarnganik, aammalu pisinnaatitaaffeqassanani naammagittaalliornissamut kommunalbestyrelsimit iliuuserineqartunut imaluunniit iliuuserinngisaanut. Inuk nalunaaruteqartoq suliamut attuumassuteqannginnami, suliamut tunngasut nammineq nalunaarutini ilanngullugu, taamaallaat takujumasinnaavai pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu.

Kommunit akunnerminni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiat

§ 17

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq kommunalbestyrelsip nakkutilliisussaataitaneranut atatillugu isigineqassaaq, tak. § 8.

Aalajangersagaq iliuuseqarnermut ataqatigiissaakkamut pinaveersaartitsinermullu pingaaruteqarpoq, tassa Kalaallit Nunaanni kommunip nuuffigineqartup, meeqqap nuuttup tapersortartariaqartuuneranik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissaa tassuuna qularnaarneqassammat.

Aalajangersagaq pinngitsoorani atuutsitsissaaq, kommunemi qimatami meeqqamut ikiorsiisoqareeraluarpat ikiorsiisoqanngikkaluarpuunniit.

Nalunaarutip imarissavaa ikiorsiisoqarnissamik pisariaqartitsisoqarneranik ilimagisaqarluni nalunaaruteqartoqarsimanera.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq iliuuseqarnermut ataqatigiissaakkamut pinaveersaartitsinermullu pingaaruteqarpoq Kalaallit Nunaanni kommunip nuuffigineqartup, angajoqqaanngortussat tapersorneqartariaqarsinnaanerannik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissaa tassuuna qularnaarneqassammat.

Aalajangersagaq pinngitsoorani atuutsinneqassaaq, kommunemi qimatami angajoqqaanngortussanut ikiorsiisoqareeraluarpat ikiorsiisoqanngikkaluarpuunniit.

Pissutsit ikiorsiisoqarnissamik pisariaqartitsisoqarneranik ilimasutsitsisut nalunaarummi oqaatigineqassapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap qularnaassavaa paasissutissat pingaarutillit ilanngullugit nassiunneqarnissaat, taamaasilluni kommune nuuffigineqartoq ajornartorsiutip suuneranik sillimareersinnaaniassamat kiisalu ikorfartuinissamik aallarnisaalluni. Aalajangersakkami paasissutissanik nutaanik katersisoqarnissaanik piumasaaqateqanngilaq, taamaallaalli paasissutissat kommunimit nuuffigisamit ilanngullugit nassiunneqartut kisimik. Allagaatit tassaasinnaapput iliuuseqarnissamut pilersaarutit, oqarasuaammiit nalunaarsukkat, ilaqtariit suleqatiginnikkusunnerannik naliliinerit il.il.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkat imm. 1-3 aammattaaq atorneqarsinnaapput, ilaqtariit meeqqamik 18-iliisimanngitsumik ilaqlartut Kalaallit Nunaata avataanut nuuppata. Aalajangersagaq iliuuseqarnermut ataqatigiissakkamut pinaveersaartitsinermullu pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni meeqqap kommunimut nuuffimini tapersorsorneqartariaqarsinnaaneramik kommune nuuffigineqartoq Kalaallit Nunaata avataaniittoq piaarnerpaamik ilisimatinneqareernissaa qularnaarniarlugu. Aalajangersagaq 1-3 atuuppoq kommune Kalaallit Nunaanni qimanneqartoq ikiorsiissuteqalereersimappat ikiorsiissuteqarsimanngikkaluarpalluunniit.

Nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfik

§ 18

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfimmik pilersitsissaaq, taanna nalunaarutigineqarsimasunik katersuiffiussaaq §§ 15-17 naapertorlugu, taamaasilluni nalunaarutigineqartartut pitsaanerusemik nakkutigineqaqqullugit. Naalakkersuisut qarasaasiakkut paasissutissanut katersorneqartunut akisussaasuussapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai nalunaaruteqartarfiup ingerlanneqarneranut, ulluinnarni aqunneqarneranut, paaqqtarineqarneranut paasissutissanillu katersinissamut aalajangersaasinnaaneranik.

Nalunaaruteqarnermi kommunip iliuuseqarnissamut pisussaaffia

§ 19

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap naqissuserpaa kommunalbestyrelsip piaarnerpaamik, kingusinnerpaamillu ullut suliffiusut tallimat qaangiutsinnagit aalajangissallugu nalunaarutigineqartumi paasissutissat ima pingaaruteqartiginersut, allaat tak. § 45, malillugu isumaginninnikkut misissuinissaq atuutsilertariaqartoq. Anguniarneqarpoq piaarnerpaamik, assersuutigalugu akunnerit 24-t, nalunaarutigineqartartulli amerlassusaat inunnik isumaginnittoqarfimmi sulisunut naleqqiukkaanni, inatsisitigut piviusorsioruussanngilaq atuuttussamik

piffissaliissalluni. Taamaattumik aalajangersakkami atorneqarpoq "piaarnerpaamik", imatulli piffissalernerqarsimalluni suliaakkiissutip tiguneraniit ullut suliffiusut tallimat qaangiutsinnagit aalajangiineq pereersimasassalluni. Aalajangiineq allattugaatineqassaaq toqqortaatineqalissallunilu nalunaarut ilanngullugu. Taamaattumik kommunalbestyrelse aallaqqaasiullugu nalunaarutip tatiginassusaanik nalilersueqqaassaaq. Meeqqap ikiorserneqartariaqarsinnaanera pasitsaanneqarsimappat, kommunalbestyrelse pisussaavoq inunnik isumaginnittoqarfimmiit isumaginninnikkut misissuineq aallartissallugu.

Aalajangersakkap naqissuserpaa isumaginninnikkut misissuinissaq aallartinneqassanersoq kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissagaa. Aalajangersakkap siunertaqarluni atortarpaa inunnik isumaginninnermi oqaariartaaseq atorneqartartoq "aalajangiineq" atornagu "naammassisaqarneq" atorneqarpoq, taamaasiornermigut qulakkeersimajumallugu inunnik isumaginninnermi naammagittaalliorarfimmut naammagittaalliorqarsinnaannginnissaa, kommunalbestyrelsip isumaginninnikkut misissuinermik aallartitsinissamik aalajangiineranut, imaluunniit isumaginninnikkut misissuinermik aallartitsinnginnissamik aalajangerneranut.

Imm. 2-mut

Inunnik isumaginnittoqarfimmiit misissuinermik aallartitsinissamut piffissaliunneqartoq tassaavoq "piaarnerpaamik" kiisalu "kingusinnerpaamik sapaatit akunneri marluk qaangiutsinnagit" nalunaarutiginninnerup tiguneraniit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq, nalunaarutiginninneq iliuutsinut sakkortuunut tunngasimappat, soorlu "paarsinerluttoqarsimappat, persuttaasoqarluni aamma kinguaassiutitigut atonerluineq" taava kommunalbestyrelse pisussaavoq isumaginninnikkut misissuinermik "piaarnerpaamik" aallartitsissaluni imaluunniit "ullut suliffiusut pingasut qaangiutsinnagit". Aalajangersakkap piumasqaatigaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissagaa piaarnerpaamik ikiorsiisoqassasoq, isumaginninnermi misissuinerup itinerusumik paasisaqarnissaanut meeraq illersorumallugu utaqqiisaasumik neqerooruteqartoqassanersoq, meeqqallu pisariaqartitaanut siunnerfeqarnerusumik ikiuisinnaalernissap tungaanut atuuttussamik.

Piffissaliunneqartup nalinginnaasumit sivikinneruneranut aalajangersimalluinnartut pingasut peqqutaasarput tassalu sumiginnaanerit sakkortunerit, paarsinerlunnerit, persuttaanerit aamma kinguaassiutitigut atonerluinerit:

1) Paarsinerlunneq: Ima paasineqassaaq timikkut sumiginnaaneq imaluunniit meeqqap timimigut annertuumik iluaalliuutaasumik sunnersimaneqarluni nakkutiginerlunneqarnermigut paarinerlunneqarnermigullu ajoquserneqarnera. Assersuutaasinnaavoq meeraaq sivisunerusumik nakkutigineqarani kisimiitinneqartoq, iluamik nerisinneqarani, nangia ipertoq akunnerni arlalinni ullorluunniit ilivittoq taarserneqarani, imaluunniit silamat tulluarsagaanngitsunik meeraq atukkorsorneqarsimasoq.

Paarsinerlunneq aamma pisinnaavoq meeraq naleqanngitsutut iliorfigineqarpat imaluunniit oqaatsitigut nakkarsarneqarluni. Inerikkiartornissamut meeqqap periarfissaqartinneqanngin-nera angajoqqaat perorsaanissamut paarsinissamullu piginnaassusikinnerannik tunngaveqarluni sumiginnaanerulersarpoq. Tamanna angajoqqaajunissamut piginnaasakinneq peqquteqarsinnaavoq aangajaarniutinut pinngitsuuisinnaajunnaarsimaneq, imigassaq imaluunniit pinnguaatit, sianissutsikkut piginnaasakinneq imaluunniit silassorinnginneq. Allanittaaq assersuusiassarpassuaqarpoq.

2) Persuttaaneq: Persuttaanermi pineqartarpoq iliuuseq imaluunniit soorasaarineq qanorluunniit siunertaqaralarpat meeqqap innarligassaannngissusaanik innarliineq, ersiortitsineq, imaluunniit meeqqamut innarliissutaasumik anniartitsineq. Tamanna qanoq ikkaluarpalluunniit meeqqamut tuttarpoq, meeqqamut toqqaannaq persuttaasoqarpat imaluunniit meeraq persuttaanermut isigitinneqarpat. Persuttaaneq nammineq ilisimaarereerlugu iliuusaasinnaavoq imaluunniit kamaammerujussuarnermi iliuusaasinnaalluni. Persuttaaneq qanorluunniit iluseqaralaruni iliuusaavoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartunit imaluunniit allatut paaqqutarinnittunit pisoq, aseruisinnaasoq imaluunniit meeqqap inuttut ineriartorneranik imminullu tatiginissaraluanik akornusiisinnaasoq. Persuttaaneq qanorluunniit iluseqaralaruni iliuusaavoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartunit imaluunniit allatut paaqqutarinnittunit pisoq, aseruisinnaasoq imaluunniit meeqqap inuttut ineriartorneranik imminullu tatiginissaraluanik akornusiisinnaasoq. Persuttaaneq qanorluunniit ikkaluartoq meeqqap inuuneranut, ineriartorneranut peqqissusaanullu navianartorsiortitsivoq.

3) Meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluinermi pingaarpoq siullertut paasissallugu, meeraq meeraamat 18-inik ukioqalernissani tikillugu. Taamaattumik una kisimi aalajangiisuussanngilaq meeraq 15-it sinnerlugit inorlugilluunniit ukioqarnersoq, kisiannili aamma inuup allap meeqqap tatiginissinnaassusianik atornerluinerummat, kinguaassiutitigullu kanngutsaatsuliorfiginninnikkut meeqqap innarligassaannngissusaanik innarliinerummat. Kinguaassiutitigut aamma atornerluineruvoq inuup allap meeraq kanngutsaatsuliorfigippagu, imaluunniit meeraq pilerisaarpagu tiinganermut tunngasunik pinnguartinniarlugu imaluunniit atoqatigiittunik isiginnaagassianik isiginnaartippagu. Atoqatiginninniarnermut tunngasumut sammitinneqassaaq meeraq naalakkisaartillugu iliuuseqartinneqarpat, meeqqap nammineerluni paasisinnaanngisaanik imaluunniit paatsoorsinnaasaanik kiisalu meeqqap inerisimassutsimigut akuersissummik tunniussinnaanngisaanik iliuuseqartoqartitsippat. Kinguaassiutitigut atornerluineq ersiutaavoq inuup allap piumasaa pitinneqarpat inuullu allap piumasaa aallaavigineqarpat. Meeqqani atornerluineq aamma pisinnaavoq, meeraqatit allat kinguaassiutitigut killissaq qaangerlugu iliuuseqarfigineqarpata.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelse piaartumik politiinut nalunaaruteqarnissaq meeqqanut paarsinerlunnermik, persuttaanermik aammalu kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimaneramik

pasitsaassisoqarsimappat. Politiinut nalunaarneq siusissukkut pissaq, tassa inunnik isumaginnittoqarfiup misissuinermik sulii ingerlatsilinnginnerani, tamatumani pissutigalugu politiit periarfissinneqassammata nalilersuinissaminut politiit suliaasaattut aallartitsisoqassanersoq, tassani misissuinerup paasitissammagu Pinerluttulerinermi Inatsit unioqquatinneqarsimanersoq unioqquatinneqarsimannginnorsorluunniit. Aalajangersagaq atuutsinneqarpoq ikiorsiissutitut politiit piaarnerpaamik suliamik aallartitsisinnaaniassammata, misissuinerminni uppernarsaatissanik ujaasinissaminni, pissutigalugu piffissaq atornerqartoq politiit suliaanni aalajangiisooqataasarmat. Iisimannittut, eqqaamasat aammalu pineqartup timaani uppernarsaatit, persuttaaneq aammalu kinguaassiuutitigut atornerluineq annertuumik piffissamik sunnerneqarsinnaapput, politiillu suliamik misissuinerminni uppernarsaatinik kivitsiniarneranni suliani taamaattuni piffissaq sivisooq atornerqarpat suliap pitsaassusaanut akornusiisinnaammat.

Kommunalbestyrelsip aalajangigaa isumaginnikkut misissuineq politiit paasiniaallutik suliaqarnerannut attuumassuteqanngilaq.

Taamaattumik kommunalbestyrelse politiinut unnerluutiginninneq piinnarlugu kommunip inunnik isumaginnittoqarfiata suliamik aallartitsilluni misissuilersitsinissaa utaqqisinneqassanngilaq, soorlu inunnik isumaginnittoqarfiup misissuineranik kommunalbestyrelse unitsitseqqusaanngitsoq, atorunnaarsitseqqusaanngitsoq imaluunniit allatigut kinguarsaalluniluunniit unitsitseqqusaanngitsoq, politiit suliamik misissuillutik ingerlataqarnerannik toqqammaviliinikkut allatigulluunniit assingusumik. Isumaginnikkut misissuineq pituttugaaffeqanngilaq, politiillu misissuinerannit allaanerulluni, anguniagaalu allaanerullutik.

Imm. 5-imut

Kommunemi ingerlatsiviit namminneerlutik nalunaarutiginninneq aallaaviginagu meeqqap ernumanartumik atugaqarneranik pasitsaassaqaagaluarpata tak. §§ 15 aamma 16, aalajangersakkami atuuttussaatinneqarpoq kommunalbestyrelsimut aalajangersakkani imm. 1-4 malillugit piffissaliineq atuutsinneqassasoq.

Kapitali 6

Siunnersuineq

§ 20

Aalajangersaaneq ima paasineqassaaq, kommunalbestyrelsip siunnersuineq ilitersuinermi ilaatut atussagaa. Siunnersuineq nammineq ikiorsiissutaanngilaq, pisunulli aalajangersimasunut isummorsorfigineqarsinnaasutut siunnersuutaalluni.

Imm. 1-imut

Angajoqqaanngortussat meeqqallu, angajoqqaavi imaluunniit taannaasoq ulluinnarni meeqqamut paarsisuusoq siunnersorneqarsinnaapput. Ilaqutariinni inuit ataasiakkaat

aammalu ilaqtariit tamarmiusut aamma siunnersorneqarsinnaapput suliassamik aallartitsisoqarsimangikkaluartoq, imaluunniit arlaatigut ikiorsiissutissanik aallartittussaqaangikkaluartoq. Uani pineqarpoq ilaqtariittut ataatsimut isiginnilluni siunnersuineq imatut paasillugu periarfissanut tamanut siunnersuineq, meeqqanut ilaquataasunullu pingaaruteqarsinnaasunik.

Siunnersuinerup siunertaraa meeqqamik, angajoqqaanik qanigisanulluunniit allanut ajornartorsiutinik namminneerlutik qaangiiniarnissaannut siunnersuineq siunertaqarpoq. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq ulluinnarni pilersunik ajornartorsiutinik nalinginnaasunik aaqqiinissamik siunnersuineq, imaluunniit missingersuutit aningaasaqarnerluunniit pillugu siunnersuineq.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarneranik kinguneqaangikkaluartoq § 27 imaluunniit § 28 najoqqutaralugit Kommunalbestyrelse angerlarsimaffimmut siunnersuinissamik aallarnisaasinnaatitaavoq, angajoqqaajusut namminneerlutik meeqqanut perorsaaniarnertik kivissinnaangippassuk.

Imm. 2-mut

§ 20 malillugu ataasiaannartumik siunnersuuteqarnerusumik, aamma sivisunerusumik atuutsinneqartussamik kommunalbestyrelse siunnersuisarnermik ingerlatsisinnaavoq. Siunnersuineq kisimiilluni ingerlanneqarsinnaavoq, aamma Inatsisartut Inatsisaat una malillugu ikiorsiissutinut allanut ilaatinneqarsinnaalluni. Siunnersuineq ingerlanneqartillugu, siunnersuisup eqqumaffiginiassavaa meeraq, angajoqqaat qanigisalluunniit allat meeqqap inatsit manna inatsilluunniit alla tunngavigalugu allatut ikiorserneqartariaqarsinnaaneranik periarfissaqarnersoq.

Kapitali 7

Ikiorsiissutit

§ 21

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelse peqquaa meeraq immikkut ikiorserneqartariaqarpat aalajangiissasoq.

Imm. 2-mut

Meeqqap immikkut pisariaqartitaanut naapertuunnerpaamik ikiorsiinissaq kommunalbestyrelsimit tamatigut toqqarneqartassasoq aalajangersakkami naqissuserneqarpoq. Meeqqami ajornartorsiutit aamma angajoqqaani qanigisaaniittullu millisaavigisinnaajumallugit, meeqqamut neqeroorut meeqqap pisariaqartitai najoqqutaralugit ilusilerneqartassaaq.

Meeqqap ajornartorsiutai sapinngisamik ilaqutariit suleqatigalugit aaqinneqassapput. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq meerarlu ikiorsiiniarnerup tunuliaqutaa, siunertaa imarisaalu pillugit tamatigut ilisimatinneqartassapput. Kommunalbestyrelsip sapinngisamik tamatigoortumik angajoqqaatut akisussaassuseqartunut pitsaasumik suleqatiginninnissaq kajumissaarutigisassavaat. Meeqqap ajornartorsiutai tamakkiisumik sammisumik suliniuteqarnikkut, ilaqutariit akuutillugit tapertaatillugillu, pitsaanerpaamik aaqqiiffigineqartarnissaat tassani tunngaviuvoq. Ilanngutitsinnissamik piumasqaammi pineqarpoq meeqqap ajornartorsiutaanut ilaqutariit annertunerusumik paasinninnissaannik piginnittutullu misigisimalernissaannik periarfissiineq, taamaalillunilu ilaqutariit aaqqiissuuteqarnissamut peqataanissamut ilaanissamullu periarfissillugit.

Pisumi aalajangersimasumi eqqortumik ikiuinissaq aaqqiissuunnissaa siunertaralugu kommunalbestyrelse ataasiakkaartunik ikiorsiinernik neqerooruteqarsinnaavoq, imminnut atasunik imaluunniit imminnut uiggiuttunik. Ikiorsiinerit assigiinngitsut taamaasillutik ataatsikkoortillugit ingerlanneqarsinnaapput, taamaasilluni assersuutigalugu ilaqutariinnik katsorsaasoqarsinnaalluni, peqatigisaanik meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarluni.

Ajornartorsiutit ataavannerusumik aaqqiiffiginissaannut iluaqutaasumik ikiorsiineq, aallaqqaataanit aalajangiunneqarnissaat pingaaruteqarpoq, ikiorsiineq ajornartorsiutinut tassangaannartumik takkuttunuinnaq ikiorsiinertut ilusilernagu. Tamatumani siullermik ajornartorsiutit tassangaannartumik pilersut aallunneqarnissaat pisariaqartinneqarsinnaavoq, kingusinnerusukkullu siunissamut ungasinnerusumik suliniuteqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami allassimavoq inatsisit ingerlatsinermut tunngasut malillugit, aalajangiinerit tunngavilersuineramik malitseqartinneqassasut. § 21 malillugu ikiorsiissuuteqarnissamik aalajangiinikkut atulersitsinissami ersersinneqassaaq kommunalbestyrelse ikiorsiinissamik neqerooruteqarniarloq, sooq sullisseriaaseq taannarpiaq toqqarneqarsimanersoq, sunalu ikiorsiinermi anguniagaanersoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq sullisseriaatsit sorliit kommunalbestyrelsip neqeroorutissatut aalajangiiffiginnaanerai.

Nr. 1-imut

Ilaqutariit isumasioqatigiinnerat meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiiniarneq eqqortumik iliuusissaanersoq qulaajaaffiginiarlugu ilaatigut atorneqarsinnaavoq. Ilaqutariit isumasioqatigiinnerat ilaatigut atuarfinni, pinerlutsaaliuisitsinermik suliani aammalu inunnut ikinne-russuteqarlutik inissisimasunut atorneqarsinnaavoq.

Ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsinerup siunertaraa, meeqqap inuusuttuaqqalluunniit avatangiisai inuit qaninnerit immikkut piginnaasaat, misilittagaasa nukissaasalu aalajangiinissamut iluaqutaasumik atorluarnissaat. Kikkut meeqqap avatangiisaatut pingaaruteqartut peqataatinneqartarnersut meeqqamiit meeqqamut nikerarsinnaasarpoq. Kina meeqqamut qanigisaanersoq apeqqutaanngilaq, taamaattumik pisariaqanngilaq ilaqutariissutsikkut atuumassuteqarnissaq imaluunniit sumi najungaqarnissaq.

Ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsineq periusaavoq immikkorluinnaq atorneqarnissaminut tulluarsagaq, meeraq ilaqutariillu ajornartorsiuteqarpata ilaqutariinni imaluunniit paaqqinnittarfiusuni ikiorsiisoqarnissamik aalajangiisoqartussaaitillugu atorneqarluarsinnaasoq. Ilaqutariit isumasioqatigiinnerinut ilaqutariit eqqarlitik, ikinngutitik imaluunniit allat, ilaqutariinnut pingaaruteqarsinnaasut ilagalugit naapeqatigiittarput, meeqqap inuusuttulluunniit qanoq iliornikkut inuunerata pitsanngortissinnaanera pillugu oqallillutillu pilersarusiortarput. Periutsimi tunngavigineqartarpoq, ilaqutariit tamarmik tunniussaqaarsinnaanissaat, aamma ilaqutariit meeqqamut inuusuttumulluunniit siunissami pitsaanerumumik inuuneqalernissaanut piviusorsiortumik siunnersuuteqarsinnaanissaat. Ilaqutariinnik isumasioqatigiinneranni ilaqutariit namminneerlutik meeqqap atugaanik angerlarsimaffimmi ajornartorsiortoqarpat aaqqiissutissanik pilersarusiornermi peqataasarput, imaluunniit ajornartorsiut atuarfimmiusimappat meeqqap atuarfimmi ingerlariaqqinnissaanik ikiorsiisoqarsinnaalluni, imaluunniit angajoqqaat tamanna kisimiillutik kivissinnaasimangippassuk sapinngisamik meeqqap paaqqutarinissaanut ikiorserlugit. Ilaqutariinnik isumasioqatigiisitsinerup meeraq ilaqutariillu ilanngutitittarpai, taamaasilluni ilaqutariit meeqqap ajornartorsiutaanik aaqqiiniarnermi akisussaaffimmik tiguisuuserput.

Suliniuteqartoq isumaginnittoqarfimmi ilaqutariinnut sullissisuusinnaavoq imaluunniit paaqqinnittarfinni taakkununggaluunniit atassuteqartuni, assersuutigalugu meeqqap atuarfimmi ilinniartitsisuatut, peqqissaasuatut, perorsaasuatut il. il. Suliniuteqartup tamatuma kingorna ilaqutariit isumasioqatigiissinneqarnissaat siunertamut naapertuunnersoq pillugu ilaqutariit oqaloqatigissavai. Ilaqutariit neqeroorummut akuersisimappata suliamik aallarnisaasup ilaqutariit peqatigalugit apeqqutit suliarissavaat, ilaqutariinnik isumasioqatigiinnerani isummerfigineqartussat.

Ilaqutariinnik pikkorissaaneq ilaqutariinnik sullissineq ineriartortitsinerlu aallaavigalugit ingerlanneqassaaq, taamaalilluni ulluinnarni unamminartut aaqqiiffiginissaat pillugit ilaqutariit iluminni pitsaanerumumik suleqatigiissinnaaleqqullugit. Ilaqutariinnik pikkorissaanermi assersuutigalugu tunngaviusumik angajoqqaat piginnaasarisariaqagaat pikkorissaatigineqartarput, angajoqqaat piginnaasaat inerikkiartortinniarlugit tapersorsorniarlugillu meeqqaminnik pitsaasumik inerikkiartortitsinissaannut aallarnissaalluarnissaannullu piginnaangorsarniarlugit. Ilaqutariinnik pikkorissaanerit aamma immikkorluinnaq sammisunut unammillernartuusinnaasarput, assersuutigalugu ilaqutariit innarluutilimmik meerartaartut, taamaasillutik immikkut ittumik atugaqalersut,

ilaqutariit meeqqanut nalinginnaasumik angajoqqaanngornissaminnut ilisimasaat, pineqartumi amigaateqartitsilersarmata.

Nr. 2-mut

Tapersersorteqarnermik attaveqaateqarnermillu ikiorsiineq, taakkualu qanoq atuutsinneqarneri nalunaarutini § 22-mi takuneqarsinnaapput.

Nr. 3-mut

Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani meeqqanut efterskolimiikkusuttunut aningaasatigut tapiissuteqarnissamut kommunalbestyrelse periarfissaqarpoq. Efterskolernerimi inummik tapersersorteqarnissaq attaveqaateqarnissarlu aamma ikiorsiissutigineqarsinnaavoq.

Aalajangersakkap naqissuserpaa efterskolet imm. 4, nr. 3-mut naapertorlugit, meeqqanut pineqartunut tulluarsakkanik tigusinissamut naleqquttuussasoq. Assersuutigiinnarlugu efterskole pisortanit meeqqanik pineqartunik tigusinissaminut akuerineqarsimasuusinnaavoq.

Meeqqat sakkortuumik misigisaqartarsimanermikkut atugarliuuteqartuusinnaapput, taamaakkamillu efterskolernerminni immikkut ittumik tapersersorteqarnissartik pisariaqartissinnaallugu. Peroriartornerminni misigisamikkut atuartuunerminissaaq sunnerneqarnikuusimasinnaapput, taamaakkamillu immikkut ittumik ilinniartinneqarnerminni tapersersorteqartariarsinnaallutik, il. il.

Taamaattumik efterskolep pisariaqartissinnaavaa immikkut sullissisinnaasunik aamma immikkut ilisimasalinnik meeqqanik taamatut ittunik sullissisinnaasunik sulisoqarnissaq, aammalu kalaallit atugaannik kulturiannillu ilisimaarinnittuullutik.

Nr. 4-mut

Nr. 1-3-mi taaneqartunit allaanerusunik ikiorsiinernik allanik kommunalbestyrelse pilersitsisinnaavoq, ikiorsiinerit taakku meeqqap ineriartorerata ingerlalluarneratalu qulakkeerneqarnissaanik siunertaqarpata.

Aalajangersakkami siunertaavoq kommunalbestyrelse siammasissumik periarfissikkumallugu imm. 4, nr. 1-3-mi ilanngunneqariinngitsunik suliniummik aallartitsisinnaanissaa. Tunngavigineqarpoq allatut ikiorsiineq § 21 malillugu allatigut ikiorsiisoqarsinnaalluni minnerpaamik akuliuffiusumik, aalajangiinerit ikiorsiinerillu aallartinneqarsinnaallutik isumaginninnikkut misissuineq iliuusissatullu pilersaarut suliarinngikkaluarlugit. Ikiorseeriaaseq meeqqap ilaquataasalu ikiorserneqarnissaannut naleqquttuussaaq, kiisalu meeqqap ilaquataasalu aqqusaagarisimasaannut kallaasuussanani.

Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq kommunalbestyrelse kissaateqarsimappat ilaqutariinnut aningaasatigut ikiorsiissuteqarniarluni. Tamanna pisinnaavoq ilaqutariit ineqarnerminnut

akiligassaqalersimappata, inigisaminnit anisitaasinnaanermik kinguneqartinneqarsinnaasumik. Inigisamit anisitaasussanngortinneqarneq nalinginnaasumik tassaasarpog inunnik isumaginninnermi sullissivimmiit pilertortumik meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut tunngavigineqartartoq. Aningaasatigut ikiorsiinerup ajornartorsiut taamaattoq pinaveersaartissinnaappagu pinngitsoortissinnaappaguluunniit, assersuutigalugu ilaqutariit ineqarnermut akiitsuisa pisariaqartitaasaluunniit allat ikiorsiissutiginerisigut, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa pinngitsoortissappagu, aningaasatigut ikiorserneqassanersut kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

Imm. 5-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, efterskole meeqqamut pineqartumut tigusinissaminut naleqquttuussasoq. Tassalu efterskolit nunatta avataaniittut, meeqqat kulturikkut tunngaviannut aamma silarsuarmut paasinnittaasiannut ilisimasaqarnissaminut paasinnilluarnissaminullu, meeqqanut pineqartunut tunngatillugu nalinginnaasumik ilisimasaqarnissaat piunasaqaataasoq. Taamatut ilisimasaqarneq sulisoq imaluunniit sulisut arlallit pigilereersimassagaat immikkut naatsorsuutigineqartunut ilaavoq, assersuutigalugu kalaaleq sulisorineqarluni, Kalaallit Nunaanni najungaqarsimasunik sulisoqarneq imaluunniit allatigut nunatsinni kulturimut immikkut ilisimasaqarnissaq.

Pineqartut pillugit immikkut piunasaqarnissamut atatillugu, efterskole meeqqallu nappaataannik suussuserneqarsimasog imaluunniit suussuserneqarsimanngitsoq imminnut tulluarsarneqarsimassapput. Imatut paasillugu, meeraq pisuni taamatut ittuni immikkut pisariaqartitsisog eqqarsaatigalugu, efterskole meeqqap immikkut pisariaqartitai naleqqutut tunniussinnaasariaqarai. Efterskolip atornerluinermit politikkia eqqarsaatigalugu, aamma meeqqamut atuarfiup politikkini aqutigalugu meeraq imigassamik hashimilluunniit atornerluinerani aniguniarneranut ikiorsinnaaneraa isummerfigineqassaaq. Uani meeqqanut pineqartunut ikiorsiissutaasinnaasut tulluurtut tamakkerlugit allatorneqanngillat.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelse periarfissippaa ikiorsiissutinik imm. 4-mi taakkartorneqartunit allaanerusunik misileraasinnaanissamik, meeqqamut, inuusuttuaqqamut ilaqutari- innulluunniit atorneqartussatut tulluussorinartunik ikiorsiinissaanut. Tassaasinnaapput misiligutitut aqqissuussinerit atorneqarsinnaasut, isumaginninnikkulluunniit neqeroorutaasinnaasut allat aamma meeqqanut inuusuttunulluunniit suliniuteqareernermi malitseqartitsinermik suliniutit.

Imm. 7-imut

Naalakkersuisut efterskolertunut ikiorsiissutaasinnaasunik aalajangersaasinnaapput imm. 4, nr. 3 najoqqutaralugu kiisalu misiligutitut aqqissuussinerit il.il. imm. 6 najoqqutaralugu.

Toqqammavissaq atuutsinneqalersimavoq piunasaqaataasut assigiit kommunini tamani naammassineqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Tapersersortaasooq - attaveqaataasooq

§ 22

Kommunalbestyrelse § 21, imm. 4, nr. 2 naapertorlugu meeqqamut ilaqutaanilluunniit qanigisaasunulluunniit tapersersortaasumik aamma attaveqaataasumik neqerooruteqarnissamk aalajangiisinnaavoq.

Imm. 1-imut

Attaveqaataasooq aamma tapersersortaasooq aalajangersimasooq killeqartumik ikiorsiinerusinnaavoq assersuutigalugu meeqqap atuarnernut tapersiinermik, annertunerusumik ikiorsiinermut, tassalu meeqqap inuunermini inissisimanernut tamarmut aqqutissiinermi tapersersuinernullu.

Tapersersortaasumik aamma attaveqaataasumik pilersitsinermi pingaernerutillugu angunia-gaasooq tassaavoq isumaginninnermi ajornartorsiutaalersinnaasut pinaveersimatinniarlugit, ajornartorsiutaalereersimasulluunniit annertusitinnaveersaarniarlugit. Tamatuma saniatigut siunertaavoq meeraq ilaqutaalu isumassuisullu allat piffissami qaninnermi ajornartorsiutigiler-simasaannik ikiorsiivigissallugit. Taamaasilluni tapersersortaasooq aamma attaveqaataasooq pinaveersaartitsinermik pioreersunillu qaangiisitsiniartutut siunertaqartinneqassaaq.

Tapersersorteqarneq aamma attaveqaateqarneq ikiorsiissutaavoq § 21 malillugu. Tamanna isumaqarpoq kommunalbestyrelse tapersersortimik aamma attaveqaataasumik neqerooruteqannginnermini tamatumunnga meeqqap isumaanik tusarniaaqqartassasooq, tak. peqqussutini § 43. Meeqqap oqaloqatiginissaa ajornarpat meeraavallaarnera, inerisimanngippallaarnera piginnaassutsimigulluunniit kingusinnera pissutaallutik, taava kommunalbestyrelsip allatut iliuuseqarluni meeraq paasitinniarartariaqarpaa. Taama pisoqarpat immikkut oqaaseqaatit § 43 innersuussutigineqarput. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelse pisussaatinneqarpoq tapersersortaasumik aamma attaveqaataasumik neqerooruteqarnerminut atatillugu tamatumunnga pissutaasumik tunngavilersuinissaminut. Tunngavilersuutigineqartumi ersarissumik nassuiaatigineqassaaq tapersersortaasumik aamma attaveqaataasumik meeqqamut ikiorsiinermi suna tunuliaqutaanersoq sunalu siunertarineqarnerasooq, ilanngullugit tapersersortaasup aamma attaveqaataasup suut suliarissanerai, ajornartorsiutillu sorpiaat aqqiiviginiarlugit meeqqamut ikiuutaassanersoq.

Imm. 2-mut

Tapersersortip aamma attaveqaatip meeqqap sunik pisariaqartitsinera apeqqutaatillugu suliassat assigiinngitsut arlallit naammassisinnaavai.

Ikiorsiissutip qanoq ittup neqeroorutigineqarnerani meeraq ilaqutariillu inissisimaffiat aallaavigissavaat, tamatuma kingorna tapersersorti aamma ikorfartuisooq naleqquttoq

ujartorneqassaaq. Imm. 2-mi tapersersortaasup aamma attaveqaataasup qanoq atorneqarsinnaanerani assersuutaasut tamakkiisuunngillat.

Meeraq kommunalbestyrelsimit nalilerneqarpat ilitsersuunneqarnissamik siunnersorneqarnissamillu pisariaqartitsisoq assersuutigalugu sulinermut, ilinniagaqarnermut imaluunniit sunngiffimmut, tapersersortaasooq aamma attaveqaataasooq inuttut siunnersortitut, hjemmehosseritut imaluunniit tapersersortitut atuuffeqarsinnaavoq.

Tapersersortip aamma attaveqaatip suliassaa tassaasinnaavoq meeqqap alliarturneranut ikiuutaasinnaasutut naatsorsuutigineqartut suliat assigiinngitsut pillugit ilitsersuussineq siunnersuinerlu, imaluunniit siunissami inuunermi sulilernissamilu atugassat eqqarsaatigineqarsinnaallutik.

Tapersersortip aamma attaveqarfiusup suliassaa aamma tassaasinnaavoq meeqqap ernumassutini pillugit inersimasumik oqaloqateqarnissamik, qiimmassarneqarnissamik pisariaqartitsinerani inuttaanut tapersersuineq. Pisuni taamatut ittuni tapersersortip aamma attaveqarfiusup suliassaa tassaavoq, angajoqqaat nalinginnaasumik suliassat assigalugu, meeqqap tamakkiisumik inissisimaneranut isummersornissaq. Tapersersortip aamma attaveqaatip suliassat assigiinngitsut arlallit naammassisinnaavai, meeqqap sunik pisariaqartitsinera apeqqutaatillugu. Taamaattumik inuk toqqarneqartoq meeqqamit toqqissisimaffigineqarnissaa pingaaruteqarpoq. Inummut toqqarneqartumut immikkut tunngaviusut tassaasariaqarput, meeqqap aamma inersimasup akornanni tatigeqatigiittoqarnissaa, imaluunniit tatigeqatigiittoqalersinnaanera pilersinnaasooq nalilerneqarluni.

Ilaqutariinnut tamarmut tapersersortimik aamma attaveqarfissamik aalajangersimasumik toqqaaneq eqqarsaatigalugu taamatut periarfissaq meeqqanut naleqqussarsimangitsumut immikkut suliniutip nukittorsarneranut atatillugu atorneqarsinnaavoq. Taamaattoqartillugu tapersersorti aamma attaveqaataasooq ilaqutariinnut suliniutinut ataqatigiissaarisutut inissisimasinnaavoq.

Tapersersortip attaveqarfiusullu ilaqutariinnut atatinneqalernerata kingunerisaanik angajoqqaat meeqqallu akuliutsinnerisa saniatigut, aamma ilaqutariinnut ilaasut allat ilaqutariinni pissutsit allangornerinut pingaaruteqarsinnaasut ilanngutitinneqarsinnaapput. Ilaqutariit iluanni allat sulinermut ilanngutitinneqarneri ilaqutariinnut pingaartumik attumassuteqarsinnaapput, assersuutigalugu akkaat, atsat, aanat aamma aatat, imaluunniit angajoqqaat angajoqqaatut oqartussaassuseqanngitsut il.il. ilaqutariit ulluinnarni inuunerannut pingaaruteqarsinnaasut.

Tapersersortip aamma attaveqaataasup meeqqap angajoqqaalluunniit piginnaassusaat pissutaalluni suliassat suut aallartinneqassanersut apeqqutaalersinnaavoq. Angajoqqaat killilimmik silassorissuseqarsinnaapput angajoqqaatullu pisussaaffimminnut immikkut

ittumik ikorfartorneqartariaqarsinnaallutik, imaluunniit angajoqqaat immikkut ittumik neqeroorfigineqarnissaminnik pisariaqartitsisinnaapput, tarnip pissusaanik ilisimasalimmik imaluunniit pillorissaasumik oqaloqateqartarnissaminnik namminneq peroriartorminni aqqusaarsimasaminnik suliarinninnissaminnut tunngatillugu.

Tapersersortip aamma attaveqaataasup aalajangersimasup piffissami suliniuteqarnera pisuni ataasiakkaani pissutsit apeqquataatillugit allanngorassaaq. Pisut ilaanni sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri ikittuinnaat naammassinnaapput, pisunili allani pingaaruteqarluni meeqqap piffissami ulloq-unnuarlu kaajallallugu attaveqarfiusumik atuisinnaanera pisariaqarsinnaalluni. Tapersersortaasooq aamma attaveqarfiusooq taanna meeqqanut ajornartorsiuteqartunut arlalinnut aamma ilaqutariinnut assigiinngitsunut arlalinnut attuumassuteqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami ersipooq tapersersortaasooq aamma attaveqaataasooq kommunalbestyrelsimit toqqarneqartassasooq. Tapersersortaasooq aamma attaveqaataasooq piginnaasaqarluartariaqarpoq suliassamik tigusinissaminut. Suut piginnaasaqarfigissallugit tapersersuinissami pisariaqartinneqarnersut suullu meeqqap pisariaqartinneqarfi inuttaliinissami tunngaviussapput. Taamaattumik tapersersortip aamma attaveqaataasup sunik piginnaasaqartuunissaa assigiimmik najoqqutassiorfigineqarsinnaanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap attavissanut piumasaqaatit nuna tamakkerlugu assigiilernissaat, kiisalu aningaasarsiat allallu atugassarititaasut tamanut ammasuulernissaat qulakkiissavai.

Aalajangiisussaatitaanermi maleruaqqusat tunngavigineqassapput, tassalu kommunalbestyrelsiq aqutsisoqarfiimi paasiniaasussaatitaanera tunngavigalugu, tapersersortissatut aamma attaveqaatissatut imminut neqeroorutigisumik toqqaannginnermi qulakkeerneqarsimassammat pinerluuteqarsimannginnermik meeqqanillu atornearluisimannginnermut uppersaammik takutitaqarsimanissaat. Pinerluuteqarsimannginnermut uppersaamat atsiugaq kisiat pinnagu aamma meeqqanut atornearluisimannginnermut allagartamik pissarsinissamat piumasaqaat isumaginittogarfip sapinngisamik pitsaanerpaamik meeqqamik illersuisinnaanissaani qulakkeerneqassaaq. Pinerlussimannginnermut uppersaamat assersuutiginnarlugu persuttaanermut kinguaassiuutigulluunniit meeqqanut 15-it qaangerlugit ukiulinnut kanngutsaatsulior-simanermi meeqqanut atornearluisimannginnermut uppersaammi allaqqanaviannimmata, taamaallaalli pinerlussimannginnermut uppersaammiissallutik. Taamaattumik kommunalbestyrelsiq pinerlussimannginnermut allagartaq meeqqanullu atornearluisi-mannginnermut allagartaq piniaqqaartariaqarpai attaveqaataasussamik atuilersinnani.

Aalajangiisussaatitaanermi aammattaaq maleruagassatut nipangiussisussaatitaanermik pisussaaffiliineq attaveqaataasussamat atuutisneqassaaq, tassa meeqqap isumassortaasalu

sullinneqarnerini paasissutissat mianerisassat attaveqaataasutut suliaqarnermi nalaanneqartartussaammata.

Angajoqqaat akisussaannerat

§ 23

Imm. 1-imut

Angajoqqaat akisussaaffii pillugit oqaloqatiginninnissamut ataatsimiigiaqqusineq isumaginninnikkut sullisseriaasiuvoq nutaajusoq, tamanna kommunalbestyrelsip atussallugu toqqarsinnaavaa, tamaaliornissaq pissutsit takutippassuk. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartunik iliuusissatut pilersaarutit pillugit suleqatigiinnissamut oqaloqatiginninneq tapertarilluarneqarsinnaavoq, kommunip angajoqqaallu akornanni, angajoqqaatut akisussaaffimmik isumaginnittoqarfimmiillu akisussaaqatigiinnermik ersersitsiviusarnissaanut tamanna neriullualernermik kinguneqarsinnaasoq. Aalajangersakkakut anguniarneqarpoq oqaloqatigiinnerup angerlarsimaffimmi allannguisoqalerneranut tapersiissutitut atorneqarnissaa, ersersitsinnaallunilu pissutsinik ilisimaariinngisanik ajornartorsiutitut pissutaaqataasimasinnaasunik, angajoqqaatut akisussaasup, meeqqap kommunillu meeqqap atugaanut, peqqissusaanut ineriartorneranullu ikioqatigiinnissamut pisariaqartitsilersinnaasumik.

Imm. 2-mut

Meeqqani pissusilersuutit ajortut pitsaaliornissaannut kipitinneqarnissaannullu suliniutit sakkortusiniarlugit maleruagassaliortoqarpoq aamma meeqqap ineriartorneranut akisussaaffeqarnerat angajoqqaanut erseqqissarniarlugu. Aalajangersakkap peqataaffigissavaa angajoqqaat meeqqaminnut akisussaannerminnik takunnissinnaalernissaat. Kommunit oqaloqatigiinnissap qaquguklut ingerlanneqarnissaanut naliliinissamut periarfissaqarluarput. Aalajangersakkakut anguniarneqarpoq kommunip anguniassagaa angajoqqaat angajoqqaatut akisussaaffeqarnerannik misigisimalersinniarnissaat, ajornartorsiutaasumik neriutaasunillu oqaloqatiginerisigut angajoqqaatullu meeqqap atugarisaanut, peqqissusaanut ineriartorneranullu akisussaaffeqarnermut. Oqaloqatigiinnerup kingornagut oqaloqatigeeqqinnissamut aporfissaqanngilaq tapertaqartinneqarsinnaallunilu sangutinneqarsinnaallunilu ikiorsiissutaasinnaasunut aalajangersimasunut.

Imm. 3-mut

Angajoqqaatut akisussaaffiup eqqartorneranut atatillugu angajoqqaatut akisussaasoq makku eqqartormissaannut kajumissaarneqarsinnaavoq:

- 1) meeqqap atuarfimmukaattarnissaanik imaluunniit ulluunerani neqeroorummukaattarnissaanik,
- 2) meeqqap atuarnera pillugu angajoqqaanik ataatsimiitsitsinernut siunnersuinernullu peqataasarnissamik,
- 3) meeqqap sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmukaattarnissaanik,

- 4) meeqqap piffissami aalajangersimasumi angerlartarnissaanik qulakkeerinninnissamik,
- 5) angajoqqaanut suliniutitut neqeroorutaasunut peqataasarnissamik, aamma
- 6) meeqqap ajornartorsiutaanik aaqqiiniarneq pillugu oqartussanik attuumassuteqartunik ataatsimiinnerni peqataasarnissamik.

Angajoqqaat akisussaaffeqarnerannik oqaloqatiginninnikkut atuuppoq, angajoqqaat angajoqqaatut akisussaaffimmik tiguisinnaasunut.

Malittarisassat angajoqqaatut oqartussaassusillip pisussaaffinnik sunik naammassisaqartussaaitaanerannik ersarissaaqataanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Angajoqqaat akisussaaffeqarnerannik oqaloqatiginnermi pisussaaffiit eqqartorneqartut meeqqap ajornartorsiutaasa qaangerniarnerinut atorineqarsinnaapput.

Tulluartsuussaaq oqaloqatiginnerup imarisai kommunip ataatsimiissutitut imaqarniliaralugit allassinnaappagit angajoqqaatullu akisussaassuseqartumut tunniullugit, taamaalilluni isumaqatigiissutigineqartut naqitanngorlutik pigineqalerniassammata, kingusinnerusukkullu oqaloqatigeeqqinnermi qaqeqqinneqarsinnaallutik iliuusissatullu pilersaarusiarnit ilanngunneqarsinnaallutik. Ima ajornaatsigisariaqarput paasiuminartigalutillu, angajoqqaanit paasiuminartinneqassalluni sorpiaat isumagisassarinerlugit, suna pissutigalugu pingaaruteqarnerisut sunalu taakku aqputigalugit anguniarneqarnerisut. Arlalitsigut iluaqutaasassaaq piffissamik atorluaniarnissaaq, angajoqqaatullu akisussaaffeqartoq oqaloqatiginnerup nangissutissaanut aggersaanissamut isumaqatigiissuteqarfigeriissallugu.

Illuatungeriit oqaloqatiginnerminni makku eqqartortariaqarpat:

- 1) Iliuutsit suut uani ajornartorsiutaasunik qaangiiniarnermi atorineqarsinnaappat?
- 2) Iliuseriniakkat ilumut angajoqqaanit naammassineqarsinnaappat?
- 3) Iliuseriniakkat ilumut naleqquppat, eqqarsaatigigaanni qanoq tiguartisimanartigisut, ajornartorsiutillu qanoq annertutigisut?
- 4) Iliuseriniakkatut eqqarsaatigineqartut, iliuusaappat angajoqqaat nalinginnaasumik akisussaaffeqartut naammassisinnaasaattut?
- 5) Iliuutsit piviusumik tunngavilersorluagaasumillu meeqqap ajunnginnerusumik inerikkiartornissaanik pilersitsissutaassappat?
- 6) Iliuutsit imatut aalajangersagaappat, angajoqqaat pisussaaffimminnut allanut periarfissaqartillugit, soorlu meeqqamik sinnerinut, ilinniarnerminnut suliffimminnulluunniit?
- 7) Kommune iliuusissanik isumaqatigiissusiortariaqanngilaq, ima isumaqarsimanngikkuni, meeqqap ajornartorsiutaasa qaangerniarnissaannut tapertaalluarsinnaasoq.

Meeqqat akisussaaffeqarnerat

§ 24

Imm. 1-imut

Meeqqat akisussaaffeqarnerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aggersaaneq perorsaanermi sakkussaavoq nutaaq, atornissaanut piunasaqaataasut piuppata kommunalbestyrelsip atussallugu toqqarsinnaasaa.

Iliuissaanut pilersaarut pillugu angajoqqaatut oqartussaassusilimmik suleqateqarnermut oqaloqatigiinneq tapertaasinnaavoq, aammalu angajoqqaatut akisussaaffeqarnerup pisortallu oqartussaasutut akisussaaffeqarnerisa agguarnera pillugu kommunip angajoqqaatullu oqartussaassusillip akornanni ersarissumik naligiissumillu isumalluarfigeqatigiinnermik pilersitsissalluni. Meeqqap nammineq akisussaaffeqarnera pillugu, meeqqamik oqaloqateqarneq meeqqami pitsanngorsaataasumik allannortoqarnissaanut suliniuteqarnermut sukumiisumik iluaqutaanissaa aalajangersakkami anguniagaavoq, aammalu ajornartorsiutinik ilisimaneqanngitsunik qulaajaasinnaassalluni, angajoqqaatut oqartussaassusillip, meeqqap aammalu kommunip suleqatigiittariaqarnerinut tunngaviliisoq, ataatsimoorussamik suleqatigiinnikkut meeqqap ingerlalluarnissaanut, peqqissusaanut ineriartorneranullu pitsanngorsaataasussamik siunertaqartoq.

Imm. 2-mut

Meeqqani pissusilersuutit pitsaanngitsut pitsaaliornissaannut kipitinneqarnissaannullu suliniutit sakkortusisamik malitseqartarnissaat aalajangersagaq kinguneqassaaq, aamma meeqqap ineriartorneranut angajoqqaat namminneq akisussaaffeqarnerannut erseqqissaataassalluni. Aalajangersagaq angajoqqaat meeqqaminnut akisussaaffeqarnerannut takussuseeqataassaaq. Kommunit oqaloqatigiinnissap qaqugukkut ingerlanneqarnissaanut atituumik naliliinissamut periarfissaqarluarput. Aalajangersakkakut ujjartorneqarpoq kommunip anguniassagaa angajoqqaat angajoqqaatut akisussaaffeqarnerminnik naammassinninniarnissaat, meeqqap atugarisaanut, peqqissusaanut inerikkiartorneranullu ajornartorsiutaasut pisariaqartitaalu pillugit oqaloqatiginerisigut. Oqaloqatigiinnerup kingornagut aporfissaqanngilaq ikiorsiissutaasinnaasunut aalajangersimasunut ikiorsiinissaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap nassataraa meeqqani pissuseq kingornuttagaasoq kipitinniarlugu aamma pinaveersaartinniarlugu annertusisamik iliuseqarnissaq. Aalajangersakkakut meerap pissusilersuutimigut iliutsiminullu nammineq akisussaasuunera ersersinniarneqarpoq, tamannalumi aamma inersimassusaanut, eqqarsartaasaanut ukiuinullu naleqqiunneqassaaq. Meeraq inatsit una naapertorlugu tulluurtunik pisinnaatitaaffilerneqarnera aalajangersakkami aamma uani atatinneqassaaq. Pisinnaatitaaffiit qulakkeerneqarnerat aamma isumaqarpoq, meeraq nammineq imminut iliutsiminullu akisussaaffeqarnera. Kommune meeqqap qaqugukkut oqaloqatigineqartariaqarneranut naliliinissaminut periarfissaa annertuvoq. Oqaloqatiginnereernerup kingunerisinnaalluarpaa ikiorsiissutinik malitseqartitsisoqarsinnaanera.

Imm. 3-mut

Illuatungeriit oqaloqatigiinnerminni makku eqqartortariaqarpaat:

1) Iliuutsit suut uani ajornartorsiutaasunik qaangiiniarnermi atorneqarsinnaappat?

- 2) Iliuseriniakkat angajoqqaanit naammassineqarnissaat piviusorsiorpat?
- 3) Iliuseriniakkat ajornartorsiutip annertussusaanut naleqquppat?
- 4) Iliuusissatut eqqarsaatigineqartut iliuusaappat nalinginnaasumik aammalu akisussaassusilimmik meeqqat akisussaaffiisa sinaakkutaasa iluanni?
- 5) Iliuutsit piviusumik tunngavilersorluagaasumillu meeqqap ajunnginnerusumik inerikkiartornissaanik pilersitsissutaassappat?
- 6) Iliuutsit aaqqissuusaappat meeqqap pisussaaffimminik allanik, soorlu ilaqquttat, ikinngutit, ilinniarneq il.il., eqqarsaatigalugit naammassinninnissaanut?
- 7) kommune iliuusissanik isumaqatigiissuteqartariaqanngilaq, aatsaalli taamaaliorinnaalluni isumaqaruni tamanna meeqqap ajornartorsiutaanik qaangiinissamut iluaquseeqataasinnaasoq imaluunniit iliuutsit meeqqap piliaanik ajoqusiinernut aaqqiissutaasinnaasut.

Imm. 4-mut

Meeqqap aserortersimasup aserorternerup inummut kinguneqartarneranik paasinninnissaa aalajangersakkami aammattaq siunertaavoq. Aserortersimanermik kingorna aserortersimasaminnik oqaloqatigineqarnerat meeqqanut aserortereqqinnginnissamut pinaveersaartitsiviusinnaavoq. Meeqqap salinermi nalaani inummik inunnilluunniit aserorterriffigisimasaminnik oqaloqateqarsinnaanera aamma iluaqutaasinnaavoq. Taamaalilluni meeqqap aamma takusinnaassavaa aserorterriffigineqartunut inuttut arlalitsigut kinguneqartitsisinnaasoq, tamannalu meeqqap immaqa eqqarsaatiginngissimasinnaavaa.

Pillaanerup uani pineqannginnera erseqqissaatigineqassaaq. Meeraq taamaaliorumanngitsoq kommunip isumaqatigiissutaasumik malinninnissaanik pinngitsaalisinnaanngilaa. Perorsaannermi periaatsit kajumilersitsisut atornerisigut meeqqap kajumissutsiminnik suleqataanissaa naatsorsuutigineqarpoq, meeqqallu iliuutsinik ajunngitsunik kinguneqarluartussanik ineriartuutaasunillu paasinninnissaanik ikiorneqassaaq. Meeraq peqataarusunngitsoq ass. saliinissamut pinngitsaalineqarsinnaanngilaq. Taamaattorli kommunini naliliisinnaavoq meeraq tamatumunnga peqataarusulissasoq meeraq angajoqqaaminit, perorsaasumit inummilluunniit allamut tamatumunnga ingiaqatigineqarpat.

Assersuutigalugu meeraq pisiniarfimmi sanaartorfimmiluunniit aserortersimappat, kommunip meeraq salinermi peqatigalugu ikiorsinnaagaa kommunip meeqqallu isumaqatigiissutigisinnaavaat. Saliineq tassaasinnaavoq sanermermi aserorterneqarsimasunilluunniit katersinermi meeqqap ikiunnera, imaluunniit atortut iginneqarsimasut inissaannik inisseqqinnerannut ikiunneq.

Angajoqqaanngortussanut ikorfartuineq.

§ 25

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq manna malillugu ikiuinerit pilersinneqarnerini meeqqap suli erniunngitsup anaanaasup naavani ineriartornissaanut pisariaqartitsinerit aallaavigineqassapput.

Taamaattumik ikiuinerit amerlanertigut angajoqqaanngortussanik ikiuinerussapput, taamaalillutik meeqqap inunngornissaa sioqqullugu inooriaatsip allanngortinnissaanut periarfissaqassallutik. Aamma Erninerup kingorna meeqqap pisariaqartitaanik angajoqqaat isumaginnissinnaasunngornissaat siunertaralugu ikiorsiisoqarsinnaavoq.

Naartunermi qanoq siusitsigisukkut kommunalbestyrelsip ikiuisinnaaneranut killiliisoqanngilaq. Assersuutigalugu arnaq naartusoq imigassamik atonerluisuusoq pineqarpat taava meeqqamut pitsaanerpaassaaq atonerluineq sapinngisamik siusinnerpaamik katsorsarneqarpat.

Angajoqqaanngortussanut ilaapput arnat kisermaat naartusut, katissimasut aamma aappariit inooqatigiittut, ataataviusuunera apeqqutaatinnagu.

Meeqqap suli inunngunngitsup ingerlalluarnikkut, peqqinnikkut ineriartornikkulluunniit ulorianartorsiortinneqarnera angajoqqaanngortussat inooriaasiannik peqquteqarsinnaavoq, assersuutigalugulu naartunerup nalaani peqqiilliuuteqarnermik peqqinnissaqarfiup ataani susassaqarfigineqartunik pissuteqarnani.

Inuusaaseq meeqqap suli inunngunngitsup ingerlalluarnikkut, peqqissusianik ineriartornissaanilluunniit ulorianartorsiortitsisinnaasoq assersuutigalugu tassaasinnavoq anaanaasup inooqatigisaminiit imaluunniit meeqqamut ataatanngortussamiit persuttarneqartarnera. Taamaattoqartillugu aappariit ilaqutariit katsorsartinnissaannik oqaloqatigiinnikkut katsorsartinnermik kommunalbestyrelsi neqerooruteqarsinnaavoq, tamanna ajornartorsiummut ikiuutaassasoq kommunalbestyrelsimit nalilerneqarpat.

Aalajangersagaq ilaqutariit siusinnerusukkut iliuseqarfigineqarnerannut ilaavoq, taamaalilluni meeqqap inunngunnginneraniilli ikiuinissamik suliniuteqarnerit aallartinneqassallutik angajoqqaat meeqqap pisariaqartitaanik meeqqallu toqqissisimasumik alliertornissaanut piareersimanissaat qulakkeerumallugu.

Aalajangersagaq peqqinnissaqarfimmiit neqeroorutinut ilapittuutaasinnaavoq, taamaalilluni peqqinnissaqarfimmi oqartussaniit aamma isumaginninnermi oqatussaniit angajoqqaanngortussanut ikiuisoqarluni.

Angajoqqaanngortussat ikiuinissamik suliniuteqarnermik akuersinissaannut kommunalbestyrelsi pinngitsaaliisinnaanngilaq, taamaallaalli angajoqqaanngortussat neqeroorummik akuersinissaannut kaammattorsinnaallugit. Ikiuinissamik suliniuteqarnermik akuersinissaanut kajumissaatitut, angajoqqaanngortussat inooriaasertik ingerlatiinnassappassuk ikiorsiinermullu akuersissanngippata, tamatuma siunissami ungasinnerusumi kingunerisinnaasai pillugit kommunalbestyrelsi angajoqqaanngortussanut nassuiaasinnaavoq.

Angajoqqaanngortussap aappaa marluullutilluunniit imigassamik imaluunniit ikiaroorartumik atonerluisuusimappata, kommunalbestyrelsi assersuutigalugu atonerluisuunerup katsorsaaviginissaanik neqerooruteqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsip ikiuinissamik suliniuteqarneq angajoqqaanngortussanut, kommunip naliliinera naapertorlugu angajoqqaanngortussanut ikiuinertut pitsaanerpaatut isigineqartoq, nalinginnaasumik neqeroorutigisinnaavaa. Ikiuineq taamaattumik tassaasinnaavoq § 20 malillugu siunnersuineq aammalu tassaasinnaallutik ikiuinissamik suliniuteqarnerit § 21, imm. 4-mi aamma § 23, imm. 4-mi taaneqartut, kisiannili aamma kommunip naliliinera malillugu ilaqutariinnut naleqqussinnaasut ikiuinerit allat aallartinneqarsinnaapput. Imm. 4-mut oqaaseqaatini ataaniittuni siusissumik iliuuseqarluni ikiorsiinernut assersuutissat allat takukkit.

Imm. 2-mut

Meerassap immikkut ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisinnaanera piffissami kommunalbestyrelsimit paasineqaannartorli, erninerup kingorna sutigut ikiuisoqarnissaa pilersarusiorneqassaaq. Erninerup kingorna immikkut ikiuinissaq pillugu aalajangiisoqassaaq, taamaaliortoqanngippat meeqqap ingerlalluarneranik, peqqissusianik imaluunniit ineriartorneranik ulorianartorsiortitsisinnaasunik inuusussanngornera aarlerinartutut isigineqalerpat.

Kapitalini 7-9-mut aalajangersakkat naapertorlugit erninerup kingorna ikiuinissamik suliniuteqarnernik aallartitsinissamik aalajangiinerit, assersuutigalugu tassaasinnaapput angajoqqaanik pikkorissartitsinernik, angajoqqaanut ikorfartuisussamik, angerlarsimaffimmi angajoqqaanut siunnersorteqarnissamik il.il. neqerooruteqarneq. Meeraq inoorlaaq angajoqqaanngortullu qanoq ikiorneqassanersut qanorlu tapersorsorneqassanersut kommunalbestyrelsimit tamatigut nalilerneqartassaaq, taamaalillunilu meeqqap ingerlalluarnera, peqqissuunera ineriartorneralu pitsaasumik qulakkeerqarluni.

Pisuni immikkut ittuni ernisarfimmiit toqqaannartumik angajoqqaat akuersissuteqartinnagit meeqqap inissinneqarnissaa pisariaqarsinnaavoq, naartusoq meeqqamik isumaginnissinnaanngitsoq qularnaatsumik ilimagineqarpat. Kommunalbestyrelsip nalilissappagu meeqqap inunngornermi kingorna allamut inissinneqarnissaa, kommunalbestyrelsi pisussaavoq aalajangersakkat sakkortusisat najoqqutaralugit taamatut aalajangiissalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, kommunalbestyrelsi pisussaaffeqartoq kapitalit 7-9 malillugit ikiuinissamik suliniutinik neqerooruteqarnissamik aalajangiinnginnermini, § 45 naapertorlugu isumaginninnermi sullissinikkut misissuinnermik suliaqartoqareersimassasoq, kiisalu § 46 naapertorlugu iliuusissanut pilersarusiorsimassasoq. Tamanna aamma atuuppoq § 21 malillugu ikiuinissamik suliniutinik aallartitsinissaq kisiat eqqarsaatigineqaraluarpuunniit. Angajoqqaanngortussat ajornartorsiutaannik tamanik

siusinnerpaamik paasisaqarsimanissaq aammalu pinaveersaartitsisuusumik ikiuinissamik siusinnerpaamik aallartitsinissaq tamanna pissuteqarpoq.

Pingaaruteqarpoq naartunerup nalaani siusinnerpaamik angajoqqaanngortussat sutigut ikorfartornerneqarlutillu ikiorneqarnissaat misissorneqarlutillu pilersaarusioneqarnissaat, angajoqqaanngortussat meeqqap pisariaqartitaanik pitsaasumik naammassininnaasunngortinnissaat anguniarlugu.

Iliusissanik pilersaarut angajoqqaanngortussat suleqatigalugit suliarineqassaaq. Kommunalbestyrelsi ataatsimiigiaqqusisinnaavoq, tassani angajoqqaanngortussat ilisimatinneqassapput ikiuinissamik suliniuteqarnerup pilersinneqarnissaanut pisariaqartitsisoqarneranik kommunalbestyrelsi sooq naliliisimansooq aamma ikiuinissamik suliniutit aalajangersimasut suut neqeroorutigineqarsinnaanersut ilisimatitsissutigineqassallutik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap malitsigissavaa, angajoqqaanngortussat atugarisaat tamakkiisumik isiginninneq tunngavigalugu ikiorsiisoqassasoq. Tamakkiisumik isiginninneq tunngavigalugu isumaginninnikkut misissuineq iliuusissamillu pilersaarut suliarineqassaaq.

Tamakkiisumik isiginninneq tunngavigalugu iliuuseqarnissaq imatut paasineqassaaq, ikiuutunik ivertitsisoqassasoq angajoqqaanngortussat inooriaatsiminni ajornartorsiutaannik tamakkiisumik aaqqiinartussamik, tamatuma malitsigisinnaammagu meeqqap suli inunngunngitsup navianartorsiortinneqarsinnaanera inunngornermini kingunipilutsitsissutaasinnaasunik, timimigut innarluuteqalissutigisinnaasaanik imaluunniit allatigut tamakkiisumik peqqinnermigut ajornartorsiuteqaatigisinnaasaminik pinngitsoortitsinissaq.

Naartunerup nalaani siullertut peqqinnissaqarfik qaninnerpaamik angajoqqaanngortussanut attaveqartuusarpoq, taamaasillunilu siulliulluni angajoqqaanngortussat ajornartorsiutaannik ilisimasaqalertarluni, meeqqap inuuneranik, peqqinneranik ineriartorneranillu navianartorsiortitsisinnaasunut. Peqqinnissaqarfik soorunami iliuuseqarsinnaavoq iliuusissanik aallarnisaassalluni peqqinnissaqarfimmut inatsisit maleruaqqusaasut naapertorlugit, kisiannili inunnik isumaginnittoqarfik pisinnaavoq ikiorsiissutissamik ivertitsissalluni inunnik isumaginnittoqarfimmi inatsisit naapertorlugit, tamatuma nukittorsarsinnaammagu tapertaraluguluunniit peqqinnissaqarfiup ikiorsiiniarluni neqeroorutigisinnaasaannut. Pingaaruteqarpoq ataqatigiissaakkamik tamakkiisumillu isiginnittumik iliuuseqartoqarnissaanik susassaqtut tungaanniit tunniussinissaq, tamatumanilu pisariaqarpoq peqqinnissaqarfiup inunnillu isumaginnittoqarfiup anguniagaqartumik pitsaasumillu imminnut attaveqatigiissinnaanissaat.

Angajoqqaanngortussat tamarmik "meeqqamut piareersimanermik" taaneqartartumik pikkorissarnissamik ullumikkut neqeroorfigineqartarput, angajoqqaanngortussanut misilittakkanik naleqarluartunik aalajangersimasunillu pissarsiaqaataasussanik, meeqqamik perorsaanermi isummanik allanguinernut tapertaasussanik kiisalu angajoqqaat akornanni allanut attaveqarnernik nukittorsaataasunik siunertaqartunik. Pikkorissarnerit aammattaaq angajoqqaat meeraqqap ineriartorneranik ilisimasaqalersitsiartoqataaffigaa, angajoqqaajunermik qanoq isiginninnerannik suliarinnissinnaalertillugit aammalu ajornartorsiutinik assigiinngitsunik qanoq suliarinnissinnaanerannik paasisaqarnerulertillugit. Pikkorissarnermut peqataanerup angajoqqaanngortussat ilaatigut pisut ajornakusoortut suliariniarnerannut aalajangersimasunik sakkusaqalersippai. Tamatuma angajoqqaat persuttaanermut saatsitsinissaraluannik imaluunniit meeqqaminnut sakkortusaarsinnaanerigaluannik annikillisitseqataaffigissavai. Aammattaaq ilinniartitsinermut ilaatinneqarput erninissamut piareersartarnerit pillugit sammisassat, soorlu naartugineqartup ineriartornera, naartunermi inuttut pissusilersuutit, ernineq milutsitsinerlu.

Pisunili immikkut ittuni angajoqqaanngortussanut neqeroorutit immikkut ittut annertunerillu neqeroorutigineqarnissaat pisariaqartinneqartassaaq, soorlu sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit ilaqutariinnut ineqarfinnut inissinneqarnerit. Ilaqutariit ineqarfii ulloq unnuarlu paaqqinniffiupput ilaqutariinnik assigiinngitsunik ukiulinnik meerartalinnik inissiiffiusartut. Naartusut meeqqap inunngunnginnerani - erningajalernerimi - aamma inissisimasinnaapput. Neqeroorut angajoqqaamut kisimiittumut aappariinnullu ataatsimik/aralinnik meeralinnut. Ilaqutariit ineqarfii ilaqutariinnut meeqqat alliariornerinut ineriartornerinullu ernumanaatilinnut atuupput.

Ilaqutariit pineqartut tassaasinnaapput

- ajornartorsiortut
- angajoqqaat ilungersunartumik alliariorfeqarsimasut
- inooqatigiinnikkut ajornartorsiortut
- angajoqqaat inuusuttunnguit misilittagaqanngitsullu
- immikkut pisariaqartitsisunik meerallit
- angajoqqaani ataaseq marluullutilluunniit tarnimikkut nappaatillit

Angajoqqaat meeqqap inuunerani inuupput pingaarnerpaat, taamaattumillu aamma katsorsaat tungaanniit isigalugu suleqatissat pingaarnerpaat. Ilaqutariit ineqarfiinut tunngaviummik tamanna aallaaviuvoq. Angajoqqaat, inersimasut meeqqallu akornanni imminnut atanerisa meeqqallu pissusaanik allannngortitsiniarnermi, pingaaruteqarluinnartumik inissisimapput.

Kapitali 8

Ikiorsiinissamik suliniuteqarnerit sukannernerit

Angajoqqaatut oqartussaassuilimmik akuersititseqqaarluni inissiineq

Imm. 1-imut

Isumaginninnikkut misissuineq naammassineqarpat ikiuinerit suut aallartinneqarsinnaanersut nalilersorneqassapput. Tassani pissutsit assigiinngitsorpassuit sunniuteqarput. Siullermik meeraq qanoq annertutigisumik tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinersoq aamma angerlarsimaffimmi qanoq nukissaqartoqartiginersut sunniuteqarput. Angerlarsimaffimmi nukissat annertunerusut pissarsiarineqarsinnaappata meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut pissutissakinnerusaaq.

§ 45-mi pineqartoq isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq tunngavigalugu meeqqap immikkut pisariaqartitai imaluunniit angerlarsimaffimmi ajornartorsiutai kapitali 7-9 naapertorlugu ikiuinikkut naammassineqarsinnaanngitsutut kommunalbestyrelsi naliliippat, angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersitillugu meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut kommunalbestyrelsi sulissuteqassaaq.

Angerlarsimaffimmi ikiuinissamik suliniuteqarnek naleqqunnerusaaq meeqqami angajoqqaajulluarnissamut piginnaasaqartunik angajoqqalimmi, meeqqami annikitsumik angajoqqaatut piginnaasaqartunik angajoqqaalimmut naleqqiullugu. Kingullertut taaneqartumi meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsinnaanera naleqqunnerpaassaaq.

Angerlarsimaffimmi ikiorsiissutissanik ivertitsiniarnermi angajoqqaat suleqatiginnikusussinnaanerat annertuumik pingaaruteqarpoq. Angajoqqaat suleqatiginnissinnaanngippata namminerlu annertuumik ajornartorsiuteqarpat, soorlu atornerluinermik ajornartorsiutit, angerlarsimaffimmi persuttaasernerit, tarnikkut nappaatit, il.il., angajoqqaat ajornartorsiutiminnik aaqiinissaasa tungaanut amerlanertigut angerlarsimaffiup avataanut inissiineq aaqiinerni pitsaanerpaajussaaq.

Angerlarsimaffiup avataanut meeqqamik inissiinermut tunngavilersuut, meeqqap alliarthoneranut ineriartorneranullu annertuumik pingaaruteqarnera aammalu angerlarsimaffimmiiginnarpat meeqqap pisariaqartitaanik tapersorneqartariaqarneranillu isumaginnittoqarsinnaannginneranik tunngavissalimmik pasinartoqarnera, nalilersuineri ujarorneqassapput. Angerlarsimaffimmi ikiorsiinermik pilersitsisoqarsimappat, assersuutigalugu ilaqutariinnut siunnersuisumik imaluunniit ikorfartuisumik, angerlarsimaffimmi naammattunik aaqiisoqarneratigut meeraq ikiorneqarsinnaanersoq imaluunniit meeraq angerlarsimaffiup avataani inissinneqassanersoq inuk taanna qulaajaanermi peqataasinnaavoq.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut akuersinngippat, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissamut pisariaqartitai ima sakkortutigippata, allaat pinngitsaaliissummik angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqartariaqarluni, tamassuminnga aalajangiinissaq kommunalbestyrelsip nalilersussavaa, tak. § 28.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakut siunnersuutigineqarpoq imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsi angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik aalajangiisinnaangitsoq meeraq tusarniarneqaqqaarsimangippat, tak. § 43, isumaginninnermi sullissinikkut peqqissaartumik misissuisoqarsimangippat, tak. § 45 aammalu iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimangippat, tak. § 46. Assersuutigalugu meeqqap ukiui, inerisimanginnera imaluunniit malunnaatilimmik piginnaanikitsuunera pissutigalugu, kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa allatut iliornikkut meeqqap isumaanik nassuiaanissani. Taama pisoqarpat immikkut oqaaseqaatit § 43 innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkakut § 27-mi, imm. 2-mi piumasagaatip saneqqunneqarsinnaanera periarfissineqarpoq. Meeqqamut pitsaernerpaasusaaq pissutigalugu meeraq inissinneqartariaqarpat isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq aammalu iliuusissanut pilersaarusiaq utaqqinagit, kommunalbestyrelsip inissiinissaaq erngerluni suliarilissavaa. Kommunalbestyrelsip meeqqap inissinneqarnera ilutigalugu matuma kingorna isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq aammalu iliuusissanut pilersaarusiorneq naammassissavaa. Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq ilaatigut meeqqamut pineqartumut ikiorsiinissamik suliniuteqarnermut qanoq naleqqutsiginera pillugu nalilersuinermit tunngavissiiisooq aammalu inissiiffissaaq eqqortoq nassaarineqarsimanersoq, imaluunniit meeraq immikkut ittunik pisariaqartitsisuunersoq inissiiffissap naammassisinnaangisaanik. Iliuusissanut pilersaarummi apeqqutit tamakkua eqqarsaatigineqassapput aammalu inissiinermik suliaqarneq sioqqullugu iliuusissanut pilersaarusiap imaasa assinginik imaqassalluni.

Malugeqquneqarpoq aalajangersakkami ikiorsiinissamik suliniuteqarnernik sukannernerusunik neqerooruteqartoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani meeqqap tusarneqarnissaanik piumasagaateqarnermik saneqqussinissamik periarfissiisoqannginnera, taamaattoq takuuk § 43, imm. 3-mi tamatuminnga saneqqutsisinnaanermut tunngasoq.

Imm. 4-mut

Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat imaluunniit inissinneqarsimappat angajoqqaavisalu ilaqutaaluunniit meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissinneqarfigisaani inissinneqarfiataluunniit eqqaani ulloq unnuarlu akunniffigisinnaasaannik neqeroorfigineqarnissaat meeqqap pisariaqartippagu, aalajangersakkap kommunalbestyrelsi taamatut neqeroorsinnaatippaa.

Angajoqqaatut oqartussaassusilimmik akuersititsinani inissiineq

§ 27

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip pinngitsaaliissummik inissiinissaanik aalajangiinermut qitiusoq tassaavoq meeqqap alliarturneranik, peqqissusaanik innarliisoqarsinnaanera imaluunniit meeqqap ineriartorneranik ersarissumik navianartorsiortitsisoqarnera § 28, imm. 1, nr. 1-imi tunngavilersuutit pissutigalugit.

Oqaatsit ”ersarissumik navianartorsiortitsinerup” aamma ”alliarturnerup, peqqissutsip imaluunniit ineriartornerup” ersersippaat meeqqap massakkorpiaq qanoq issusaanik alliarturneranilu siunissamut tunngaviliisuunissaannut eqqarsaatiginnittariaqarneq. Meeqqanik illersuerusunneq tassaavoq, piffissaq meeqqap ima ajoquserneqarsimatigilerneru ikiorneqarsinnaanerata ajornarseriivinnera nallertinnagu akuliuttoqarsinnaasariaqarnera. Annertuumik ajoquserneqarsimaneranik takussutissaqarnera pinngitsaaliissummik inissinneqarnissaanut pissutaasariaqanngilaq. Taamatut ersarissumik navianartorsiortitsineq pissutsit tunngavigalugit tassaasinnaavoq, assersuutigalugu qatanngutigiiit angajoqqaanit qaniganiilluunniit siusinnerusukkut ima pissusilersorfigineqartarsimallutik, qatanngutigiiit taakku peqqissutsimikkut ineriartornermikkulluunniit ajoquserneqarnermut ersarissumik navianartorsiortinneqarsimallutik.

Meeqqap alliarturneratigut, peqqissutsikkut ineriartornikkulluunniit annertuumik ersarissumik ajoqusersinnaaneranut pissutaasinnaasunik arlalinnik aalajangersagaq takussutissaqartitsivoq.

Nr. 1-imumut

Meeqqamik amigartumik isumassuineq isumaginninnerluunniit

Angajoqqaat meeqqamik naammattumik isumassuisinnaannginneranut isumaginnissinnaannginneranulluunniit pissutaasut arlaliusinnaapput. Imaassinnaavoq angajoqqaat piginnaasutsimikkut kingusittuusut soorlu timimikkut innarluuteqarlutik, kinaassutsimikkut piginnaasakillutik, eqqarsartaatsimikkut ajoquteqarlutik imaluunniit imigassamik aanngajaarniutinillu atornerluisuullutik, aningaasanoorajuttuullutik allanilluunniit atornerluisuullutik. Meeqqap pisariaqartitaanik paasinnaassuseqannginnerusinnaavoq imaluunniit pissusilersornerusinnaalluni angajoqqaat namminneq pisariaqartitaminnik taamaallaat aqutsinnaallutik, meeqqallu nalinginnaasumik ineriartornissaanik akornusiisumik. Angajoqqaat meeqqaminnik kajumissaasinnaaneq, eqqissisitsisinnaaneq toqqissisimatitsinerlu imaluunniit meeqqap atugaanik allanngorannigtsunik pissusatullu siumut nalunangereersunik atugaqartitsinissaq aamma piginnaaneqarfingngissinnaavaat. Pissutsinik allanittaaq assersuusiassarpassuaqarpoq.

Nr. 2-mut

Timikkut tarnikkulluunniit persuttagaaneq, paarsinerlunneq imaluunniit kinguaassiuutinik atornerluineq

Meeqqap alliarturnera, peqqissusaa ineriartorneralu annertuumik ulorianartorsiortarpoq, meeraq timimigut imaluunniit tarnimigut persuttarneqarluniluunniit persuttaanermik takunnikkaangat imaluunniit angajoqqaanit isumassuisuniilluunniit allanit kinguaassiuutimigut atornerlunneqaraangat. Meeqqap persuttarneqartarneranut atornerlunneqartarneranulluunniit ilaquuttani annertuumik ajornartorsiuteqarneq pissutaasinnaasarpoq, soorlu atornerluinernik,

tarnikkut napparsimanermik, anersaakkut misigissutsitigullu ineriartornikkut sanngiis-sueqarnermik pissuteqartumik. Pissutsit allat pitsaanngitsumik atugaqarnermut annertusaataa-sut aamma akuusinnaapput, soorlu sanngiitsumik allanut attaveqaateqarnek, suliffeqarnermut attuumassuteqarpianninneq, aningaasarliorneq, kisimiilluni meeqqamut akisussaaffeqarnek, ilaqtariinni attaveqarnerit allanngorartut immaqalu taarseraattunik inooqateqartarnek.

Nr. 3-mut

Meeqqap meeqqalluunniit qanigisaasa atornerluinermik ajornartorsiuteqarnerat, pinerlunni- arnermik pissuseqarnera imaluunniit allanik inuttut annertuumik ajornartorsiuteqarnera.

Meeraq atornerluinermik ajornartorsiutilik, ilikkariartornerminik atuarfimmilu malunnartumik ajornartorsiutilik aammalu meeqqat pinerlunniarnermik pissusillit, tamakku ajornar-torsiutiginerat pissutaalluni inissinneqaatigisinnaavaat. Tassa pinngitsaaliissutaasumik meeqqap atugai aallaavigalugit inissiisoqarsinnaavoq aammalu katsorsarnekarnissaa eqqarsaatigalugu meeqqap ajornartorsiutaanut pissutaasunik qulaajaanissamut pingaaruteqas-salluni.

Nr. 4-mut

Meeqqami meeqqalluunniit qanitaasa pissutsimikkut imaluunniit naleqqussarnissaminnut ajornartorsiutaasut allat

Pisut arlalinnik pissuteqartut ataatsimoorlutik kingunerisinnaavaat, meeqqap peqqissusaanut ineriartorneranullu annertuumik ajoqusiisinnaasumik ersarissumik navianartorsiortitsineq. Tassani pineqarsinnaapput angajoqqaat amigartumik isumassuinerat aammalu ajornartorsiutit meeqqami takuneqarsinnaasut, taamaattorli tamarmik immikkut ima annertuginngitsut ajor-nartorsiutit isigineqassallutik pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamut tunngaviunis-saminnut. Meeqqanut taakkununga ilisarnaataanerusarpoq pissusilersuutitigut, misigis-sutsitigut assingusutigulluunniit ajornartorsiuteqarnek kiisalu meeraq angerlarsimagallartillu-gu ilaqtanait meeqqap ajornartorsiutaanik qaangiiniarnermut ikiuuttoqarsinnaanani.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tunngavilimmik ilimagineqassasoq, ajornartorsiutit meeqqap alliarorneranut, peqqissusaanut ineriartorneranulluunniit pissutaasut, meeraq anger-larsimagallartillugu aaqqiivigineqarsinnaassanngitsut. Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu tapersersuinissamut tunngaviusumik aallaaviuvoq angerlarsimaffimmi tapersersuisoqarnissaa, tassalu meeraq angerlarsimaffianiit peernagu. Taamaattumik kommunalbestyrelsip naliler-sussavaa ajortoqarnera tunngavissalimmik ilimagisariaqarnerasoq meeqqap angerlarsimaffiup avataanut pinngitsaaliissummik inissinneqannginnerani. Meeqqap angerlarsimagallarnerani iliuuseqarfigineratigut tapersersuineq, ajortumik pisoqarsinnaaneranut naammattumik iller-suissutaasinnaannginnera, nalilersuinerup taamaalilluni inernerissavaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkakkut siunnersuutigineqarpoq imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsi angerlarsimaffiup avataanut pinngitsaaliissummik inissiinissamik aalajangiisinnaanngitsoq

meeraq tusarniarneqaqqaarsimangippat, tak. § 43, isumaginninnermi sullissinikkut peqqissaartumik misissuisoqarsimangippat, tak. § 45 aammalu iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimangippat, tak. § 46. Meeqqap tusarneqarnissanik pisinnaatitaaffeqarnera eqqarsaatigalugu, kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq meeraq illersuisoqarnissanik neqeroorfigissallugu, tak. § 44. Meeqqanik illersuisup meeqqap soqutigisaanik isumaginninnissaq aammalu meeqqap pingitsaaliissummik inissinneqarnerani atukkat sakkortuut atornerini ilitsersornissaa isumagisassarai. Tamatuma ilaatigut meeqqamut illersuisup meeqqap tusarneqarnissanut ikiuuttussaavoq. Meeqqap illersuisua ikiuukkaluartorluunniit meeqqap ukiui, inerisimanginnera allatigulluunniit sanngiissuteqarnera pissutigalugit meeqqamik oqaloqatiginnittoqarsinnaangippat, kommunalbestyrelsip meeqqamut illersuisoq suleqatigalugu meeqqap isumaa allatut iliornermikkut saqqummersinniassavaat. Taama pisoqarpat immikkut oqaaseqaatit § 43 innersuussutigineqarput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkakut § 28-mi, imm. 3-mi piumasaqaatip saneqqunneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Meeqqamut pitsaanerpaasussaq pissutigalugu meeraq inissinneqartariaqarpat isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq aammalu iliuusissanut pilersaarusiaq utaqqinagit, kommunalbestyrelsip inissinissaq erngerluni suliarilissavaa. Kommunalbestyrelsip meeqqap inissinneqarnera ilutigalugu matuma kingorna isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq aammalu iliuusissanut pilersaarusiorneq naammassissavaa. Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq ilaatigut meeqqamut pineqartumut ikiorsiinissamik suliniuteqarnermut qanoq naleqqutsiginera pillugu nalilersuinermit tunngavissisooq aammalu inissiiffissaq eqqortoq nassaarineqarsimanersoq, imaluunniit meeraq immikkut ittunik pisariaqartitsisuunersoq inissiiffissap naammassisinnaangisaanik. Iliuusissanut pilersaarummi apequtit tamakkua eqqarsaatigineqassapput aammalu inissiinermik suliaqarneq sioqqullugu iliuusissanut pilersaarusiap imaasa assinginik imaqaassalluni.

Maluginiarneqassaaq aalajangiinikkut periarfissiineqanngimmat immikkut ittumik ikiorsiinissamik neqerooruteqannginnermi meeqqap tusarniaavigineqaqqaannginnissaanik.

§ 28

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq meeqqap, angajoqqaatut oqartussaassusillip aammalu meeqqamik isumaginnittuusup meeqqap pinngitsaaliissummik inissinneqarneranik aalajangertoqarneranik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissaat. Nalunaarut pinngitsaaliissummik inissiinermut aalajangiinermik imaqaassaaq, tassunga ilanngullugu inatsisini ingerlatsinissamut tunngasuni tunngavilersuinissamik piumasaqaatit naapertorlugit suliarineqartumik tunngavilersuinermit imaqaarnissaa.

Imm. 2.

Inissiinerit pillugit aalajangernerit, akuersineq tunngavigalugu imaluunniit pinngitsaaliisummik inissiisoqartillugu, aalajangertoqarneraniit ullut arfineq-pingasut qaangiutinnginneranni Naalakkersuisunut nalunaarutigineqassapput.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit qitiusumi nuna tamakkerlugu ataatsimut takussutissaqarnissaat siunertaavoq.

Kapitali 10

Inissiiffiit

Aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffik

§ 29

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik nalilersuereerpat, akuersititseqqaarluni inissiineruppat, akuersititseqqaaraniluunniit inissiineruppat, kommunalbestyrelse aammattaq aalajangiissaaq meeqqap pisariaqartitaanik ataatsimut naliliineq aallaavigalugu meeqqap tapersorsorneqarnissamik paarineqarnissamillu pisariaqartitaanut inissiiviusussaq sorleq naleqquttuunersoq. Kommunip siullertut isumaliutigissavaa ilaqutariinni paarsisartuni inissiisoqarsinnaanersoq – tamannalu aatsaat ajornarpat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissiinissaq eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Inissiiffimmut allamut nuutsitsinermik aalajangiinerit aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq malillugu taamatuttaaq aalajangiiffigineqassaaq, aammalu suliamik ingerlatsinissamut maleruagassat taakku malillugit.

Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq malillugu kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa meeraq kommunip aaqqissugaanik ilaqutariinnut paarsisartunut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut, immikkoortortaqarfimmut isumannaallisakkamut imaluunniit meeqqat annerit inuusuttullu suliniuteqareernermi malinnaaffigineqartut pineqaraangata nammineq inissaanik, inissiani inissaannik, najugaqatigiiffimmik assigisaannilluunniit neqeroorfigineqassanersut. Malugeqqunekarpoq immikkut ittunik piumasaqaatitaqarnera immikkoortortaqarfimmut isumannaallisakkanut inissiinissamut. Tassunga atasumik § 36-mut oqaaseqaatit immikkut ittut innersuussutigineqarput.

Meeqqap pisariaqartitai aalajangersimasut aallaavigalugit inissiivissamik kommunalbestyrelsip aalajangiisarnissaa piumasaqaataavoq. Meeraq assersuutigalugu immikkut ajornartorsiuteqarpat imaluunniit immikkut ittunik tapersorsorneqartariaqarpat, kommunalbestyrelsip qulakkiigassaraa inissiiffissatut eqqarsaatigineqartumi sulisut naleqquttut meeqqallu pisariaqartitaanik naammassinninnissamut atortorissaarutit pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat.

§ 45 malillugu isumaginninnikkut misissuinnermut atatillugu paasissutissani pissarsiarineqartuni meeqqap pisariaqartitai takuneqarsinnaassapput aamma iliuusissanik pilersaarummi suliarineqarsimasumi takuneqarsinnaallutik. Inissiiffissatut toqqaanermi anguniarneqartut naammassineqarsinnaassapput aammalu ajornartorsiut iliuusissanut pilersaarummi allatorneqartut naammassineqarsinnaassallutik. Aalajangiinnermut atatillugu meeraq aallaavittut suliamut nammineq isummaminik saqqummiinissamut periarfissaqarsimassaaq. Isummat taakku inissiiffiup toqqaarneqarneranut naleqqiullugu naammattumik pingaartinneqassapput. Kommunalbestyrelsi taamaattumik angajoqqaat meerarlu inissiiffissamik toqqaaniarnermut peqataatinniartariaqarpai, taamatut iliornissaq periarfissaqarpai. Inissiiffimmik toqqaanerup sapinngisamik tamanit paasilluarneqarsimanissaa naleqquttutut isigineqarpoq, tamatumami kingorna angajoqqaat inissiiviusullu akornanni suleqatigiinnissaq oqinnerulersissammagu. Inissiiffissap naleqquttuuneranik kommunalbestyrelsi annertuumik naliliissaaq. Tamanna isumaqarpoq inissiiffisap nammineq neqeroorutai kisimik nalilersorneqaannassanngillat, kisianni assersuutigalugu meeqqap ilaqtutaminut, ikinngutiminut, sunngiffimmi sammisanut il.il. ataveqarnerata atatiinnarnissaa aamma pingaartinneqassalluni, sumiiffimmi nunaqqatigiinni pineqartuni meeqqap pisariaqartitaanik assersuutigalugu paarineqarnissamut, ilinniartitaanermut imaluunniit suliffissatigut neqerooruteqarnersut.

Inissiiffimmik aalajangiinnermi aammattaaq isiginiarneqartariaqarpoq inissiinnermi ataqatigiissutsip eqqarsaatigineqartariaqarnerata ilanngunnissaa. Inissiinnermi ataqatigiissusermi siullermik eqqarsaatigineqarpoq meeraq inissiiffiit assigiinngitsut akornanni nikerartinneqassanngitsaq, inissiiffiusulli ingerlanera ataqatigiissasoq. Taamaattumik pingaarpoq aallaqqaammit meeqqamut naleqquttumik inissiiffimmik toqqaasoqarnissaa, taamaalilluni inissiiffiusumik allanngortitsinerit tamatigut kingunerisaat kipititsinerit artukkiinerillu sapinngisamik annertunerpaamik meeqqamit pinngitsoorneqarlutik. Taamaattumik meeqqap atugai sukumiisumik misissorneqarnissaat pingaarluinnarpoq inissiinnermilu anguniakkat iliuusissanik pilersaarummi erseqqissumik allaaserineqarlutik, inissiineq pisussanngorlugu aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu.

Meeqqap ineriartorneranut inissiinnerup ataqatigiinnera tunngaviusumik pingaaruteqartutut isigineqartariaqarpoq. Meeqqap ineriartorneranut inissiinnerup ataqatigiinnera tunngaviusumik pingaaruteqartutut isigineqartariaqarpoq. Pissutsit ataveqarnermullu allanngujaatsut meeqqap ineriartorneranut pingaartuusut.

Meeraq piffissami angerlartinneqarsimappat, kingusinnerusukkullu inissinneqaqqinnissaa pisariaqalerluni, siusinnerusukkut inissinneqarfiata assinganut inissiiffiusumut meeqqap utertinneqarnissaa naleqquttuunersoq aamma periarfissaanersoq kommunimit eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Soorunami siusinnerusukkut inissiiffiusimasoq naammaginarumik ingerlasimanera tunngavigalugu. Aalajangersimasumik inissiiffiusumik toqqaanermut atatillugu inissiiffiusup taassumarpiaap kipitinneqarneranut siusinnerusukkut misilittagarisimasat kommunimit pingaartinneqarpata pissusissamisuussaaq. Isumassuinnermi

avatangiisit toqqissimasut qanittumik allangujaatsumillu attuumassuteqarnermut pingaaruteqarput, inissiineq ilaqutariinni paarsisartuni imaluunniit paaqqinniffimmi pinersaq apeqqutaatinnagu. Inersimasumut allangujaatsumik attuumassuteqarneq pilersinneqarsimappat, tamanna ajornanngippat, taamatut attuumassuteqarnerup atatiinnarnera meeqqamut ataqatigiissuseqartitsilissaaq.

Imm. 2-mut

Ulloq-unnuarlu paaqqinniffiit namminersorlutik oqartussat pigisaannut, kommunit, nammineq pigineqartunut aamma immikkut aaqqissuunneqartumik ulloq-unnuarlu najugaqarfinnut agguarneqarput. Ulloq-unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat katsorsaariaatsit assigiinngitsut iluanni immikkut sammisaqalersimasinnaapput aamma aalajangersimasunik ukiulinnut immikkut naleqqussarsimasinnaallutik. Meeqqap pisariaqartitai inissiiffiusup piginnaasaanut naapertuunneri kommunalbestyrelsip isumagissuaa. Ulloq-unnuarlu paaqqinniffiup siunnerfigisai aamma immikkoortut piginnaasaqarfii paaqqinniffimmut imaluunniit namminersorlutik oqartussani ulloq-unnuarlu paaqqinniffinnut immikkoortortaqarfimmut saaffiginnikkut ilisimatitsissutigineqarsinnaapput. Naalakkersuisut kiffartuussivinnut ilisarnaatinik pilersitsinikuupput, tassannga takuneqarsinnaalluni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suut Kalaallit Nunaanni nassaasaanersut, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit ataasiakkaat sullinniakkanik sorlernik inissiiffiusinnaasut.

Kommunalbestyrelsi taamaalilluni meeqqap pisariaqartitai aallaavigalugit ilaqutariinni paarsisartuni imaluunniit ulloq-unnuarlu paaqqinniffimmiitneqaruni sorleq pitsaanerpaamik naleqquttuunersoq naliliissaaq, aamma meeqqamut pineqartumut ilaqutariit paarsisartut sorliit imaluunniit ulloq-unnuarlu paaqqinniffik sorleq piffissami pineqartumi meeqqamut naleqqunnerpaajunersoq. Naatsorsuutigineqarpoq ilaqutariit paarsisartut isumassuineranut tunngasutigut qanilaarnermik patajaanermillu neqerooruteqarsinnaasut, tassa inersimasut taakuummata meeqqamik peqateqartussat, sulisut paarlaateraattut pinnatik, ulloq-unnuarlu paaqqinniffimmi taamaattoqartarmat. Erseqqissaatigineqassaarli meeqqat pisariaqartitai tamarmik ilaqutariinni paarsisartuni isumagineqarsinnaanngimmata.

Meeqqat ilaat katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsisinnaapput, tamannalu pitsaanerpaamik suliarineqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarnikkut imaluunniit ulloq unnuarlu immikkut ittumik najugaqarnikkut. Ulloq unnuarlu immikkut ittumik najugaqarfik assersuutigalugu tassaasinnaavoq illuaraq, hotelimi ineraq imaluunniit inissiani ini, meeqqap meeqqalluunniit arlallit perorsaasunit nakkutigineqarlutik inissinneqarfigisaat. Taamatut neqerooruteqarnerup atornerqarneranut tunngavilersuut assersuutigalugu tassaasinnaavoq ulloq-unnuarlu paaqqinniffinni nalinginnaasuni meeqqanik allanik meeraq peqateqarsinnaanngitsoq. Meeraq assersuutigalugu avatangiisiminut sakkortuumik pissusilersortarnermigut meeqqanut allanut ulorianartorsiortitsisinnaavoq. Taamatut neqeroorummik pilersitsinissamik toqqaanermut tunngavilersuut alla tassaasinnaavoq piffissami pineqartumi meeqqap pisariaqartitaanik naammassinnissinnaasumik ulloq-unnuarlu paaqqinniffimmi meeqqap inissinneqarnissaa ajornartoq. Ulloq unnuarlu immikkut ittumik

najugaqarfik assersuutigalugu tassaasinnaavoq illuaraq, hotelimi ineeraq imaluunniit inissiani ini, meeqqap meeqqalluunniit arlallit perorsaasunit nakkutigineqarlutik inissinneqarfigisaat. Immikkut ulloq unnuarlu najugaqarfik meeqqamut ataatsimut imaluunniit meeqqanut arlalinnut pilersinneqarsinnaavoq. Immikkut ulloq unnuarlu najugaqarfik utaqqiisaasinnaavoq imaluunniit ataavartuusinnaavoq. Ulloq unnuarlu najugaqarfik aamma qatangutiginnik inissiiffittut atorneqarsinnaavoq. Sumiiffimmi meeqqanik inissiisoqartarmat akuersiniarluni suleriaasinut tunngasut assingi neqeroorummi aamma atuutissapput.

Aamma meeqqap nammineq ineeraanut, inissiami inimut, ataatsimut najugaqatigiiffimmut, efterskolimut assigisaanulluunniit inissinnissaanut periarfissaqarpoq. Periarfissaq taanna siusinnerusukkat atuussimanngilaq. Meeraq nammineq ajornartorsiuteqanngitsoq angerlarsimaffimmili ajornartorsiuteqartoqartillugu aalajangersakkap atuunnissaa eqqarsaatigineqarpoq, imaluunniit atuussinnaavoq meeraq ilaqutariinni paarsisartuni imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissinneqarsimasup, inersimasut ikorfartuinerannik pisariaqartitsiunnaaraangat. Aalajangersagaq meeqqamut tapersersuisuullunilu attaveqartaasussamik pilersitsilluni aningaasaliissuteqarnikkut ataqatigiissitsivigineqarsinnaavoq. Meeraq nammineq ineeraanut, inissiami inimut, ataatsimut najugaqatigiiffimmut, efterskolimut assigisaanulluunniit inissinneqarpat, meeraq ilaqutariinni paarsisartuni imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissinneqarneratuulli nakkutilliusussaatitaanermik kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunniunneqarpoq meeqqat pingasut inorlugit ukiullit nuutsinneri pinngitsoortinneqassasut. Meeqqat pingasut inorlugit ukiullit immikkut inersimasumut ataatsimut marlunnulluunniit atassuteqarnissamik pisariaqartitsisarput taamatullu inersimasumik atassuteqarnerup kipitinneqarnera meeqqap tarnikkut ineriartorneranut annertuumik kingunerlutsitsisinnaalluni. Taamaattumik taamatut ukiulinni meeqqanut inissiiffissaq taamaaginnartussaq kommunimit aallaqqaammulli toqqarneqassaaq. Meeqqanut mikisunut ilaqutariinnut paarsisartunut assersuutigalugu inissinneqartunut, kommunalbestyrelsip nalilersortariaqarpaa ilaqutariit paarsisartut suliassaq artussannginneraat, kingusinnerusukkullu iperaajumalissannginnersut. Ilaqutariit paarsisartut meeqqamut misigissuseqalersinnaassapput, naak meeraq ilaqutariinni paarsinartuniiginnarnissaa kommunimit neriorsuutigineqarsinnaanngitsoq.

Tamatumunnga immikkorluinnaq pissutissaqaraangat meeqqap nuunneqarnissaa pillugu aalajangersakkap iluatsitsinngitsumik inissiinerup allanngortinneqarsinnaanera qulakkeerpaa. Immikkorluinnaq ittunik pissuteqarnek tassaasinnaavoq tassanngaannartumik piaartumik inissiisoqarsimatillugu utaqqiisaagallartumik ilaqutariittut paarsisartunut inissiigallarnek. Taamatut pisoqartillugu meeraq sapinngisamik sivikitsumik utaqqiisaasumik ilaqutariinni paarsisuniittariaqarpoq kommunilu sukkanerpaamik inissiiffissamik ataavartumik nassaarniassalluni.

Pisoq tassaasinnaavoq ilaqutariit paarsisut meeqqamik paarsinerup ingerlatinnaarnissaa kissaatigiunnaarpassuk. Meeqqap pingasunik ukioqalernissaata tungaanut ilaqutariit paarsisartuni tigummineqarnissaanut kommunalbestyrelsi pinngitsaaliisinaanngilaq, tamannami aamma meeqqamut tulluassanngilaq. Inissiinissaq sioqqullugu ilaqutariinnik paarsisussanik kommunalbestyrelsi sukumiisumik misissuisimagaluarpat taamatut qularnanngitsumik inissisimasoqassanngikkaluarpoq aamma ilaqutariinnik paasissutissanik siunersiuinikkullu tapersersuisimalluni.

Pisup aappaa tassaasinnaavoq meeraq inunngornermi kingorna meeraaqqanut børnehjemmemut inissineqarnera ilaqutariinnik paarsisartunik naleqquttunik nassaarnissap tungaanut. Pingaarpoq pisariaqanngitsumik sivisunerusumik meeqqat meeraaqqanut børnehjemmemiitinninnissaa, tassa meeraq meeraaqqanut børnehjemmemiiginnaruni atassuteqarnermigut paatsiveerussinnaammat, tassani sulisut ingerlaavartumik paarlagaattarmata.

Pisut pingajuat tassaasinnaavoq inissiiffiup naammaginannginera, taamaattumillu meeqqap inissineqarfianiitinneraniit nuunna meeqqamik ajoqusiinnginnerussalluni. Qanoq ilinerani taamaattoqassanersoq pisunik allattuisoqarsinnaanngilaq. Tassani meeqqamut suna pitsaanerpaanersoq kommunalbestyrelsip nammineq nalilerlugulu missiliortariaqarpaa.

Meeraq pingasut inorlugit ukiulik qatannguteqarsimaguni, katsorsartinnissamillu pisariaqartitsinngippata, tamanna sapinngisamik isiginiarneqassaaq qatanngutigiiit ataatsimoortillugit inissiivimmut ataatsimut inissineqarsinnaanissaat.

Imm. 4-imut aamma 5-mut

Aalajangersakkat aqutugalugit Naalakkersuisut inissiinissavimmut tunngatillugu maleruagassiornissaminnut inissiinermullu atatillugu neqerooruteqarnissaminnut imaluunniit inissiinermut atatillugu inerteqquteqarnissaminnut periarfissinneqarput.

§ 30

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersaavigineqarpoq kommunalbestyrelsip malitassatut pingaarnertut Kalaallit Nunaata avataanut inissiinermik atuisannginnissaa.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imi malittarisassamik pingaarnermik avaqqussisinaanermut aalajangersagaq periarfissiivoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaata avataanut qaqutiguinnaq inissiisoqarsinnaanngorpoq, piumasaqaatit pingasut uku malillugit:

- 1) meeqqap pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaannginneri,
- 2) Kalaallit Nunaanni naleqquttumik inissiiffissaqannginnera, aamma
- 3) Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamik Naalakkersuisut akuersinerat.

Taamaattumik Kalaallit Nunaata avataanut inissiisoqarnissaanik kommunalbestyrelsi aalajangiippat, tak. imm. 2, tamanna ataasiaannarluni aammalu malittarisassamik pingaarnermik, tassalu meeqqanik inissiineq aallaavittut pingaarnertut Kalaallit Nunaanni pisassasoq, Kalaallit Nunaata avataaniunngitsoq, saneqqussisoqarneratut isigineqassaaq. Aalajangiineq atorsinnaanngilaq piumasaqaatit pingasut taakku naammassineqaaqaarsimatinnagit, aalajangersagarlu taamaattumik oqaasertaligaavoq ersarilluinnartumik, Kalaallit Nunaanni periarfissat tamarmik misilinneqarsimassasut, Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamik eqqarsartoqalinnginnerani. Meeqqap pisariaqartitaanik nalilersuinnermut ilaatigut ilaatinneqassapput meeqqap imminut navianartorsiortissinnaanera, allanik navianartorsiortitsisinnaanera, qimaaratarsinnaanera il. il. pillugit politiit nalilersuinerat. Kommunalbestyrelsimi suliap ingerlanerani paasinninnermut pingaartoq tassaavoq, aalajangersakkami akuersisoqarnissaanik piumasaqaammik aalajangersaasoqarnera aalajangersakkap atuunnissaanut piumasaqaatit paasineqartussaq, tassalu aalajangiinerup atorsinnaasutut isigineqalinnginnerani kommunalbestyrelsimiillu naammassineqannginnerani, Kalaallit Nunaata avataanut inissiinerit tamarmik Naalackersuisunit akuerineqarsimanissaat. Kalaallit Nunaata avataani inissiinissaq pillugu aalajangiinerup kingorna Kalaallit Nunaata avataani inissiinissap Naalackersuisunit allakkatigut akuerineqarnissaa kommunalbestyrelsimi taamaattumik pissarsiarineqassaaq, taannalu pigilertinnagu inissiineq kommunalbestyrelsimi suliarineqartussaananani. Inissiineq Naalackersuisunit akuerineqanngippat, itigartitsineq pillugu allakkatigut kommunalbestyrelsi tunngavilersukkamik soorunami tigusaqassaaq. Aalajangersakkalli aporfissaqartingilaa meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasoq Inatsisartut inatsisaat una aallaavigalugu Kalaallit Nunaata avataanut efterskoleriarsinnaaneranut pinnaatitaaffik atussallugu. Meeraq katsorsartinnissamik allatulluunniit perorsaaniikkut immikkut pisariaqartitsisimappat kommunalbestyrelsimi qulakkiissavaa, efterskoli pisortanit akuerisaasumik meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut tulluarsagaasimanissaa, kiisalu iliuusissamik pilersaarummik suliaqassalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap Kalaallit Nunaata avataanut inissiinerit pillugit malittarisassanik ersarinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaaneranik piginnaatippai.

§ 31

Imm. 1-imut

Oqaaseq ”angerlarsimaffik” sumiiffimmut angajoqqaatut oqartussaassuseqartup najugaqarfisinaanut aallaaviuvoq. Aalajangersakkami ”najugaqarfisap avataanut” ilanngunneqarsimavoq, taamatullu allasimasooqarpoq nalunaarniarlugu, inissiineq soorunami nunaqarfiup illoqarfiulluunniit, angerlarsimaffiup inissisimaffisigaata, soorunami avataaniittussaananera ersarissarnilugu. Meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassusillit marluuppata, meeqqap angajoqqaami arlaat kingullermik najugaqarfisaa taannaassaaq angerlarsimaffiusooq. Meeraq angajoqqaatut oqartussaassuseqartuni marlunni najugaqarsimappat, kingusinnerusukkullu taakku qimassimappata, angerlarsimaffik tassaassaaq meeqqamut angajoqqaq ungaginnerusaa.

Meeqqap angajoqqaani tamaasa assigiimmik ungagippagit, tikeraarluni angalanerit angajoqqaat nikittaallugit pisariaqarput.

”Ukiumut” oqarnermi eqqarsaatigineqarpoq januaarip aallaqqaataaniit decembarip naaneranut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tikeraarluni angalaneq angajoqqaattut oqartussaasuseqartumut tunniunneqarsinnaasoq. Atornerluineq persuttaasarnermillu pissuseqarneq pisutigalugit angerlarsimaffimmi pissutsit meeqqamut toqqissisimanangippata tulluassaaq tikeraarluni angalanissaq angajoqqaanut tunniunneqarpat. Angajoqqaat inissiiffiusumut tikeraarsimanangippata inissiiffiusumut tikeraarnermikkut meeqqap ulluinnaanik paasisimasaqalernissaannut taamaalilluni una periarfissatsialaavoq. Aalajangersakkamili angajoqqaat arlaata ataatsip angalanerata akilerneqarnissaanut taamaallaat periarfissiisoqarpoq. Aalajangersagaq malillugu tassannga matussuserneqarsinnaasut aningaasartuutit tassaapput meeqqap inissinneqarfianut angalanermit aningaasartuutit kiisalu unnuinermut aningaasartuutit, nammineq illusimanissamut periarfissaqarsimanngippat. Pisut ilaanni ulloq unnuarlu paaqqinniffiit unnuiffissamik periarfissiinissamut periarfissaqarsinnaapput.

Tikeraarluni angalaneq aamma ilaqutariit iluanni arlaannut imaluunniit meeqqap immikkut atassuteqarfigisaanut inummut allamut tunniunneqarsinnaavoq. Angajoqqaattut oqartussaasuseqartumut atassuteqarnissaq meeqqap soqutigisaanut akerliusoq inissiiffiusoq naliliippat aalajangersagaq taanna atorneqarsinnaavoq.

Siusinnerusukkut tikeraarnermut atatillugu nuanninngitsumik misigisaqarsimanerit pissutigalugit meeraq angajoqqaanik atassuteqarusunnngippat aalajangersagaq atorneqassaaq. Takorluisoqarsinnaavorli angajoqqaat aamma meeqqap kissaatigigaa angajoqqaat tikeraassasut, siusinnerusukkulli angajoqqaat tikeraarnerinut atatillugu annertuumik akerleriittoqarnera inissiiffiusumik takuneqarsimalluni.

Taamatut pisoqartillugu tikeraarluni angalanissap angajoqqaajunngitsunut allamulli tunniunneqarnissaanut pissutissaqarluarsinnaavoq. Tassunga ilanngullugu takorloorneqarsinnaavoq angajoqqaanik atassuteqarnermi siusinnerusukkut akerleriissimanerit meeqqamit suliarineqartut, suliarinninnerlu taanna ingerlariaqqinnissamut tunngaviulluni. Angajoqqaat inissiiffiusumut tikeraarnerisigut meeraq toqqissisimanartunik avatangiiseqassaaq, sulisullu akerleriissinnaanerit taakku passussinnaassallugit.

Imm. 3-mut

Inuusuttut suliniuteqareernermit malinnaaffigineqartut, angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimanerannik ingerlaannartitsiffiusut, taamaallaat ukiumut ataasiarlutik tikeraarsinnaatiapput. Aalajangersakkami ersarissarneqarpoq ”najugaqarfigisap avataanut, taamatullu allasimasoqarpoq nalunaarniarlugu, inissiineq soorunami nunaqarfiup illoqarfiulluunniit, anger-

larsimaffiup inissisimaffigisaata, soorunami avataaniittussaanera. Pingaarpoq inuusuttut angajoqqaaminnik sulii atassuteqarnissamut periarfissaqarnissaat, peqatigisaanillu naatsorsuutigineqartariaqarluni inuusuttut 18-it sinnerlugit ukioqartut nammineernerulersinnaalersimassasut.

”Ukiumut” oqarnermi eqqarsaatigineqarpoq januaarip aallaqqaataaniit decembarip naaneranut.

Imm. 4-mut

Tikeraarluni angalanerit pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersaasinnaanerannut aalajangersagaq periarfissiivoq, tassunga ilanngullugu ingiaqatigisanut aningaasartuutit, najugaqarnermi aningaasartuutit aamma aningaasartuutit allat tikeraarluni angalanermut atassuteqarsinnaasut.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfii

§ 32

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut pingaarnertut akisussaaffeqartut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissanik pisariaqartinneqartunik isumaginninnissaq. Oqaaseq ”isumagissavaat” imatut paasineqassaaq, tassa inuiaqatigiinni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik pisariaqartitsinermi inissanik naammattunik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik pilersitsisoqarnissaanut qulakkeerinninnissaq Naalakkersuisut pingaarnertut pisussaaffigigaat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissat pisariaqartinneqartuussat naammassisinnaajumallugit.

Naalakkersuisut kommunalbestyrelsi siunnersorlugulu ilitersuutissavaa kiisalu Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffiinum qitiusumik utaqquisut allattorsimaffiannut meeqqap allatsinnissaanut neqerooruteqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput kikkut meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsillutillu ingerlatsisinnaanerit.

Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik pilersitsillutillu ingerlatsissapput taakkulu nuna tamakkerlugu atuutsinneqartussaallutik. Tassa imaappoq meeqqat kommuninit tamaneersut inissinneqarsinnaallutik. Inissanik pisariaqartitsinerit aallaavigalugit pilersitsinissartik ingerlatsinissartillu imaluunniit Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiiutigisaasa pioreersut allanngortinnissaat Naalakkersuisut namminneerlutik toqqarsinnaavaat.

Kommunalbestyrelsi nammineerluni kommunalbestyrelsinilluunniit allanik suleqateqarluni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsillutillu ingerlatsisinnaapput. Meeqqap najugaani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissanik pisariaqartitsinerit taamaasiornikkut naammassineqarsinnaapput. Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffiini meeqqap inissinneqarfigisimasaanit, meeqqap ilaqtanik ikinngutinillu atassuteqarfigisaanik ungasissumiittuniit kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffia amerlanertigut meeqqap attuumassuteqarfigisaanut ilaqtanut ikinngutinullu qaninnerusumik inissisimasarpoq.

Kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit suliffeqarfimmit imminut pigisumit pilersinneqarsinnaapput ingerlanneqarlutillu. Tassunga oqaatigineqassaaq paaqqinniffik imminut pigisoq nalinginnaasumik siullermik nammineq malittarisassamini aalajangersakkanit malittarisassaqarmat, kisiannili paaqqinniffik imminut pigisoq meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik pilersitsippat ingerlatsillunilu – imaluunniit ingerlatsereerpat – taava Inatsisartut inatsisaanni matumani tunngavilimmik Naalakkersuisunit piareersarneqarsimasunik kalaallit nunaanni inissisimasumut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut maleruagassat qaqugukkulluunniit atuuttut aamma eqqortittussaavai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami illuatigut paaqqinniffiit imminut pigisut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkoortortanik nakkutigineqartunik pilersitseqqusaannginnerat ingerlatseqqusaannginnerallu aalajangersarneqarpoq. Pisortani ingerlatsineri oqartussat, Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit kisimik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkoortortanik nakkutigineqartunik pilersitsisinnaallutillu ingerlatsisinnaapput. Nakkutigineqartumi inissinneqarnerup meeqqamut sakkortuumik akuliunnerusup ingerlatsineri inatsisitigut maleruagassat malillugit pisortani oqartussanit taamaallaat ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ikkunneqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagakkut ukiumoortumik nalunaarusiat Naalakkersuisunut tunniunneqartarnissaanik periusigineqartoq naginneqarpoq, Naalakkersuisullu pineqartut pillugit Inatsisartunut agguanneqartussamik ukiumoortumik nalunaarusiortartussaanagerat. Siunertarineqartoq tassaavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tunngatillugu nuna tamakkerlugu pissutsit ilisimasaqarfigilernissaat, aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tunngatillugu allilerinissanut pitsanngorsaaniissalluunniit naalakkersuinikkut allaffissornikkulluunniit iliuuseqartoqartarnissaa.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkakkut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit kommunalbestyrelsillu suleqatigiillutik isumaginninnermi sullissinikkut suliassanik allanik suliaqarnissanut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissaannut.

§ 33

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamarmik, Naalakkersuisunit, kommunalbestyrelsinit ataatsimit amerlanernilluunniit, imaluunniit paaqqinniffimmit imminut pigisumit pilersinneqarsimaneri ingerlanneqarnerilu apeqqutaatinnagu, Naalakkersuisunit akuerisaasimassasut. Aammattaaq ulloq unnuarlu paaqqinniffik pillugu ingerlatsinissamut isumaqatigiissut Naalakkersuisunit isumaqatigiissutigineqarsimassalluni.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarnissaanut, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffik pillugu ingerlatsinissamut isumaqatigiissummik isumaqatigiissuteqarnissamut Naalakkersuisut pisinnaatitaaffeqarput. Tamatuma malitsigisaanik inuiaqatigiinni pisariaqartinneqartunik ulloq unnuarlu paaqqinniffinni inissat pisariaqartinneqartumik amerlassuseqartut, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiit meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik ingerlatsinissamut aqutsinissamullu nuna tamakkerlugu pitsassutsikkut piunasaqaatinik eqqortitsinissaata qulakkeerneqarnissaanut pingaarnertigut inatsisitigut aalajangerneqartumik Naalakkersuisut akisussaapput. Kommunalbestyrelsi imaluunniit paaqqinniffik imminut pigisoq taamaattumik ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Naalakkersuisunit akueritinnissaanut imaluunniit ingerlatsinissamut isumaqatigiissummik Naalakkersuisunik isumaqatigiissuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqanngillat. Aatsaalliuna piunasaqaatit taakku marluk naammassineqarsimatillugit, tassa ulloq unnuarlu paaqqinniffik Naalakkersuisunit akuerineqarsimappat aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffik pillugu ingerlatsinissamut isumaqatigiissummik Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimappata Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu paaqqinniffiup ulloq unnuarlu paaqqinniffittut isigineqarsinnaavoq taamaattumillu meeqqat paaqqinniffimmut inissinneqarsinnaallutik.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaanissaannut Naalakkersuisunut piginnaatitsipput, tassani aamma pineqarlutik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni immikkoortortaqarfiit isumannaallisakkat. Ilutigalugu Naalakkersuisut ulloq unnuarlu inissiinissamut innersuussisarnernut piginnaatitaaffeqarput maleruagassanik ersarinnerusunik pilersitsissallutik, taamatuttaaq naammagittaalliorsinnaanermut periarfissamik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai ersarinnerusunik maleruagassiorsinnaanerannik, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit atuutilernissaannut akuersissuteqarnissannut, immikkoortortaqarfiit isumannaallisakkat ilanngullugit. Tamatumani ilaavoq meeqqanut atonerluisimannginnermut pinerlussimannginnermullu uppersaatinik piniartoqarnissaanut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit sulisuinut aqutsisuinullu.

§ 34

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi kommunalbestyrelsip inissikkusutaanik, inissaqarpat, aamma inissiineq paaqqinnittarfiup siunertaanut naapertuuppat, meeqqanik tigusinissamut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pisussaaffeqartut.

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pitsaanerpaamik naleqquttumi inissinneqarnissaa kommunalbestyrelsip soorunami ulloq unnuarlu paaqqinniffik suleqatigalugu qulakkiissagaa naatsorsuutigineqarpoq. Perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik isumassorneqarnissamik il.il. meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaannut tulluurtumik naapertuuttumi meeraq taamaattumik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi taamaallaat inissinneqassaaq.

Aalajangersagaq taamatuttaaq immikkoortorta qarfinnut isumannaallisakkanut inissinernut il.il. atuuppoq, apeqqutaatinnagu inissiineq aalajangersakkat §§-ini 27 imaluunniit 28-mi pisimagaluarpat, imaluunniit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi imaluunniit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi aalajangersakkat malillugit aalajangiisoqaraluarpuunniit.

Imm. 2-mut aamma 3-mut

Imm. 1-imi piumasagaatit naammassineqarsimanersut pillugit isumaqatigiinnginneq Naalackersuisunut saqqummiunneqassaaq, taakkulu tamatuma kingorna inissiineq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi naammassineqassanersoq imaluunniit naammassineqassannginnersoq pillugu inaarutaasumik aalajangiissapput. Aalajangiineq inaarutaasuusoq aamma naammagittaalliuutigineqarsinnaanngitsoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tassa meeqqap kinguneqarluartumik piffissarlu eqqorlugu inissinneqarnissaata pisariaqartitsinera pingaarnerusutut nalilerneqarmat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kommunalbestyrelsillu allaffissornikkut pisariaqartitaanit arlariinnillu ikiorsiiniarnernut misiliiniarnissaannut naleqqiullugu.

§ 35

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq pisuni qanoq ittuni meeqqap immikkoortorta qarfinmi isumannaallisakkami najugaqarsinnaanera.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip aalajangersagaq malillugu aalajangersinnaavaa meeraq §§-t 27 imaluunniit 28 malillugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaanut isumannaallisakkamut inissinneqassanersoq. Inissinneqarfik isumannaallisagaasoq tassaasimasinnaavoq meeqqap inissinneqarfia siulleq, tamatumunnga pissutaasimasinnaalluni meeqqap allanut sernissortariaqarnera imaluunniit allat meeqqamut sernissortariaqarneri, kiisalu meeqqap perorsarneqarnissaanut pisariaqartitsineq tunngaviusinnaalluni. Isumannaallisakkamut inissiineq inissinneqareersimanerup ingerlaqqif-

fiatut pisinnaavoq, soorlu meeqqap ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut naleqquffigisaanut inissiisimagaluarneq naammaginantumik sunniuteqarsimangippat.

Sakkortuumik pinerluuteqarsimanermik tunngaveqarnerup assigaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermi inatsit § 359 malillugu tigummigallarnejarsinnaanermik pineqaatisinneqarneq. Taamaasilluni pinerluutigineqarsimasoq sakkortussuseqarsimassaaq, ukiukitsunik isumannaallisakkanut inissiisutigineqartartut assigisaattut. Isumannaallisakkamut inissiineq meeqqap pisinnaatitaaffiitut sakkortuumik akulerunneruvoq, taamaattumillu aatsaat atornejarsinnaalluni, meeqqamut allanullu isumannaallisaanissaaq pisariaqarluinnarsimagaangat. Ikorsiiniarluni iliuitsit oqinnerusut allat soorlu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiitsitinerit misilinneqareersimassapput, imaluunniit takuneq ajornarunnaarsimassaaq, ikorsiiniarnerit oqinnerusut meeqqap nammineq allallu isumannaallisaavigineqarnissaat pissutigalugu allamik periarfissaarusimasoq. Tamatumunnga pissutaasoq tassaasinnaavoq, meeqqap kamarujussuuartartuunera eqqarsartaatsimigulluunniit ajoqutilittut pissusilersortarnera, imaluunniit meeqqap imminut pinerliiviginiartarnera pinngitsoortinniarlugu isumaginninnermi nukersorfiginninnissamik Inatsisartut Inatsisaat atornejartariaqalersimappat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu aammattaaq isumannaallisakkamut inissiisinnaaneq pisuni immikkut pisinnaavoq eqqartuussiveqarneq aqputtigalugu. Tassani inissinneqarsinnaasutut pineqarput meeqqat pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsinnaasutut ukioqalereersimasut.

Nr. 1 najoqqutaralugu isumannaallisakkanut isumannaallisakkanut inissiisoqarsinnaavoq, eqqartuussivik eqqartuussiveqarnermi inatsit § 358 malillugu tigummineqarallartussanngortillugu aalajangiiviginnikkaangat. Erseqqissaatigineqassaaq, meeraq tigummineqarallartussanngortitaasoq suli unnerluutigineqarsimassanngimmat.

Nr. 2 najoqqutaralugu, meeqqamik isumannaallisakkamut inissiisoqarsinnaavoq, unnerluutiginninnerup kingornagut eqqartuussiveqarnermi inatsit § 359 malillugu, taama isertitsivimmiittussanngortitaaneq pisinnaavoq unnerluutigineqartup angerlarsimaffimmi naleqquttumi imaluunniit paaqqinnittarfimmi tigummisaaneq eqqartuussivimmit aaliangernejarsimappat.

Kiisalu isumannaallisakkamut inissiinissaaq nr. 3 malillugu pisinnaavoq, eqqartuussivik immikkut isumaginnikkut suliniuteqarneq pillugu, pinerluuteqarsimasunut inatsimmi kapitali 32 tunngavigalugu meeqqamik pineqaatissiisimappat.

Imm. 3-mut

Politiit meeqqamik 15-it sinnerlugit ukiulimmik tigusarinnikkaangata, aalajangersakkap aalajangersarparaa, kommune pilertornerpaamik, kingusinnerpaamillu 72 tiimit qaangiutsinnagit, meeraq tigummineqarallarfisinnaasaanik pissarsissunneqarsimassasoq, meeqqamut naleqqutinngitsumi isertitsivimmi assigisaaniluunniit meeraq tigummineqarallartinneqanngin-

niassammat. Tassa kommunip suliassaraa upalungaarsimanissaq eqqarsaatigalugu, pisunik meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortamut isumannaallisakkamut nuun- neqarfigisinnaanngisaani iliuseqassalluni.

Pingaartuuvoq tigummineqarallartitsivissatut innersuussutigineqartup isumannaallisaanikkut isumannaatsuussusiata politiinit naliliiffigeqqaarneqarnissaa, uanimi pineqarmat meeraq tigummineqarallartussatut politiinit tigusarineqarsimasoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap pinerluttulerinermi inatsit § 153 malillugu atuuttussaatiippaa, kommunalbestyrelsi taannaasoq isumannaallisakkamut inissiinissamut aalajangiisussa, inissiinerup si- visussusissaanut, inissiivimmiinermi atugassarititaasunut, eqqartuussiviup immikkut isuma- ginninnikkut pinerluttulerinermi inatsisini § 32 malillugu meeraq pineqaatissereeraangagu. Tamatumunnga pissutaavoq, isumannaallisakkanut inissiineq isigineqartarmat isumaginnin- nikkut sulissutiginninnerup ataaniittutut, pillaanermut ilaanani. Taamaattumik meeraq isu- mannaallisakkami inissinneqarsimanermi kingornagut, isumaginninnikkut inatsisit toqqam- mavigalugit nakkutigineqalersarpoq. Kommunalbestyrelsi meeqqap tigusaanermini anger- larsimaffigisaa, pisussaaffilerneqartarpoq meeqqamik nakkutiginninnissamut. Pissusissamis- ussaaq, politiit Pinerlussimasunik Isumaginnittoqarfilluunniit piaarlunnartumik kommunalbe- styrelsimut saaffiginnippata, kommunalbestyrelsi nalilersuisinnaaniassammat meeqqap isu- mannaallisakkamiitsinneqarnissaa naleqquttuunersoq, meeraq eqqartuunneqarpat, eqqartuus- siviullu immikkut isumaginninnikkut sulissunneqartariaqartutut naliliiffigigaangagu. Taamaa- silluni kommunalbestyrelsi periarfissaqassaaq, eqqartuussivimmi pineqaatissiinerup malitsi- gisaanik isumannaallisakkami najugaqartitsinissap aalajangiiffiginissaanut.

Angajoqqaarsiat

§ 36

Imm. 1-imut

Aalajangersakkat atuuttussaatiippaat, meeqqat §§ 27 imal. 28 malillugu inissinneqarsimasut, kommunip aalajangiiffigisaanik angajoqqaarsianut inissinneqarsinnaasut. Kommunip inissiiffigisai tassaasinnaapput inuussutissarsiutigalugu angajoqqaarsiaasartut imaluunniit nalinginnaasumik angajoqqaarsiat.

Angajoqqaarsiat tassaagajuttarput, angajoqqaarsiat nalinginnaalluinnartut isumaginninnikkut perorsaanikkullu ilinniarsimasut ilinniarsimasuunngitsullu, meeqqat isumagineqarnissamik toqqissisimaffissamillu pisariaqartitaannik inissaqartitsinissaasut. Ilaqutariit paarsisartut taamaalillutik tassaapput meeqqanut inuusuttunullu tapersersortitut annertoqqusiisut, meeqqap inuusuttulluunniit ilaqutariit angerlarsimaffianni najugaqarfigalugillu inuuneranni akuuffigisaat.

Suliaqartarnerit takutippaat, ilaqutariit paarsisartut inissiisoqarnissaa eqqarsaatigalugu aaqqissuussinermi aallaaviatigut tassaasut atorneqarnerpaasartut. Ilaqutariit paarsisartut

aamma inuusuttunut suliniuteqareermermi malinnaaviginninnermik pisariaqartitsisunut atorpeqarsinnaapput, tak. § 42.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat artikel 20 naapertorlugu, meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiineri meeqqap alliarthonera, inuiaassusaanut tunngasut, upperisaa, piorsarsimassusaa qanorlu oqaaseqartuunera eqqarsaatigineqartussaapput. Meeqqat inuusuttullu ilaqutariinni paarsisartuni inissisimaneranni isumaqatigiissutini piumasqaataasut taamaattumik annertuumik naammassineqarsinnaapput. Taamaattorli meeraq ilaqutariit nalinginnaasut tapersersuinissamik neqeroorutigisinnaasaannit annertunerusumik, katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsisuussanngilaq.

Paarsinissamik aaqqissuussinermi taamatut ittumi pineqarput ilaqutariinni nalinginnaasuni ilaqutariinniluunniit aningaasarsiutigalugu paarsisartuni inissiinerit kommunalbestyrelsip peqataaffigisai. Tassani pineqarput angajoqqaatut oqartussaassusillip akuersineratigut inissiinerit aamma angerlarsimaffiup avataanut pinngitsaaliissummik inissiinerit.

Ilaqutariinnik paarsisartunik toqqaaniarnermi misissorneqartariaqarpoq meeraq ilaqutaqarnersoq imaluunniit qanittumik attaveqarfeqarnersoq inissinneqarfigisinnaasaanik. Tamanna ilaqutariinnut qanigisanut inissiinerit taaneqarsinnaavoq. Attaveqaatini ilaqutariit paarsisartut tassaapput meeqqap attaveqaataani qanigisaaniluunniit ilaqutariit, meeqqamut ilaqutariittut paarsisartuusinnaasut, inuuniarnikkut ajornartorsiutit pissutigalugit angajoqqaatut oqartussaassuseqartut meeqqamik paarsisinnaanngikkaangata. Inissinissamik aaqqissuussisoqalinnginnerani meeqqap tamatumunnga kissaateqarnera aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq meeqqap ilaqutariinnut atassuteqarnera, aamma meeraq ilaqutariinnut ilisarimasanaanut toqqissisimaffigisaanullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqaruni, immaqa tamanna ilaqutariinnut attuumassuteqanngitsunut paarsisartunut inissinneqarnermiit meeqqamut sakkortuutut misigineqannginnerunissaa.

Ilaqutariit paarsisartut nalinginnaasut qulaani allaaserineqartutut tassaapput ilaqutariit nalinginnaasut meeqqamik paarsaqarsinnaasut ilaqutariinnullu ilanngutsitsisinnaallutillu ulluinnarni inuunerminnut akuliutsitsisinnaasut. Ilaqutariit paarsisartut kommunimit aaqqissuunneqartut meeqqamik tapersersorneqarnissamik, isumassorneqarnissamik aammalu piffissami killilimmi meeqqalluunniit inersimasunngornissaata tungaanut ulluinnarni aaqqissuussamik inuuneqarnissamik pisariaqartitsisunik tigungmiaqarsinnaapput. Meeqqat ilaqutariinnut paarsisartunut nalinginnaasunut inissinneqartut katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsisuuneq ajorput.

Meeqqat immikkut ittunik pisariaqartitsisut ilaqutariinni paarsisartuni nalinginnaasuni tamatigut nukissaqarfigineqarneq ajorput. Kommunit arlallit ilaqutariit akissarsiutigalugu paarsisartut atortarpaat, taakku meeqqamik immikkut ittunik tapersersorneqarnissamik

isumassorneqarnissamillu pisariaqartitsisunik piginnaaneqarfiginnittarmata suliassamillu ilisimannittarmata. Naatsorsuutigisariaqarpoq meeqqat immikkut ittumik katsorsartariallit aammali ineriartornissamut periarfissallit taakkuunerusarnerat ilaqutariinni akissarsiutigalugu paarsisartuni inissinneqarnermikkut iluaquserneqartartut. Meeqqap qanoq annertutigisumik ajornartorsiuteqarnera aalajangiisuusariaqanngilaq. Aalajangiisuunerusutut isigineqarsinnaavoq ilaqutariit imminnut atalluartut meeqqap pissarsiaqaatiginerussannginnerai.

Meeraq immikkut katsorsartariaqartunik pisariaqartitsippat aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumagineqarnissaat pitsaanagerusussatut isigineqarpata, ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqartariaqanngilaq.

Ilaqutariit paarsisartut ulloq unnuarlu inissinernut, sapaatip akunnerata naanerani sulinnigiffeqarnerullu nalaani oqilisaassisutut, suliniuteqareernermi malinnaanernut kiisalu tassangaannartumik inissinernut kommuninit atorneqarsinnaapput. Pisuni tamani, meeqqamik meeqqallu pisariaqartitaanik erseqqissumik tamakkiisumillu isiginnittumik nalilersuinermik aalajangiineq tunngaveqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq oqaaseq nutaaq, tassalu "ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissut". Oqaaseq ilaqutariit paarsisartut paarsisartut naleqquttuunerannik nalinginnaasumik akuerineqarnerannik imaqarpoq. Angajoqqaarsiat akuersissummik pigaangamik kommunerisaminni angajoqqaarsianik nakkutilliisussaataanerup § 8, imm. 3-p ataaniilersarput. Kommuni aalajangigaanik meeqqanik angajoqqaarsianut inissiisoqarsinnaanngilaq angajoqqaarsiaasussat akuerineqareertinnagit, najugarisamilu kommunip angajoqqaarsiaasinnaanermut akuersissut tunniuteriinnigippagu.

Paaqputaqarnissamut akuerineqarneq itigartitaanerluunniit inatsisit ingerlatsinermut tunngasut naapertorlugit aalajangiineruvoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq immikkut eqqumaffigalugu periarfissiiuvoq, meeraq angajoqqaarsiamini najugaqartoq, angajoqqaarsiaminut ima ungakkiussitigilersimasoq, pitsaasumilu ineriartortoq, meeqqap angajoqqaarsiamini najugaqaannarnissaa meeqqamut pitsaanerpaalluni. Aalajangersakkami pissutsit marluk pineqarput, siullermik meeqqap angajoqqaarsiaminit allanut angajoqqaarsiaqalernissaminut nuunnginnissaminik akuerineqarsinnaanera, aappaanilu meeqqap angajoqqaarsiaminiit angajoqqaatut oqartussaassuseqartunut nuunnginnissaminik akuerineqarsinnaanera. Pissutsit taakku naleqquttuukkajupput, meeraq mikisunnguullunili angajoqqaarsiaminut inissinneqarsimagaangat, sulilu ersarinnerusarluni meeraq inunngoriitsiaannarlunili angajoqqaarsiaminut inissinneqarsimagaangat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami atuutsinneqarpoq peqqussutit imm.2- 3-miittut atuuttassanngitsut, angajoqqaajusup aappaannaa angajoqqaatut akisussaassuseqaraangat, meerarlu angajoqqaajusup aappaani angajoqqaarsiatut najugaqarluni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelse ilaqutariit paarsisartut akuersissutaannik utertitseqqussissasut akuersissummik peqarnissamut tunngavissat piujunnaaraangata. Ilaqutariinni paarsisartuni pissutsit allanngorsinnaanerat kommunalbestyrelsimit ataavartumik arajutsinaveersaarneqassapput, assersuutigalugu sulinermi atukkat allanngornerini, napparsimaneq, avinneq imaluunniit atornerluinermik ajornartorsiuteqarnerit pissutaallutik, tamakku meeqqanut inissinneqarsimasunut kingunerluuteqarsinnaammata.

Kommunalbestyrelsi nalunaarfigineqarnermigut namminerluunniit paasisaqarnermigut ilaqutariinni paarsisartuni pissutsit akuersaarneqarsinnaajunnaarnerannik paasisaqaruni, ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissutip utertinneqarnissaa nalilersoqqittariaqassavaa. Paarsinissamut akuersissut utertinneqarpat meeraq ilaqutariinnit paarsisartunit peersinneqassaaq. Meeqqat ilaqutariinni paarsisartuni inissinneqarsimasut allamik inissiiffissamik neqeroorfigineqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Ilaqutariinnut paarsisartunut akuersissut inatsisit ingerlatsinermut tunngasut naapertorlugit aalajangiineruvoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq ilaqutariit paarsisartut paarsinissamut akuersissummik atuuttumik meeqqat paarineqartut tamaasa ataasiakkaarlugit peqartissagaat. Tamatuma kingunerisaanik meeqqat tamaasa pillugit ataasiaannarluni ilaqutariit paarsisartut akuerineqarneq ajorput, meeqqalli ataatsip pisariaqartitai eqqarsaatigalugit pisuni ataasiakkaani nalilerneqassallutik.

Aalajangersakkap qulakkiissavaa, ilaqutariit paarsisartut meeqqanut ataasiakkaanut nukissaqarlutillu pisariaqartitaannik tunniussaqaarsinnaanissaallutillu periarfissaqassasut, taamaalillutik meeqqap paaqqutarineqarnissamut isumassorneqarnissamillu pisariaqartitai tunniussinnaassallugit.

Paarsinissamut akuersissut kommunalbestyrelsimit tunniunneqassaaq. Ilaqutariit paarsisartut pineqartut pisariaqartinneqartunik piginnaasaqarnerisut nukissaqarnerisullu misissornissaannut kommunalbestyrelsi taamaalilluni akisussaavoq.

Nalilersuinermi najugaqarnerup sivisussusaa, meeqqap ukiui pisariaqartitaalu, ilaqutariinni paarsisartuni meeqqat allat, kiisalu ilaqutariit paarsisartut nukissaqassusaat eqqarsaatigineqassapput.

Angajoqqaarsiat angajoqqaarsiatut akuersissutinik arlaqartunik pigisaqarsinnaapput, apeqqutaaginnarluni qassinik meerarsiaqarnerusut.

Paaqputaqarnissamut akuerineqarneq itigartitaanerluunniit inatsisit ingerlatsinermut tunngasut naapertorlugit aalajangiineruvoq.

Paarsinissamut akuersissutip nutartertarnissaa piumasaaqatigineqanngilaq, ilaqutariilli paarsisartut qaqugukkulluunniit piumasaaqatigineqartunik naammassinninnerannik nakkutilliinissaq kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa.

Imm. 7-imut

Aalajangersagaq ilaqutariit paarsisartut sulinermi atugaannut piumasaaqatit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisunut suliaqarsinnaalersitsivoq. Tassani aamma aningaasaqarnermi pissutsit kalluarneqassapput.

Imm. 7, nr.3-mi immikkut ilanngunneqarpoq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik aamma pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnissamut piumasaaqateqartoqarsinnaanera. Oqaasertaliussami ”ilaqutariit paarsisartut inoqutigiiwinut ilaasut” tassaapput angajoqqaarsiat, taakku meeraat 15-it sinnerlugit ukiullit kiisalu inoqutigiinni inuit aalajangersimasut allat. Uppersaammik piumasaaqateqarnissamut ilaatinneqanngillat meerarsiat 15-it sinnerlugit ukiullit ilaqutariinni najugaqartut.

Imm. 7, nr. 6 najoqqutaralugu aalajangersagaq periarfissiivoq, Naalakkersuisut angajoqqaarsiaasartut pillugit maleruagqusaliorsinnaasut, angajoqqaarsiatut pilersinneqarsimasunut meeravissiartaarnissaq siunertaralugu. Tassani pineqarput kommunip akuerisaanik angajoqqaarsiannorsimasut, meeqqamik paarsaqalersut meeravissiarilernissaa siunertaralugu. Meeraq, meeqqap meeravissiartaarinissaa siunnerfigalugu angajoqqaarsianut inissinneqarsimappat, meeqqap pilersorneqarnissaa tamaat angajoqqaarsiannortut akiligassaraat. Meeravissiartaarneq piffissami naammassineqarnerani paarsisoqarneq atorunnaassaaq, imaluunniit nalinginnaasumik ilaqutariinni paarsisartumiinnertut ingerlaannarluni, tamanna nalinginnartut akilersorneqarluni, meeravissiartaarnissaq naalagaaffimmik oqartussanit akisussaasunit itigartinneqarpat.

Imm. 7, nr. 7 najoqqutaralugu Naalakkersuisut qanigisanut meeqqamik inissiisoqarsinnaaneranik aalajangersaasinnaaneranik periarfissiivoq. Meeqqamik qanigisanut inissiineq tassaavoq meeqqap angajoqqaalluunniit inooqatigiinnermi attaveqarfiinut inissiineq.

§ 37

Aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq kommunep aaqqissugaanik ilaqutariit paarsisartut inissiineq sioqqullugu peqqissaartumik kommunalbestyrelsimit ilisimatinneqartarnissaat, aammalu tassunga atasumik meeqqap inissinneqarnera pillugu iliuusissatut pilersaarut tiguneqarsimasoq, ilaatigut inissiinermut siunertanik anguniakkanillu imaqartoq.

§ 38

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami peqqussusiorfigineqarput ilaqutariit nammineq aaqqissuussaminnik angajoqqaarsiatut paarsisartut.

Nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissiineq nalinginnaasumik pilersinneqartarpoq, angajoqqaatut oqartussaassuseqartup meeqqap ilaqutariinni paarsisartuni nammineq aaqqissuussamik inissiiffiusuni piffissami killilimmi najugaqarnissaa taakkunangalu isumassorneqarnissaa pillugu ilaqutariit nammineq isumaqatigiissuteqarpata. Ilaqutariit paarsisartut tassaakkajuttarput angajoqqaatut oqartussaassusilimmut ilaqutaviusut, ilaqtatt meeqqap attavigisartagai ungasinnerusut, ikinngutit, sanilit, ilinniartitsisut imaluunniit inuit meeqqamut angajoqqaatullu oqartussaassusilimmut allatut attuumassutillit. Nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut paarsisartunut inissiineq tassaavoq meeraq angajoqqaarinngisamini allani najugaqarnera, najugaqarnerup pilersinnerani kommunalbestyrelsi peqataangikkaluortoq. Tassani pineqanngilaq inatsisit ingerlatsinermut tunngasut malillugit inissiineq, tassami piumasarineqarpoq tamanna pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiisimanissaa.

Nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissiineq, inatsisissatut siunnersuut manna malillugu ikiorsiinertut isigineqanngilaq, taamaallaalli angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aamma ilaqutariit paarsisartut akornanni namminerisamik isumaqatigiissummik tunngaveqartoq. Nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut paarsisartunut inissiineq atorneqartarpoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartup piffissami killilikkami isertitsivimmiitinneqarnerani, illoqarfimmut allamut ilinniariartornerani, napparsimavimmi uninnganerani imaluunniit meeqqamik paarsisinnaanngiffiani. Meerarsiaqarneq, angajoqqaatut akisussaaffeqartumit angajoqqaarsiatullu inissiiffigineqartunit isumaqatigiissuteqarnikkut pilersinneqarsimagaluarpalluunniit, inatsisitigut meeqqap pisinnaatitaaffii eqqumaffigineqartariaqarput illersugaallutillu, tamatumalu isumaginninnermi ingerlatsiveqarfik isumaqatigiissummut piunasaqaateqarnissaanik pisussaaffilerpaa. Inatsimmi taamaalilluni piumasarineqarpoq angajoqqaarsiat kommunimiit akuersissummik peqqaartariaqartut, takujuk ataaniittoq. Piunasaqaataavorlu angajoqqaarsiat kommunip inummut sammititamik nakkutiginnittussaataanerata ataaniissasut, tak. § 8 imm. 2, inatsilluunniit taanna malinnagu meerarsiannngortitsineq ingerlanneqarsimagaluarpat.

Imm. 2-mut aamma 3-mut

Aalajangersakkap atuuttussaattippaa, nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiannngorsimasut, angajoqqaarsiaanissamut akuersissummik atuuttumik peqartariaqartut, meerarsiallu tamaasa immikkut akuersissuteqarfigissallugit.

Meeqqat paarineqartussat ataasiakkaat pisariaqartitaannik isumaginissaannut pisariaqartunik ilaqutariit paarsisartut ataasiakkaat nukissaqarnerat tunngaveqarnissaallu aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq meerarlu pisariaqartumik isumassorneqarluni.

Angajoqqaarsiaanissamut akuersissut kommunalbestyrelsimit, nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiannngorsimasut kommuneqarfigisaanni tunniunneqassaaq. Ilaqutariit paarsisartut pineqartut pisariaqartinneqartunik piginnaasaqarnerisut nukissaqarnerisullu misissornissaannut kommunalbestyrelsi taamaalilluni akisussaavoq.

Nalilersuinermi najugaqarnerup sivisussusaa, meeqqap ukiui pisariaqartitaalu, ilaqutariinni paarsisartuni meeqqat allat, kiisalu ilaqutariit paarsisartut nukissaqassusaat eqqarsaatigineqassapput.

Paarsaqarnissamut akuerineqarneq itigartitaanerluunniit inatsisit ingerlatsinermut tunngasut naapertorlugit aalajangiineruvoq.

Paarsinissamut akuersissutip nutartertarnissaa piumasqaatigineqanngilaq, ilaqutariilli paarsisartut qaqugukkulluunniit piumasqaatigineqartunik naammassinninnerannik nakkutilliinissaq kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa.

Nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiannngorsimasut, aatsaat akuerisatut angajoqqaarsiaalersinnaapput paarsaminnut tamanut immikkut, qaammatini pingasunit sivisunerusumik paarsereersimalerunik. Qaammatit pingasut taakku ataannartuunissaat piumasqaatigineqanngilaq. Tassalu meeqqanut ataasiakkaartunut paarsinissamik akuersissutit aatsaat piniarneqassapput, inissiineq ataatsimut isigalugu qaammatit 12-it kingulliit iluini qaammatit pingasut sinnerlugit sivisussuseqarsimappat. Nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissiinermi taamaalilluni soorunami periarfissaqarpoq ilaquttani allanilu attaveqarfigisani sivikinnerusumik, soorlu oqilisaanertut aanaakkunni aataakkunni ikinngutiniluunniit najugaqarneq, taamatut najugaqarnerit aanaakkut aataakkut ikinngutilluunniit ilaqutariinnut paarsisartunut piumasqaataasut assinginik akuersissuteqarfigeqqaanngikkaluarlugit. Taamaalilluni aalajangerneqarpoq sivisunerusumik inissinneqarnerni taamaallaat, tassalu ukiup ataatsip iluani katillugit qaammatit pingasut sinnerlugit, paarsinissamut akuersissummik pissarsinissamut piumasqaatit naammassineqartassasut.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami atuuttussaatinneqarpoq, kommunalbestyrelsi pisussaaffeqartoq nammineq aaqqissuussamik angajoqqaarsiannngorsimasut kommunerisaanni, pisussaasoq meeqqamut

angajoqqaarsiaalersimasunniittumut inummut sammititamik nakkutiginnittuunissaminut. Tamanna atuuppoq, naak meeraq inatsit manna avaqqullugu meerarsiannngortinneqarsimagaluartoq, kommunillu sulissutigisimasaaniinngikkaluartoq. Kommunalbestyrelsimit nakkutiginnittussaataaneq atuutilissaaq, meerarsiaqarnissamik akuersissutip tunniunneqarneraniit, tassa meeraq qaammatini pingasuni angajoqqaarsiamineereersimalerpat. Piffissaq tamanna tikillugu kommunalbestyrelsi meeqqamut nakkutilliusussaataajuarsimavoq, kommunemi meeqqanut tamanut nakkutiginnittussaataanerminnut atatillugu § 8, imm. 1 najoqqutaralugu.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaatillugit kommunalbestyrelsip ilaquitariit paarsisartut akuersissummik tunineqartarnissaannut.

Kapitali 11

Ikiorssiinissamik suliniuteqarnerit aamma suliniuteqareermermi malitseqartitsinerup unitsinneri

Ikiorssiissutit unitsinneqarneri

§ 39

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq suliniutit meeqqamut ikiorssiissutaasut unitsinneqassasut anguniagaq anguneqarsimappat, imaluunniit anguniakkamut tulluukkunnaarpata.

Ikiorssiissutit Inatsisartut inatsisaat una najoqqutaralugu nalilersorneqartuassapput nakkutilliusussaataanermit tapertaliullugit § 8 najoqqutaralugu, ilisimatitsissutaasinnaasut §§ 15-16 najoqqutaralugit, tapiliutissapputtaaqsuliarinninnerit iliusissanut aammalu suliarinninnissamut piareersaatit, § 46 kiisalu § 48 najoqqutaralugit.

Meeqqamut ikorfartuinerup siunertaraa suliame aalajangersimaqqissaartumi nalilersuineq, nassuiarneqarsimasussaallunilu inatsisitigut piunasaqaataasuni iliuusissatut pilersaarummi, ikiorssiinissamullu aaliangiineq sioqqullugu suliarineqareersimasussaasumi, pissutsillu atuuttut tunngavigalugit nutarterneqartuarlunilu nalilersoqqinneqartuassami. Tassani ilaatinneqanngillat suliaasat ataasiakkaat nukinginnartut siulittaasumit aalajangiiffiqarsimasut, tak, § 6 iliuusissamik pilersaarutit pisut kingorna suliarineqartarnerat.

Kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa, ikiorssiineq aallartinneqarsimasoq inatsit una najoqqutaralugu siunertaasutut atuutinneqarnerasoq, nalimmassarneqarluni malinnaatinneqartariaqartoq meeraq namminerpiaq pisariaqartitamisut ikiorserneqaqullugu.

Taamaasilluni aamma kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa meeqqamut ikiorsiinerup unitsinneqarnissaa, takuneqarsinnaalerpat ikiorsiineq pisariaarussimasoq, imaluunniit ikiorsiinermi siunertaq anguneqareersimasoq.

Ikiorsiinerup unitsinneqarnerani kommunalbestyrelsip nalilersussavaa, allatut iluseqartussamik meeraq ikiorserneqassanersoq ikiorsiissutaasimasumut taartaatinneqartussamik. Meeqqap atugaasa nalilersuiffigeqqinnerisigut paasinarsissappat ikiorneqarnissamik suli pisariaqartitsisoq, taava kommunalbestyrelsip isumagissavaa meeqqap pisariaqartitamisut ikiorsiivigineqarnissaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, meeqqamut ikiorsiissutit meeqqap 18-inik ukioqalernerani unitsinneqassasut, ikiorsiinerup malitseqarnissaanik aalajangiisoqarsimanngippat tak. § 42.

§ 40

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi pisussaaffilerpaa misissuinerup nalaani, tassa ikiorsiissutinik unitsitsinissamik aalajangernissaq sioqqullugu, immikkoortut tallimat pingaaruteqartut qulaajaavigineqarsimassasut.

Immikkoortut tallimat 1-imiit 5-imut takussutissartalerneqarsimapput.

Nr. 1-imut – meeqqap pisariaqartitai

Angerlarsimaffiup avataani inissiinermik atorunnaarsitsinissaq pillugu aalajangiisoqanninnerani meeqqap pisariaqartitsineranik aamma angajoqqaatut oqartussaassusillip tamatuminnga naammassinnaananerani kommunalbestyrelse misissuinissamut aalajangersakkatigut pisussaaffilerneqarpoq.

Meeqqap pisariaqartitaanik misissuinerup aallaavigissavaa inatsimmi § 3-mi tikkuussisutigineqartut.

Meeqqap pisariaqartitai meeqqap ukioqqortusiartornera inerikkiartorneralu ilutigalugit allanngoriartussapput. Pisariaqartitat assigiinngitsumik naliliiffigineqarsinnaapput. Pisariaqartitat ilaat takussaasunik tunngaveqartarumaarput, ilaalli misigissutsitigut tunngaveqartarumaarlutik. Meeqqap inerikkiartornermini pisariaqartitai makkuusinnaapput; peqqissuuneq, ilinniagaqarneq atuarneq, misigissutsitigut pissusilersornikkullu inerikkiartorneq, kinaassuseq, inoqatinut akulerusimaneq, nammineersinnaaneq, imminut isumagisinnaaneq, ilaqtanut pisariaqartitsisunullu akisussaqaataaneq il.il.

Meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqarneranut taamanikkut atukkat tunngavilersuutigineqartut ilaqtariinni aaqinneqarsimanersut misissuinermi aallaavigisariaqarpaa. Sioqqutsisumik misissuinerup tamatuma ilaatut angajoqqaatut

oqartussaassusilinni pissutsit maannakkullu angajoqqaatut piginnaassusaat isummerfigineqartariaqarput. Angajoqqaat assersuutigalugu imigassamik atonerluisuusimappata, angajoqqaat maannakkut atonerluinermiit aniguisimanersut misissuiffigineqassaaq. Angajoqqaatut oqartussaassusilinni pissutsinik il.il. misissuinermi, angajoqqaat maannakkut isumassuisinnaassusiat, isumannaatsuunerat, misigissutsitigut kialaassusiat, meeqqanik inerikkiartortitsisinnaassusiat, ilitersuisinnaassusiat, killiliisinnaassusiat, allanngujaassusiat il.il. aamma ilanngunneqartariaqarput. Angajoqqaatut oqartussaassusillit allanik meeraqarsinnaanerat pillugu paasissutissat meeqqallu taakku alliartornerat angajoqqaaminnullu attaveqarnerat, angajoqqaatut oqartussaassusilinni pissutsit nalilersornerannut ilaasussatut naatsorsuutigisariaqarpoq.

Nr. 2-mut – meeqqamik oqaloqateqarneq

Aalajangersakkami siunertaavoq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa sioqqullugu misissuinerup ilaatut, meeqqap tusarniarneqarnissaa.

Oqaloqatigiinneq ingerlanneqarsinnaavoq suliamik sularinnittup nammineerluni telefonikkulluunniit meeqqamik oqaloqateqarneratigut. Kommunalbestyrelsip oqaloqatigiittoqarsimanera uppernarsarsinnaassavaa aamma meeqqap qanoq oqarsimanera. Tamanna oqaloqatigiinnermik imaqarniliornerusinnaavoq.

Meeraq angerlartinneqarpat tamanna meeqqamut kiisalu angajoqqaanut allanngorneruvoq annertoq. Angerlartitsinerup iluatsinneqarnissaanut apeqqutaavoq angerlartitsinerup qanoq ingerlanneqarnissaa sukumiisumik pilersaarusiorneqarsimanersaq, aamma meeraq kiisalu angajoqqaat angerlartitsinermut naleqquttumik piareersarneqarsimanersut. Suliap ingerlannera pillugu meeqqap ataavartumik ilisimatinneqartarnera angerlartinneqarnissamut meeqqap toqqissisimanissaanut iluaqutaasinnaavoq. Suliap ingerlannera pillugu meeqqap ataavartumik ilisimatinneqartarnera angerlartinneqarnissamut meeqqap toqqissisimanissaanut iluaqutaasinnaavoq. Suliap ingerlanneqarnerani pinngitsoorani meeqqap ukiui inerisimaneralu eqqarsaatigineqartariaqarput.

Meeraq piffissami siviluunni inissinneqarsimappat, angerlartitsinerup kingorna meeqqap piffissap ilaani siusinnerusukkut inissiiffiusumi meeqqanik inersimasunilluunniit atassuteqartarsinnaanera meeqqamut pitsaasuunersaq kommunip nalilersoruniuk tulluartuussaaq.

Nr. 3-mut – inissiiffiusumit oqaaseqaatit

Inissiinerup atorunnaarsinneqarsinnaanera pillugu inissiiffiup isummerneranik oqaaseqaat imaqassaaq kiisalu meeqqap qanoq issusaanik killiffimmik aammalu meeraq angerlarsimaffiup avataanut suli inissisimanissamik pisariaqartitsinersaq pillugu imaqassalluni.

Nr. 4-mut – angerlartinneqarnissamut piareersimaneq

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa angerlartitsinissaq pillugu meeqqap angajoqqaallu piareersimalluarnissaasa aammalu angerlartitsinissaq pillugu iliuusissanut pilersaarut pillugu paasitneqarsimanissaasa qulakkeernissaat, tamannalu inissiiffiusimasup kisimi suliasarinngikkaa, tak. imm. 1, nr. 5. Aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa meeqqap angajoqqaallu angerlartitsinissamut piareersarneqarnissaat. Kommunalbestyrelsip meeqqap inissinneqarneranit angerlartitsisoqartinnagu, meeqqap angajoqqaatullu oqartussaassusillip angerlartitsinissaq pillugu piareersarneqarnissaat akisussaaffigaa. Angerlartitsinermi meeqqap kiisalu angajoqqaatut oqartussaassuseqartut naleqqunnerpaamik qanoq piareersarneqassanersut kommunalbestyrelsimut nalilersorneqartussaavoq. Piareersarneq ilaatigut meeqqamik oqaloqateqarnikkut pisinnaavoq, pilersaarutaasumik angerlartitsinissap ingerlanissaa pillugu meeraq kommunalbestyrelsimut oqaluttuunneqarluni. Angerlartitsinnginnermi naleqquttuussaaq meeqqap angerlarsimaffik angajoqqaanilu ataasiaq arlalerialuunniit pulaaqaarnissaanut periarfissinneqarpat. Pissutsinut nutaanut meeqqap piareersarnissamut periarfissinneqarnera aamma manna tikillugu inissiiffiusumi meeqqanik inersimasunillu iluamik inuulluaqqusinissaa pingaarpoq.

Angajoqqaatut paarsinissaq pillugu angajoqqaat pikkorissartinneqarnissaat imaluunniit pilersaarutaasumik angerlernerup ingerlanissaa pillugu angajoqqaat oqaloqatigineqarnissaat kommunalbestyrelsimut toqqarneqarsinnaavoq. Meeqqap angerlartinnissaanut piareersarneq tapersersuinerlu pillugit kommunalbestyrelsi inissiiffiusumik isumaqatigiissuteqarnera naleqquttuusinnaavoq. Inissiiffiusoq angerlartitsinermut tamatumalu kingorna piffissap ilaani atatillugu meeqqamut tapersersuinissamut amerlanertigut tulluarsinnaavoq.

Nr. 5-imut – angerlartitsinissamut iliuusissatut pilersaarut

Kommunalbestyrelsip piffissaagallartillugu sillimaneratigut aammalu meeqqap angerlarsimaffiullu pisariaqartitaannut, angerlartitsinerup nalaani kingornalu, isumassuinikkut sioqqutsisumik isummersoreernermit aalajangersakkami uani qulakkeerneqassaaq angerlartitsinerup allakkatigut piareerneqarsimanissaa, iliuusissanullu pilersaarut taamaalilluni kommunalbestyrelsimut atorneqarsinnaavoq meeqqap angajoqqaallu angerlartitsinermut piareersimalluarnissaannut aammalu pisoqannginnerani piffissaalluarallartillugu kommunip angerlartitsinerup qanoq ingerlanneqarnissaanik qanorlu inerneqarnissaanik naatsorsuutiginninneranut, tak. imm. 1, nr. 4.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliaq Meeqqat Pillugit Paasisimasalinnit Qitiusumik Ataatsimiititaliamut oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiunneqassanersoq ataatsimiitsitaliap allattoqarfia aalajangiissasoq. Suliami paasissutissat, aamma suliap ataatsimiitsitaliamut qaqinneqarnissaanut isummerneq ataatsimiitsitaliamut allattoqarfiup isumagissavaa. Taamatut pisoqarsinnaanera pilertarpoq suliamik suliarinninnerup nalaani – suliaq pillugu paasissutissiinerup ilaatut – tassa angerlartitsinissamik kommunalbestyrelsip aalajangiinninnerani. Ataatsimiitsitaliap oqaaseqaataa taamaalilluni piffissaq

eqqarsaatigalugu kommunalbestyrelsimi aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu pivoq, soorunalumi kommunimit utaqqineqassalluni angerlartitsinissaq pillugu kommunimit aalajangiisoqannginnerani.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq meeqqap, angajoqqaat inissiiffiusullu eqqarsaatimikkut angerlartitsinissamut piareersarnissaat piffissaqarfigeqqullugu, aammali suliassartaqarsinnaavoq ikorfartuutaasussanik aaliangersimasunik aaqqinneqartussanik meeqqap angajoqqaanut angerlartinneqarnissaa sioqqullugu. Meeqqap angerlartitsineq pillugu akerliliinissaq periarfissaqarfigissavaa. Meeqqap kissaataanik malinninnissamut kommunalbestyrelsi pisussaaffeqanngilaq, meeqqalli isummaminik saqqummiussinera kommunalbestyrelsip aalajangiinissaanut ilaatinneqassalluni. Aalajangersagaq angerlartitsinissat nalunaarutigineqarnissaannut piffissap sivikinnerpaanissaanik piunasaqarnertut, aammalu aalajangersakkatut minnerpaatut isigineqassaaq, taamaattumillu kommunalbestyrelsip angerlartitsinissaq pillugu nalunaaruteqarnissaminut piffissaq sivilunerusoq nalunaarutigisinnaavaa. Nalunaarutiginnineq piffissaq sivilunerusoq atorlugu pivoq naleqqussinnaavoq meeraq Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarsimappat, imaluunniit meeraq angerlarsimaffilluunniit angerlartitsinissamut piffissamik sivilunerusumik piareersarneqartariaqarsimappat. Meeqqap, angajoqqaatut oqartussaassusillip aammalu inissiiffiup angerlartitsinissamik nalunaaruteqarneq tamarmik tigussimassavaat. Minnerpaamik sapaatit akunneri 12-it sioqqutsilluni nalunaaruteqarnissamik piunasaqaateqarneq naammassineqarsimassanngilaq, kommunalbestyrelsip inissiiffiusoq imaluunniit meeraq kisiat angerlartitsinissamik nalunaarfigisimappagit. Sapaatit akunneri 12-it taakku naatsorsorneqartarput, angerlartitsinissamik nalunaarfigineqartussani pingasuusuni kingullermut nalunaaruteqartoqarnerup anngunneraniit, aammalu nalunaarfigineqartussaq kingulleq meeraasimappat pineqartoq. Kommunalbestyrelsi nalunaarutip apuunnera pillugu uppersaasartussaavoq.

Nalunaaruteqarnissamut killiliussaq sanioqqunneqarsinnaavoq meeraq imaluunniit eqqarsaatigisariaqartut pingaarutillit allat, nalunaaruteqarnissamut killiliussinermik matuminnga sanioqqutsinissamik pisariaqalersitsisut, eqqarsaatigalugit.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaata avataanut inissiisoqarsimatillugu aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, kommunalbestyrelsi kommunimi angerlarsimaffigisami ajornanngippat nunami allami kommunip nalunaarussiaanik pissarsiniassasoq angerlartitsinissamik aalajangiineq sioqqullugu.

Inuusuttunut 18-iniit 23-t angullugit ilanngullugillu ukiulinnut suliniutaareersimasunik malitseqartitsineq

Aallaaviusooq tassaavoq inuk 18-inik ukioqaleraangat meeqqanut inuusuttunullu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu sullinneqarunnaartarnera. Suliniuteqareermermi malitseqartitsineq inunnut 18-iliingajalersunut aammalu suliniuteqareermermi malitseqartitsinermit piunasaqaatinik naammassinnittunut Inatsisartut inatsisaat manna malillugu ikiorserneqarsinnaasunut aammalu ikiuinissamik suliniuteqarfigineqarsinnaasunut periarfissaavoq, naak 18-it ataallugit ukioqarunnaareersimagaluartunut. Suliniuteqareermermi malitseqartitsineq naleqqussinnaavoq, aamma inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit, meeraq 18-iliinissaminut ingerlasooq inersimasutut inuunermit isumassuerpalaartumik ”ikaarsaariartornermik” suli pisariaqartitsisooq paasinarsippat, assersuutigalugu Inatsisartut inatsisaat malillugu ikiuinissamik suliniuteqarnerit taamaatinnissaannut tarnimigut timimigullunniit suli pisariaqartitsippat, imaluunniit inersimasutut inuunissamut il.il. (ilinniarnissamik) piffissap ilaani tapersorsorneqarnissaminik neqeroorfigineqarnissaq pisariaqartippagu. Inuusuttup inuunerani aamma pisoqarsinnaavoq suliniuteqareermermi malitseqartitsinermit pisariaqalersitsisumik, taamaattumik Inatsisartut inatsisaata matuma periarfissaqalersippaa inuusuttunut 18-iniit 23-nut (ukiut taakku aamma ilanngullugit) kommunalbestyrelsi suliniuteqareermermi malitseqartitsinermit neqerooruteqarsinnaanerani, inuusuttoq taamatut pisariaqartitsisutut nalilerneqarpat. Naak suliniuteqareermermi malitseqartitsineq inuusuttunut 18-ileereersimasunut ikiorsiissutaasaraluortoq, suliniuteqareermermi malitseqartitsineq siusissukkut iliuuseqarnertut isigineqarsinnaavoq, tassalu pitsaaliuinerit ikiorsiissutitut, meeqqap ”inersimasunngornerata” kingorna inuusuttutut kingusinnerusukkut inuunermini inuttut ajornartorsiutinik annerusunik atugaqannginnissaa pillugu aallartinneqartussaq, kingusinnerusukkullu ajornartorsiuteqalissagaluaruni pisortat ikiorsiisarnerannut malittarisassat imaluunniit innuttaasunut inersimasunut immikkut ittumik ikiorsiisarnernut malittarisassaasut atorlugit ikiorneqartussaasoq. Suliniuteqareermermi malitseqartitsineq, inuusuttup ukiuni pissutiginnarlugit itigartinneqannginnissaanut inersimasutut inuunermit naleqquttumik ikaarsaariarnissaanut qulakkeerinneqataasinnaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi suliniuteqareermermi malinnaaviginninnissamut nalilersuisussanngorlugu aalajangiisussanngorlugulu pisussaaffilerpaa. Taamaattumik meeraq suli 18-iliitinnagu, aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq meeqqat inuusuttuuffiup nalaani, tassalu 18-init 23-nut ukioqarnerisa nalaanni suliniuteqarfiginninnissamik neqeroorfigineqarsinnaanersut kommunalbestyrelsimit nalilersuiffigineqarsinnaanerit. Tamannali meeqqamut 18-iliinermini suliniuteqarfigineqartumut taamaallaat pisinnaatitaaffiuvoq, suliniutaasut kapitali 7-8-mi aalajangersakkat naapertorlugit suliniutaappata imaluunniit kapitali 9-mi aalajangersakkat naapertorlugit sukannererusumik suliniutaappata (angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneq).

Kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq meeqqamik attaviginninnissaminik meeqqap kingusinnerpaamik 18-issaat avillugu ukioqarnerani, tassani nalilersuiffigissavaa meeraq inuusuttuunermini, tassa 18-ileereerminnit 23-nik ukioqarnerat ilanngullugu, 18-iliinermi

kingorna tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsissanersoq. Imaanngilaq kommunalbestyrelsi inuusuttumut suliniuteqareernermi malinnaaviginninnissamik neqerooruteqarfiginnittussaasoq. Soorluttaaq aamma aalajangersakkap inuusuttoq suliniuteqareernermi malinnaavigineqarnissaanik aammattaaq pisinnaatitaaffilngikkaa. Kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaatitaavoq inuusuttoq suliniuteqareernermi malinnaavigineqarnissamik neqeroorfigineqassanersoq. Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelsi aalajangiissasoq suliniuteqareernermi malinnaaviginninnermik inuusuttoq neqeroorfigineqassanersoq. Inatsisissatut Siunnersuutip inatsisini ingerlatsinermut tunngasuni oqaaseq ”aalajangiineq” atorpaa, oqaaserlu ”aalajangerneq” atornagu, tassuuna qulakkeerniarneqarpoq meeqqap isumaginninnikkut maalaartarfimmut maalaarsinnaatitaaffeqarnissaa, tassa kommunalbestyrelsi aalajangiisimappat suliniuteqareernermi malinnaaviginninnissamik neqerooruteqartoqassasoq imaluunniit tamanna pissanngitsoq.

Meeraq suliniuteqarfigineqartoq inuusuttuunerup, tassa 18-ileereernerminnit 23-nik ukioqarnerat ilanngullugu, inuusuttuunerataluunniit nalaa tamaat suliniutinik ingerlasunik nangitsinerit nutaanilluunniit ikaarsaarnermi atorneqartussanik pisariaqartitsisinnaavoq. Tassangaannaq imminut napatittussanngorneq, 18-ileeriitsiarnerullu kingorna inersimasutut inuuneqartussanngornermi tamakkiisunik akisussaaffeqalernerq, amerlasuunut ajornakusoorsinnaavoq. Meeqqat 17-inik ukioqarlutik ikiuinissamik suliniuteqarfigineqartut, peqatiminnit ikiuinissamik suliniuteqarfigineqanngitsunit ikiorneqarnissamik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsinerukkajupput. Taakku aammattaaq attaveqarfigisartakkaminni inersimasunik isumassuisuusunik naammattumik ikiuisinnaallutillu tapersersuisinnaasunik saaffissaqannginnerusarput.

18-inik ukioqalereernerup kingorna ikiorsiissutit ingerlatiinnarneranni aallartinneraniluunniit siunertaavoq, inuusuttut piffissap ingerlareerneratigut namminiilernissaanut tapersiinissaq. Ikiuineq taamaattumik tapersersuinerussaaq, tassaasinnaavorlu ilinniagaqarneq sulisinneqarnerluunniit. Tassani aaliangiisuussaaq inuusuttup inuunerani piffissami tassani inersimasutut inuulernissaanut ineriartorfiusumik, iluaqutissartalimmik kinguneqartussamik pitsaasumillu ikiorneqarnissaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuusuttut soqutigisaannut pingaaruteqarluinnaraangat kommunalbestyrelsi suliniuteqareernermi malinnaaviginninnikkut isumaginninnissamik neqerooruteqassasoq. Suliniuteqareernermi malinnaaviginninneq inuusuttup pisariaqartitaanik nalilersueqqissaarneq tunngaviussaaq. Inuusuttoq inuttut sanngiiffilik, nammineersinnaalerniarlunilu ineriartornissaminut imminullu pilersulernissaminut ikiorneqarnissaminik pisariaqartitsisoq pineqartillugu, suliniuteqareernermi malinnaaviginninneq ikiuinertut atorneqarsinnaavoq, inuusuttoq 18-inik ukioqalerni sioqqullugu ikiorneqarsimappat.

Arnaq angulluunniit 18-inik ukioqalernermini ikiorserneqartoq, arlaatigut tapersorneqarnissamik suli pisariaqartitsikkajuppoq. Meeqqat angerlarsimaffimmik avataani inissinneqarnikut angerlarsimaffimminnut annertuumik atassuteqarajuttanngillat, takornartaanngilarlu angajoqqaat inuusuttup ikorfartornissaanut ilitsersornissaanullu nukissaalatsisarnerat. Ilutigisaanik meeqqat angerlarsimaffimmik avataannut inissinneqarnikut, inissiivimmiit nuussimatsiaannarlutik akuttunngitsumik ajutoorfeqarsinnaasarput aammalu inersimasutut inuunerup aallartinnissaanut tapersorneqarnissamik ikiorserneqarnissamillu pisariaqartitsisinnaallutik.

Neqeroorut tassaavoq inuusuttup nammineerluni inersimasutut inuuneqalernissamut pitsaasumik ikaarsaariarnissaanut ikorfartuutaasusaaq. Ikiorseereernerup kingorna malinnaaviginninneq taamaalilluni inuusuttut ilinniagaqarnissamut, suliffeqarnissamut, ineqarnissamut attaveqarfigisartagaqarnissamullu periarfissaannik tapersersuineramik sammitinneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap periarfissaalersippaa suliniuteqareernermi malinnaanermik aallartitseqqinnissaaq, assersuutigalugu inuusuttoq suliniuteqareernermi malinnaanissamik itigartitsisimappat, kingusinnerusukkulli tamanna peqqissimissutigisimallugu. Suliniuteqareernermi malinnaanerup unitsinnerata kingorna imaluunniit siusinnerusukkut suliniuteqareernermi malinnaanissamik neqerooruteqartoqarsimanngippat, taamaattumillu inuusuttup atugai pissutaallutik suliniuteqareernermi malinnaanermik pisariaqartitsineq pilersimappat, inuusuttup atugaasa allanngornerisa eqqarsaatiginissaat aammattaq periarfissaalerpoq. Aalajangersagaq tassa imatut paasineqassaaq, inuusuttoq inatsisip matuma kapitalii 7-9 malillugit suliniuteqareernermi malinnaanermik ikiorsiineramik aammalu ikiuinissamik suliniuteqarnermik imalimmik ikiorneqarsinnaasoq.

Imm. 4-mut

Ikorsiissutaasinnaasut immikkoorlutik ataatsimoorlutilluunniit suliniuteqareernermi malinnaanermik neqeroorummut ilaatinneqarsinnaasut aalajangersakkami taagorneqarput. Aalajangersagaq siammassissoq pineqarpoq, tassami imm. 4, nr. 3 periarfissiivoq kapitalit 7-9-t malillugit ikorfartuutaasinnaasunik ikorsiissutinillu allanik neqerooruteqarsinnaanermut, tassa ikorsiinissap siunertariuarmagu aamma inuusuttup inersimasutut inuuneqalernissamut pitsaasumik ikaarsaariarnissaanut naleqquttumik ikorfartuiuarnissaaq.

Imm. 5-imut

Imm. 4-mi taagorneqartut ikorsiissutaasinnaasut saniatigut, inuusuttunut siusinnerusukkut inissinneqarsimasunut suliniuteqareernermi malitseqartitsinerup ilaatut neqeroorutigineqarsinnasoq inissinneqarfigisimasaminni najugaqarnerup sivitsorneqarnissaa aalajangersakkatigut periarfissiisoqarpoq. Tamanna atuuppoq kommunip aqqissugaanik ilaqutariinni paarsisartuni najugaqarsimagaanni imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqarsimagaanni.

Imm. 6-imut

Malinnaaviginnilluni isumaginninnissaq aallartinneqassanersoq pillugu nalilersuinissamut kommunalbestyrelsip inuusuttunut attaveqarnissaannut piffissamut killigititaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inuusuttup 18-inik ukioqalernissaa qaammatinik arfinilinnik sioqqullugu kommunalbestyrelsip malinnaaviginnilluni isumaginnissinnaanermut piareersarnissaanut piffissaqarnissamut, inuusuttullu pineqartup 18-inik ukioqaleruni qanoq pisoqarnissaanik piareersarnissaanut piffissaqartitsinissamut naleqquttutut isigineqarpoq. Piffissamut killiliussami qulakkeerneqassaaq arnaq angulluunniit 18-inik ukioqaleruni qanoq pisoqarnissaanik nalorninnginnissaa, ilimagineqarporlu inuusuttoq piffissami tassani siunissani pillugu eqqarsaasersoreersimassasoq.

Meeqqami 18-it inorlugit ukiulimmi kommunip qanoq siusitsigisukkut tusarniaanissaa killilerneqanngilaq, tassa inuusuttup inuusuttutut suliniuteqareermermi malinnaavigineqarnissaa soqutigineraa pillugu. Kommunip inuusuttoq 18-inik ukioqalereernerata kingorna ikiorsiissutit suut aallartinneqarsinnaanersut qaqugukkulluunniit ilisimatissinnaavaa. Ukiorpaaluit ingerlaneranni suliniuteqareermermi malinnaavigineqarnissaa inuusuttup kissaatigissaneraa meeqqamit isummerfigiuminaassinnaammat, meeqqap 18-iliinissaa sioqqullugu qaammatit 6-12-t missaannik sioqqutsilluni kommunip meeraq attavigisariaqarpaa paasisaqarnissani pillugu.

Meeraq/inuusuttoq suliniuteqareermermi malinnaavigineqarnissamik akuersisimappat, iliuusissanik pilersaarut suliarineqassaaq.

Inuusuttup 24-nik ukioqalernissaata taamaallaat tungaanut suliniuteqareermermi malinnaavigineqarnissamik kommunalbestyrelsi neqerooruteqarsinnaavoq. 24-nik ukioqalereersimasumut suliniuteqareermermi malinnaaviginninneq neqeroorutigineqarsinnaajunnaartarpoq.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut suliniuteqareermermi malinnaaviginninnermut malittarisassanik ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaalersippai, tassunga ilanngunneqassallutik suliniuteqareermermi malinaaviginninnerup annertussusissaa, sivisussusissaa qanorlu imaqarnissaa.

Kapitali 12

Sulianik suliarinninnermi malittarisassat

Meeqqamik oqaloqatiginninneq

§ 42

Imm. 1-imut

Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi tunngaviusumi pineqarpoq, meeqqap isummaminik oqaatiginnissinnaaguni taakkuninnga killilerneqarnani ersersitsisinnaanissaa. Meeraq aalajangersakkap imaa malillugu suliani tamani aamma suliap suliarinerani piffissami qaqugukkulluunniit oqaaseqarsinnaanerminut pisinnaatitaaffeqarpoq.

Meeraq aalajangersakkap imarisaa tunngavigalugu suliap ingerlanerani qaqugukkulluunniit oqaaseqarsinnaatitaavoq. Meerarli pinngitsoornani oqaaseqaaqquneqarsinnaanngilaq, soorlumi aamma meeraq sinnerlugu sassartoqarnissaanik allamiilluunniit ikiorneqarnissaanik malittarisassap akornusissanngikkaa.

Oqaloqateqarnerup qanoq iluseqarnissaanut piunasaqaateqanngilaq. Inuttaanik oqaloqatiginninnerusinnaavoq, telefonikkut, Skypekkut allatulluunniit. Meeqqap isumaa paasineqassaaq, meeqqallu qassinik ukioqarnera inerisimassusaalu naapertorlugit isumaginninnermi sullissinerup nanginnerani naleqquttumik ilanngunneqassapput. Isumassugaanikkut sumiginnagaanerup kingunerisinnaavaa meeqqap ukiuminut naleqqutitngitsumik ineriartornera, tamannalu meeqqap inerisimassusaanik nalilersuineranut pingaaruteqarluinnarpoq. Ukiui inerisimassusaalu aallaavigalugit meeraq nammineq inissisimanerminik paasinnissinnaanersoq aamma meeqqap isummaminik isiginninnerminillu kommunalbestyrelsimik oqaloqateqarnermini saqqummiussami kingunerinik paasinninnersoq kommunalbestyrelsi naliliisinnaavoq.

Meeqqap kissaatai isumaaluunniit kommunalbestyrelsimit malinneqarnissaat pillugu piunasaqaateqanngilaq, meeqqalli ukiui perorsimassusialu malillugit pingaartinneqassallutik.

Aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut meeqqap nammineq isumaa oqaloqatiginninnermi nassuiarneqassaaq. Misissuinerup ingerlanneranut atatillugu meeqqamik oqaloqatiginnittoqarsimagaluarpalluunniit, assersuutigalugu ikiorsiinissat pillugit aalajangiinissaq sioqqullugu aamma oqaloqatiginnittoqassaaq. Tamatumunnga tunngavilersuut tassaavoq aalajangiinissap eqqarsaatigineqartup aalajangersimasumik imarisaanut meeqqap isummaminik saqqummiussinissaa pingaaruteqarmat.

Oqaloqatigiinneq suliamik ilisimannippalaartumik ataqqinnissuseqartumillu ingerlanneqassaaq, inernerissavaalu meeqqap nammineq qanoq isumaqarnerata paasinarsineranik. Ataatsimiinneq eqqissisimasumik tatiginniffiusumillu ingerlanneqartariaqarpoq.

Meeqqat timimikkut tarnimikkulluunniit pisinnaasaasa sanngiillisimaneranut naleqqiullugu aalajangiineranut meeqqat taakku isumaasa ilanngutitinneqarnerat qulakkeerniarlugu, immikkut sillimanissaq imaluunniit immikkut periuseqarsinnaaneq pisariaqarsinnaasarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisunut ataasiakkaannut tunngatillugu paasineqartassaaq, taamaasiornikkut isumaginninnermut ingerlatsivik akuersititseqqaanngikkaluarluni/aammalu angajoqqaatut oqartussaasumik peqataatitsinngikkaluarluni meeqqanik oqaloqatiginnissinnaanngorlugu, taamaaliorneq meeqqamut pitsaanerussappat.

Imm. 3-mut

Imm. 1-imi pingaarnertut maleruagassamut allaanerusoq pineqarpoq. Nalornisoqartillugu, meeraq isummaminik saqqummiussisinnaanersoq kommunalbestyrelsimit qularutigineqarpat, taava kommunalbestyrelsi meeqqamik oqaloqateqarniassaaq. Oqaloqatigiinnermilu paasineqarpat meeraq nammineq isummaminik saqqummiussisinnaanngitsoq, taava oqaloqatigiinneq unitsinneqarsinnaavoq.

Imatut pisoqarsinnaavoq oqaloqatigiinneq meeqqamut naleqqutinngitsumik inissiilluni. Taamatut pisoqarnerani meeqqamut soqutiginninneq meeqqap tusaaneqarnissaanut ilanngutitinneqarnissaanut aalajangiisumik akerliunersoq pisumi aalajangersimasumik nalilerneqassaaq. Oqaloqatigiinnerup ingerlanneqarnera meeqqamut iluaqutaanani ajoqusiiginnassanersoq naliliinnermut ilaassaaq. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq meeraq paasititsisoq oqaaseqarusunnani.

Pisut ilaanni oqaloqatigiinnerup ingerlanneqarnera meeqqamut iluaqutaasussaannngilaq. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq meeqqap ukiui imaluunniit ineriartunngitsoorsimanera, meeraq nammineq inissisimanini paasisinnaanagu, aamma nammineq isummani isiginninniluunniit saqqummiussinnaanagu. Meeraq assersuutigalugu inummik toqqissisimaffigisamik imaluunniit meeqqamik illersuisuusumik ikiorteqarluni oqaloqatigiinnermi isummaminik saqqummiussisinnaassappat oqaloqatigiittoqartariaqarpoq.

Meeqqamik oqaloqatiginnittoqanngippat oqaloqatigiinnissap sooq ingerlanneqarsimannginneranut tunngavilersuut suliamit takuneqarsinnaassaaq. Tassunga ilanngunneqartariaqarpoq meeraq oqaloqatigineqarsimanngimmat, meeqqap isumaa qanoq ililluni taava paasineqarsimanersoq.

Imm. 4-mut

Meeqqat pillugit suliassat suliarineqartarnissaannut tassunga ilanngullugu meeqqat oqaloqatigineqartarnissaannut kiisalu oqartussaaffeqarfiit akornanni meeqqat pillugit suliani paasissutissanik paarlaateqatigiittarnissamut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaminnut Naalakkersuisut aalajangersakkakut pisinnaatinneqarput. Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersumi kingorna allannguuteqartinneqartumi aalajangersarneqarsimasut tassa inunnik isumaginnittoqarfiup qitiusumit najukkanillu aqunneqarnerani inunnik isumaginnittoqarfimmi nalinginnaasumik aqutsinikkut akisussaaffinnik inuttalersuillunilu agguaassisarneq aalajangersakkakut allanngortinneqanngilaq taamaattorli qitiusumit, Naalakkersuisunit, aqutsisut sulianik

sullissineranni malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaminut aalajangersakkakut pisinnaatinneqarput.

Meeqqamut najorti

§ 43

Imm. 1-imut

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersakkani artikel 12-p naammassineqarnissaanut aalajangersagaq tapertaavoq. Artikel-imi tassani aalajangerneqarpoq suliami inaarutaasumik aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu meeraq isiginninnermini saqqummiussinissamut isummaminillu oqaaseqarnissamut pisinnaatitaaffeqartoq.

Inuk meeqqanut illersuisunnngornissaminut sulianik tunuliaqutissalik, taannaasinnaavoq ukiorpassuarni inunnik isumaginninnikkut aammalu meeqqanut tunngasunik suliaqarsimasoq, soorlu ingerlatsivimmi sullissisuusimasoq, imaluunniit inatsisilerituutut, isumaginninnermi siunnersortitut, perorsaasutulluunniit ilinniarsimasoq ilaallu ilanngullugit.

Pingaarnepaatinneqarpoq inuk meeqqanut illersuisunnngorniartoq suliassatigut misilittagaqassasoq meeqqallu pisinnaatitaaffiinik ilisimaarinnilluni inuiaqatigiinnullu ingerlatsinernut ilisimannissasoq. Kiisalu inuk meeqqanut illersuisuunissamut pikkorissarsimasoq meeqqanut illersuisuunissaminut inissaqartinneqarpoq.

Meeqqanut illersuisoq, inummut toqqissisimaffiusumut sanilliullugu - meeqqap ilisarimasareertariaqanngilaa. Meeqqanut illersuisoq tassaavoq immikkut ittumik meeqqanut ilisimannittoq, meeqqamullu ikiuussinnaasoq meeqqanik oqaloqateqartoqarnerani, meeraq meeqqat pisinnaatitaaffiinik siunnersorsinnaallugu, meeqqanut sulianut inatsisunik nassuiaassisinnaasoq, kiisalu ilisimasaqartoq isumaginninnikkut suleriaatsit qanoq ittuunerannik soorlu naammagittaalliorsinnaanermut tunngatillugu il il. Meeqqanik illersuisup suliassaraa ilaatigut meeraq susasaqartunut oqaloqatiginninnissaanut piareersassallugu, oqaloqatiginninneranilu peqataassalluni, meeqqap piumappagu.

Meeqqanik illersuisoq naatsorsuutigineqarpoq meeraq pisinnaatitaaffiinik siunnersorsinnaassagaa kommunalbestyrelsip aalajangiinissaa sioqqullugu, aalajangiinialernerani aalajangeereerneranilu, meearlu oqaluttuussinnaassallugu isumaginnittoqarfiit qanoq ingerlariaaseqarnerisut, meearlu qanoq taakkunani ingerlanersoq.

Pingaarpoq oqartussanik attuumassuteqartunik ataatsimeeqateqarnerup nalaani meeqqanut illersuisup meeqqamut ikiuunnissamut periarfissaqarnera. Meeqqanik illersuisup qulakkeersinnaasariaqarpaa meeqqamut tamakkerlutik saqqummiunneqarnissaat, ataatsimiinnermilu apeqqutissat pisariaqarsinnaasut tamakkersinnaassallugit. Meeqqanik illersuisoq pisinnaatitaavoq suliap ingerlanneqarnerini tamani peqataassinnaassalluni naatsorsuutigineqarlunilu meeqqap tusarneqarnissaanut peqataalluni qulakkeerinnissasoq,

meeqqallu tunaartai susassaqtunut saqqummiunneqarsimassasut suliamik inaarutaasumik aalajangiisoqalertinnagu.

Kommunalbestyrelsip tunngavittut ersarissumik pisinnaatittariaqarpaa meeqqap meeqqanut illersuisoq imaluunniit inuk toqqissisimaffigisaq ilagisinnaanissaa, kommunimik ataatsimeeqatiginninnermi imaluunniit allani ingerlatsivinni.

Malugeqqunekarpoq meeqqanik illersuisumik toqqaanermut angajoqqaatut oqartussaassusillip akuersisimanissaata apeqputaanginnera. Tamatumunnga pissutaavoq ikiuinissamik suliniuteqarnerunnginnera, meeqqalli pisariaqartitaani kommunemi suliaqarnermik naleqqussaanerulluni. Taamatut allassimasoqarneranut meeqqamut ajunnginnerpaajusussaq pingaarneruvoq aammalu suliamik suliaqarnermut atasumik meeqqap soqutigisai pingaarnerullutik.

Imm. 2-mut

Pingaaruteqarluinnarpoq meeqqat angajoqqaaminut akuersissummik pisimanatik inissinneqartut tusarneqartarnissaat. Meeqqamut akuttunngitsunik isummaminik anitsissalluni nassuiaanissaq ajornakusoorsinnaavoq, tamanna angajoqqaaminut ataqqinnikkunnaarnertut misigisimalersitsisinnaasarmat. Taamaasilluni meeqqanut illersuisup meeraq ikiorsinnaavaa qanoq isumaqarnerminik nassuiaasinnaanngortissallugu inissinneqarnissaminut tunngatillugu. Meeqqamut illersortip aamma isumaginninnermi maleruagassat ilisimavai aamma kommunimik oqaloqateqarnermi ataatsimeeqateqarnermilu meeqqap pisinnaatitaaffiisa eqqortinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut peqataasinnaalluni.

Imm. 3-mut

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfianut isumannaallisakkamut inissiineq meeqqamut annertuumik akuliunnerusumut atatillugu aalajangersagaq isigineqassaaq. Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfianut isumannaallisakkamut inissitat amerlanertigut inuttut pisariaqartitaat annertusarput taamaattumillu pingaaruteqartorujussuuvoq meeqqap pisinnaatitaaffimminut pitsaanerpaamik ilitsersuunneqarnissaa ikorfartorneqarnissaalu, taamatuttaaq allaffissornerup aaqqissugaanerani naammagittaalliorsinnaatitaanermut tunngasunik.

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfiani isumannaallisakkami inissinneqarnissaa kommunalbestyrelsimit eqqarsaatigineqalerpat meeraq meeqqamut illersuisumik pissarsissunneqassaaq. Eqqarsaatigineqalerpat imatut paasineqassaaq suliamik suliarinnittup ilimagilluinnalerpagu meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfiani isumannaallisakkami inissinneqartariaqartoq. Inatsit atuutsinneqalerpat meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfianut isumannaallisakkamut inisseriikkat meeqqanut illersuisumut atassuteqalersinneqassapput.

Pingaaruteqarpoq meeraq inissitaq najugaqarnini tamaat meeqqamut illersuisumut attaveqarsinnaajuaannarnissaa inissiisarfiup avataatigut, taamaasilluni meeraq piginnaatitaaffimminik siunnersorneqarsinnaaniassammat, meeraq misigisimalissagaluarpat ulloq unnuarlu inissiisarfimmi eqqunngitsumik pineqarluni.

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaqarfiani isumannaallisakkami inissinneqarnissaa sioqqullugu, meeqqamut illersuisumit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilissagaluaruni qanoq ililluni attaviginnissinnaanera pillugu maleruagassaliortoqarsimassaaq. Assersuutigalugu isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq meeqqap meeqqamut illersuisoq oqarasuaatikku piffissani aalajangersimasuni attavigisarsinnaagaa piffissani aalajangersimasuni, imaluunniit isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq paaqqinnittarfimmut meeqqamut illersuisoq pulaartarsinnaasoq.

Imm. 4-mut

Meeqqat illersuisuattut sulilissagaanni piumasaqaataavoq pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik aamma meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik pissarsiniarnissamut akuersissuteqanissaaq. Uppersaatait aqutigalugit qulakkeerneqassaaq meeqqat angajoqqaallu meeqqap illersuisuanut tatiginnissinnaanerat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkap meeqqanut illersuisunut nuna tamakkerlugu piumasaqaatit assigiilernissaanut, kiisalu aningaasarsiaat allallu atugassarititaasut tamanut ammasunngortinnissaanut Naalakkersuisut qulakkeerinnessinnaatippai.

Piginnaatitsineq, kommunalbestyrelsen ingerlatsinikkut misissuisussaataanerata ilaatut aammalu meeqqamik illersuisussatut imminut neqeroortugisumik atuilinnginnermini pinerlussimannginnermut aammalu meeqqanik pinerliisimannginnermik uppersaammik piniartoqarsimaneranik qulakkeerinnessat pillugit malittarisassiornissamut, atorneqarsinnaavoq. Sapinngisamik pitsaanerpaamik meeqqap illersornissaa anguniarlugu meeqqamut pinerlussimannginneq kisiat piinnarnagu, aammali pinerlussimannginnermut uppersaammik inunnik isumaginnittoqarfimmiit pissarsiarineqarsimassaaq, meeqqap pitsaanerpaamik illersorneqarnissaa sapinngisamik qulakkeerniarlugu. Assersuutigalugu akuusersimaneq pillugu pineqaatissinneqarsimaneq aammalu meeqqanut 15-it qaangerlugit kinguaassiutigut kanngutsaatsuliorsimaneq, meeqqanut pinerlussimannginnermut uppersaammik takuneqarsinnaanaviannngimmat, taamaallaalli pinerlussimanermit uppersaammik takuneqarsinnaassalluni. Taamaattumik kommunalbestyrelsen pinerlussimannginnermut allagartaq meeqqanullu pinerlussimannginnermut allagartaq piniaqqaartariaqarpai meeqqanut illersuisussamik atuilersinnani.

Isumaginninnikkut misissuineq

§ 44

Meeraq pillugu meeqqamilu pissutsinik misissuineq, isumaginninnermi sullissinikkut misissuineramik taaneqartarpoq.

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq aallartinneqartarpoq, kommunalbestyrelsi:

1. meeqqap alliarturneranut, peqqissusaanut ineriartorneranullu ajoqusiisinnaasunik meeqqap atugaqarnera pasitsaanneqaraangat, imaluunniit
2. meeraq immikkut ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisutut isumaqarfigisorinaraangat.

Meeqqat kikkut misissuiffigineqarnissaannut, aamma meeqqat kikkut kinaassusersiunnigitsumik piumasaaqatit aallaavigalugit misissuiffigineqannginnissaat pillugit najoqqutassanik pituttuisunik, kommunalbestyrelsi najoqqutassiunnngisaannassaaq, assersuutigalugu ilaqutariit tunuliaqutaat, angajoqqaat suliffeqarfinnut atassuteqarnerat il.il.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit meeraq tapersersorneqartariaqartutut isumaqarfigineqarpat, kommunalbestyrelsi pisussaavoq pissutsinik qanimut misissuinissaminut.

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq ajornanngippat angajoqqaatut oqartussaassusilinnik meeqqamillu suleqateqarnikkut ingerlanneqassaaq. Angajoqqaatut oqartussaassusillip misissuineramik paasinninnera iluaqutaassaaq ilaqutariit kommunillu akornanni kinguneqartussamik suleqatigiinnermut. Suleqatigiinni tamanna ungasinnerusoq aamma eqqarsaatigalugu soorunami pingaaruteqarpoq.

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq, angajoqqaatut oqartussaassuseqartut suleqatigalugit pisinnaanngippat kommunalbestyrelse pisinnaatitaaffeqarpoq angajoqqaatut oqartussaasut meerarlu akuersiteqqaarnagit misissuineq ingerlatissallugu.

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq tunngavissaqartitsilissaaq meeqqap ilaqutariillu ajornartorsiutaasa qanoq ittuunerat aallaavigalugu qanoq tapersersuinissap nalilersornissaanut. Taamaattumik suliap ingerlannerani piaarnerpaamik ilisimasalinnit qulaajarneqassaaq, siunnersuut manna naapertorlugu tapersersuineramik aallartitsinissamut tunngavissamik peqartoqarnerasoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagassatut siunnersuutip naqissuserpaa kommunalbestyrelsi pisussaasoq isumaginninnikkut misissuinissamut, meeqqap immikkut ikorfartorneqarnissaa ilimagineqarpat. Kommunalbestyrelsip maluginiarsimasinnaavaa nalunaaruteqarsimaneq imaluunniit kommunalbestyrelsip kommunemi meeqqanik nakkutilliinera nalinginnaasoq tunngavigalugu, tak. § 8, imm. 1, meeqqap immikkut ittumik ikiorserneqartariaqarnermik pisariaqartitsinera. Immikkut ittumik ikiorserneqartariaqarnermik pisariaqartitsinermik

malugisaqarneq aammattaaq pilersimasinnaavoq meeqqap ilaqutaasalu imaluunniit isumassuisut allat § 20-mi aalajangersagassatut siunnersuutigisaq malillugu siunnersorneqarsimanerisigut.

Kapitali 8 malillugu immikkut ittunik ikiuinissamik suliniuteqarnernik aammalu kapitali 9 malillugu ikiuinissamik suliniuteqarnernik sukannernerusunik aallartitsinissanut aallaavittut piunasaqaataavoq, isumaginninnikkut misissuisoqarsimanissaa. Isumaginninnikkut misissuineq taamaattoq meeqqap immikkut ittunik imaluunniit ikiuinissamik suliniuteqarnernik sukannernerusunik pisariaqartitsineranik ilimagisaqarnernuinnag naleqqutissanngilaq, aammali meeqqanut pisariaqartitaannik paasisaqarfiusimannngitsunut aamma naleqqutissalluni.

Imm. 2-mut

Isumaginninnikkut misissuinerup qanoq imaqarnissaanik aalajangersagaq piunasaqaateqarpoq, taamaalilluni meeqqap ilaqutariillu inuuneranni killiffiit assigiinngitsut nunatsinni tamarmi siamasissumik paasisaqarnissaq qulakkeerneqassammat. Meeqqap ilaqutariillu ajornartorsiutaasa nukissaasalu ataatsimoornerusumik qulaajaavigineqarnissaat kissaataavoq. Isumaginninnikkut misissuineq meeqqap inissisimaneranik avatangiisaanillu ataatsimoornerusumik misissuinerup taamaattumik angajoqqaat atugaasa angajoqqaatullu piginnaasaasa allallumi tamakkununga tunngassutillit nalilersorneqarnerat ilanngunneqarsinnaapput. Aalajangersakkami immikkoortut aalajangersimasut arfinillit taagorneqarput, taakkulu isumaginninnikkut misissuinerup minnerpaatut ilaatinneqassapput, suliami pissutsit aalajangersimasut immikkoortut ilaannik pisariaqartitsinnginnermik ilaqanngippata. Pisoq taamatut ittoq pisinnaavoq soorlu naalungiarsummut tunngatillugu atualernissamut tunngasut qulaajarnissaanut tunngatillugu. Immikkoortut aalajangersimasut arfinillit taakku ersarinnerusumik allaaserineqassapput Naalackersuisut malittarisassiarisaanni imm. 7 naapertorlugu.

Imm. 3-mut

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup inernerissavaa allaganngorlugu iliuusissanut tunngavilersorluakkamik pilersaarussiaq, tapersersuinissamik qanoq ittunik aallartitsisoqarnissaanik imalik. Isumaginninnermi misissuinerup aallartitsisoqannginnissaanik aalajangiinerup taamatuttaaq inernerissavaa allaganngorlugu tunngavilersuineq, taannalu meeraq pillugu allattukkanut ilineqassaaq.

Misilittakkani takutinneqarpoq iliuuserineqartoq sunniuteqarnerpaaq qulakkeerneqartartoq oqartussat attuumassuteqartut meeqqamillu suliaqartut allat tamarmik peqataatinneqarnerisigut. Tamanna isumaqarpoq suliaq paasinarsinerusartoq iliuuseqarnerlu pitsaanerpaamik anguniagalersorneqartartoq. Peqatigisaanik meeraq pillugu isumalluutit sapinngisamik amerlanerpaat ilanngutitinneqarlutik. Sunik suliaqarneq apeqqutaatinnagu suleqatigiinnikkut meeqqap ataatsimoornerusumik iliuuseqarfiginissaa qulakkeerneqartarpoq.

Oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliassat pillugit suleqatigiinnissaannut Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 1. november 1982-imeersoq naapertorlugu isumaginninnermi misissuinerup ilaatut Suliassaqarfiit akimorlugit suleqatigiissitaq tapersersuinissamik siunnersuummut § 28 malillugu angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik imalimmut isummernerminik allakkatigut saqqummiussissaaq. Aalajangersakkatigut tassuuna qulakkeerneqassaaq angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit pillugit meeqqanut tunngatillugu suliassani suliaraqarfiit akimorlugit suleqatigiittuartoqarnissaa, taamaattoq Suliassaqarfiit akimorlugit suleqatigiissitap akissuteqannginnera pissutigalugu inissiinissaq pisariaqanngitsunik kinguarsarneqassanngilaq.

Suliatigut ataqatigiissarneqartumik suleqatigiinnerup qulakkeernissaanut pisussaaffik kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa.

Imm. 4-mut

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup saniatigut tapersersuigallarneq aamma ingerlanneqarpat, misissuinerup naammassineranut atasumik tapersersuigallarnerup ingerlatiinnarneqarnissaa unitsinneqarnissaaluunniit aammattaaq isummerfigineqassasoq aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq. Meeqqap angajoqqaatullu oqartussaassuseqartut tapersersuinerumut qanoq isumaqarnerat kommunalbestyrelsip paasiniartariaqarjaa. Ilanngullugu misissorneqartariaqarpoq ajornartorsiutit qulaajarneqartut ilaannik ilaqtariit attaveqarfii, ilaqtariit pisariaqartissinnaasaannik ikiuussinnaanersut.

Imm. 5-imut

Inatsit alla malillugu meeraq ikiorserneqartarpat, assersuutigalugu piginnaanikillisisimaneq pisutugalugu ikiorserneqartarnermik, tamanna isumaginninnikkut misissuinerup meeqqamik atugaanillu tamakkiisumik nalilersuinerata ilaatut ilanngunneqassaaq. Tassani aamma allasimavoq isumaginninnikkut misissuinerup takutippagu meeraq ikiorserneqartariaqartoq, inatsilli una malillugu ikiorsiisoqarsinnaananani, kisiannili inatsit alla malillugu aallartinneqarsinnaalluni, taava kommunalbestyrelsip tamatuminnga aallartitsinissaq imaluunniit oqartussaasup akisussaasuusup attaviginissaa akisussaaffigaa. Aalajangersagaq paasineqassaaq Meeqqanik Ikorsiineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat tassaasoq meeqqanut tamanut ”tunngaviusumik inatsit”, inatsisillu immikkut ittut allat tassaasut tapiliussatut inatsisit ingerlatsiviup pisinnaatitaaffiit allattorsimaffiannut ilaliussassaat meeqqat pillugit ikiorsiisarneq pillugu inatsit naapertorlugu. Taamaattumik meeraq inatsisitigut akuerisaasumik meeqqanut ikorsiineq pillugu inatsit taanna malillugu ikiorserneqarsinnaavoq, tamannalu ilutigalugu inatsit immikkut ittoq alla malillugu ikiorserneqarsinnaalluni, assersuutigalugu innarluutilinnut inatsit. Inatsisip taamaalilluni inatsisit allat naapertorlugit pisinnaatitaaffiit mattutinngilai. Meeqqap pisariaqartitai, tak. aalajangersakkat aallarniutaasut, ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsineranik nassuiaasuupput, inatsisillu taamaalillutik imminnut tapertariittut paasineqasapput, aatsaalli inatsimmi allasimasut takutippassuk taamaattoqassanngitsoq.

Imm. 6-imut

Isumaginninnermi sullissinikkut misissuineq tunngavigalugu, isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup inassuteqaatai malillugit ikiorsiinermik aallartitsisoqarnissaa tunngavissaqarnersoq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinissaa, aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassiuussinnaasut, tassani pineqarlutik misissuinerup ingerlanneqarnissaanut, qanoq ilusilerneqarnissaanut qanorlu imaqarnissaanut, kiisalu ingerlannerata qanoq sivissuseqarnissaanut aammalu isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup naammassineqarnissaanut. Malittarisassat taakku nalunaarutitut isikkulerlugit aalajangersaavigineqassapput.

Iliusissanut pilersaarutit

§ 45

Imm. 1-imut

Meeqqamut tapersersuinissaq pillugu aalajangiisoqartinnagu qanoq iliuseqarnissap allaganngorlugu suliarineqarnissaa kommunalbestyrelsip pisussaaffigigaa aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq. Iliusissanut pilersaaruserneqarpoq qulakkiissavaa meeqqamut iliuseqarnermi anguniagaasumik kommunalbestyrelsip peqqissaartumik isumaliutiginninnissaa, taamaalilluni aallaqqaataaniit naleqqunnerpaamik tapersersuinermik aallartitsisoqarnissaa ilusilerneqarsimassamat. Tamatumunnga ilaatillugu meeqqamut anguniakkat qanoq pilersinneqassanersut qanorlu anguneqassanersut kommunalbestyrelsimit eqqarsaatigineqassapput.

Iliusissanut pilersaarut iliuserineqartussamat naapertuuttumik piviusorsiortuussaaq aammalu meeqqamut taassumalu pisariaqartitaanut tunngalluinnarluni suliarineqassalluni. Iliusissanut pilersaarutit taamatut ittup meeraq kiisalu angajoqqaatut oqartussaassusilik, sullissisoq allallu iliuusissamat pilersaarummik malinnaaviginnitsissinnaavai aammalu ilaqutariit ajornartorsiutaasa qaangerniarneqarnerannut peqataatillugit. Soorlumi aamma iliuusissatut pilersaarutit meeqqamut tunngasunik sullissisuusut allanik taarsissagalarpata, suliap ingerlajuarnissaa periarfissaqalersissagaa.

Qanoq iliuseqarnissamik pilersaaruteqarnikkut siunertaavoq meeqqamut suliniuteqarnermi iliuseqarnerup siunnerfeqarnissaata ataatsimoortuutinneqarnissaatalu qularnaarneqassasoq.

Taamaaliornikkut iliuseqarnermut meeqqap peqataalluinnarnissaata aammalu angajoqqaatut oqartussaassusillit allallu isumassuisuusut iliuseqarnermut annertunerpaamik akuersaarnissaasa, ataqqinninnissaasa tapersersuinissaasalu qulakkeerneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Iliuseqarneq ataatsimoortuusinnaaqullugu ilaatigut isummerfigineqarsimassapput isumalluutit suut meeqqami, ilaqutariinni aammalu ilaqutariit attaveqarfiini atugarineqarnersut.

Aalajangersakkap immikkoortuani 1, nr. 1-5-imi allattorsimapput pisuni qanoq ittuni kommunalbestyrelsip iliuusissanut pilersaarusiornissamut pisussaaffeqarnera. Isumaginninnermi misissuinerup uiguneratut aammalu tassunga atasumik iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnermut ikiorsiinissamik aallartitsinissaq iliuusissanut pilersaarusiornissamut, tak. imm. 1, nr. 2 aamma 3, iliuusissanut pilersaarutip qanoq isikkoqarnera apeqqutaalluni iliuusissanut pilersaarutip paasissutissanik nalilersuineruullu aalajangersimaqqissaartunik nutarteriffiginissaa naammassaaq nutaarluinnarmik pilersaarusiorninngaanniit.

Imm. 2-mut

Iliuusissanut pilersaarutip minnerpaamik imarisassaasa pitsaassusissaannut piunasaqaatit aalajangersakkami allattorneqarput. Iliuusissanut pilersaarutip kommunalbestyrelsimut nutarterneqartuarnissaanik naatsorsuuteqarnerut aalajangersagaq paasineqassaaq aammalu iliuuseqarnerup sunniutaa ikiuinissamillu suliniuteqarnerup naleqquttuussusaa kommunalbestyrelsimut nalilersorneqartuassasoq. Taamaattumik qanoq iliuuseqarnissamut pilersaarutip siunissami tikkuussissutitut kisiannili aamma sakkussatut periarfissaqarnerusutut periarfissinerusutullu taamaalillunilu meeqqamik tapersersuinissami suliniutissatut kaammattuutigineqartunut tunngaviumik aallarniutaasutut atorneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq ingerlaavartumillu nalunaarsorneqartartussaallunilu allangortinneqartartussaavoq meeqqamik tapersersuinikkut suliniutigineqartut sunniutaasa meeqqap tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerata allangoriartornera malillugu. Iliuusissanut pilersaarut meeqqap ineriartorneranik pisariaqartitaanillu malinnaaffiunngitsutut killiffittut allagaatitut nalunaarsuutitut isigineqassanngilaq. Iliuusissanut pilersaarut ineriartornissamut sakkussatsialattut paasineqassaaq, taamaattumillu ineriartornermut eqeersimaartumik allagaatitut nutarterneqartuassatut isigineqassalluni. Iliuusissanut pilersaarut meeqqap iliuuseqarfigineqarnera, pisariaqartitaanik suliarinniffiup nalaani assiliaasumik nutaanngitsumik taamanikkullu eqqortutut isigineqartumik immaqali ineriartornerup kingusinerusukkut pisariaarutsitaanik, assiliartaliinermik piunnartitseqataassanngilaq. Iliuusissanut pilersaarut siunissami atorneqassaaq sakkussatut uumaassusillit ineriartuutaasutullu, aammalu meeqqap maannakkut pisariaqartitaanik aallaaveqartu-artumik tunngaveqarluni kommunalbestyrelsimut nutarterneqartuassatut. Iliuusissanut pilersaarut aammattaaq atorneqassaaq allanut innersuussuteqarnerut imaluunniit iliuuseqarnerup ingerlanerani meeqqamut allatut ikiorsiinerut. Meeqqap pisariaqartitai allangortarput taamaammallu qanoq iliuuseqarnissamik pilersaarutip ingerlaavartumik nalilersuiffigineratiqut pisariaqarfiatigullu nutarterneratiqut pilersaarut aamma allangortinneqartartussaalluni taamaalilluni pilersaarummi iliuusissatut kaammattuutigineqartut meeqqap ineriartornissanut maannakkorpiaq pisariaqartitaanut ikorfartuutaassalluni.

Iliuusissanut pilersaarut suleqatigiinnermi aamma sakkussaalluarpoq suliamik sullissisup, meeqqap, meeqqap ilaqaataasa inuillu meeqqamut atatillugu suliniuteqartussat akornanni suleqatigiinnermik pitsanngorsaaqataasinnaasoq. Iliuusissanut pilersaarut siunertamik taper-

sersuinermillu suliniuteqarnermi anguniagassanik suleqatigiit ataatsimut paaseqatigiinnis-
saannut iluaqutaasussaavoq.

Imm. 3-mut

Inatsit alla malillugu meeraq ikiorserneqarsimappat, soorlu piginnaanikillisisimaneq
pissutigalugu ikiorserneqarnermut, tamakkununga tunngasut iliuusissanut pilersaarummut
ilanngunneqassapput. Tamatuma ilaatut, inatsisit assigiinngitsut malillugit ikiorsiinissamik
periarfissat imminnut qanoq sunniuteqarnerat nalilersorneqassaaq, meeqqap
ikiorserneqarnissaa pitsaanerpaaq angujumallugu. Tassani aamma paasineqarpat,
iliuusissanut pilersaarummi nalilersuinerit inatsit alla malillugu nalimmassarneqarnissamik
pisariaqartitsisut, kommunalbestyrelsi tamatuminnga aallartitsissaaq imaluunniit
oqartussaasoq akisussaasuusoq attavigissallugu.

Imm. 4-mut

Inissiinermi siunertaasoq anguniagaasorlu qanoq iliuuseqarnissamik pilersaarummi
oqaatigineqassaaq. Tassa imaappoq meeqqamut aalajangersimasumut atatillugu suliniutip
qanoq pitsaatiginissaa eqqarsaatigilluarneqassaaq tapersersuinikkut anguniakkap
pingaarnerusutigullu siunertaasoq anguneqarsinnaaqqullugu taamaalilluni meeqqap
pisariaqartitai akuersarneqassapput.

Aalajangersakkap 3-ata qulakkiissavaa Angerlarsimaafiup avataanut inissiinermi iliuusissatut
pilersaarusiordermi, FN-ip meeqqat pillugit isumagatigissutaa artikel 9. aallaavittut
najoqqutarinissaa.

FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata artikel 9-ni ilaatigut allaqqavoq) naalagaaffiit
peqatigiit meeqqat angajoqqaamik arlaat tamaasaluunniit najunngippagit toqqaannartumik
attaveqatigiittuarnissaat ataqqineqassasoq, tamanna meeqqap illersorneqarnissaanut
akornutaassanngippat.

Pissutsit atuuttut qajassuulluinnarlugit, toqqaannartumik attaveqartoqarsinnaavoq,
oqarasuaatikkut, qarasaasiat atorlugit oqaloqatigiinneq, imaluunniit toqqaannartumik
naapinnikkut.

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, imm. 2-mi taaneqartut saniatigut, inissiineq
sioqqullugu suliarineqartumut iliuusissanut pilersaarummut meeqqap inissinneqarnerata
nalaani tamatuma kingorna angerlarsimaaffiup nukittorsarneqasinnaaneranut
kommunalbestyrelsi aammattaaq isummerfiginnissimassasoq.

Aalajangersakkami naatsorsuutigineqarpoq, angerlarsimaaffimmi isumassuinerup
nukittorsarneqarnissaanut piffissap inissiiffiup nalaa aammalu tamatumalu kinguinngua –
iliuuseqarfiusumik pisussallu sioqqutereerlugit – qanoq atorneqarnissaa kommunalbestyrelsip
eqqarsaatigereersimassagaa.

Imm. 5-imut

Inissiinerup ingerlanneqarnerata, kommunip aqqissugaanik ilaqutariinni paarsisartuniippat imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissiineruppat, naleqassusaanut pingaaruteqarluinnarpoq inissiiffiusup qanoq iliuseqarnissamik pilersaarummik ilisimanninnissaa. Qanoq iliuseqarnissamik pilersaarummik ilisimasaqarneq siunnerfeqartumik perorsaaniikkut suliniuteqarnermut iluaqutaasinnaavoq, tassani peqataasut akuutinneqartut tamarmik assigiimmik anguniagaqarlutik sulissallutik. Taamaalilluni ataatsimoortitamik suliniutip tunuani eqqarsaatit inissiiffiusumi piviusunngortinneqarnissaat aamma qulakkeerneqassaaq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq iliussissanut pilersaarusiortoqassasoq oqaloqatigiinnikkut aammalu meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassusilinnik aammalu meeqqamik suleqateqarnikkut, meeqqap ukiui apequtaatinnagit. Meeqqap isummani isummersuutinilu oqaatigisinnaasariaqarpai, tassanilu eqqarsaatigineqassaaq qassinik ukioqarnera inerisimassusaalu.

Angajoqqaatut oqartussaassusillit iliussissatut pilersaarusiornermut kommunalbestyrelsimik suleqateqarumangissagaluarpata, kommunalbestyrelsi nammineq meeraq oqaloqatigisarlugu iliussissanut pilersaarusiussaaq.

Imm. 7-imut

Meeqqamut iliussissatut pilersaarut pillugu meeraq taassumalu angajoqqaavisa imaluunniit isumassuisut allat kommunalbestyrelsip tamatigut paasitittassavai. Tamanna meeqqamik ilitsersuisussaatitaanermik annertusisamik malittarisassatut paasineqassaaq. Meeraq oqaatigineqartunik paasinnissinnaaqullugu ilisimatitsineq meeqqap utoqqaassusaa inerisimassusaalu eqqarsaatigalugit oqaatsit periaatsillu paasinartut atorlugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 8-mut

Aalajangersakkap kinguneraa, iliussissanut pilersaarutit qanoq isikkoqarnissaat imaqarnissaallu pillugit ersarinerusumik Naalakkersuisut malittarisassiornissaat, kiisalu qaqugukkut kommunalbestyrelsi inissiisuusup iliussissamik pilersaarut inissiiviusussamut, ima paasillugu, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut, ilaqutariit paarsisartunut efterskolinut assigisaannullu ingerlateqqissanerai.

§ 46

Imm. 1-imut

Iliussissanut pilersaarummik misissueqqissaarneq meeqqanut iliuseqarnerinnarmut sammissanngilaq aammali angerlarsimaffimmi isumassuinerup nukittorsarnissaa siunertaralugu iliuseqarnernut tunngassalluni. Taamaalilluni suliniutit suli tamakkiisumik sammitinneqarnerat qulakkeerneqassaaq. Meeqqamut imaluunniit taassuma ilaqutaanut aaqqiinissaq pilersinneqarsimappat pingaaruteqarpoq ikiorsiinerup imaluunniit

angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup ataavartumik kommunalbestyrelsimit malinnaaffigineqarnissaa. Malinnaaviginnittuarnerup qulakkiissavaa meeqqap piffissami tassanerpiaq pisariaqartitaanik taperseruinerup naammassineqartuarnissaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq iliuusissanut pilersaarutip meeqqamut maannakkorpiaq atugaanut maannakkorpiarlu tapersorneqarnissamik pisariaqartitaanut tulluurtumik nutarterneqarsimajuarnissaa qulakkeerniarlugu.

Katsorsaanissanut pilersaarutit

§ 47

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq iliuusissanut pilersaarut aalajangersagaq aallaavigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit minnerpaamik ukiumut ataasiarlutik katsorsaanissamut pilersaarusiortassasut. Iliuusissatut pilersaarusiortanerup isumaginissaa kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa.

Iliuusissanut pilersaarummi siunertat anguniakkallu aallaavigalugit katsorsaanermut pilersaarut perorsaanermik peqqissaanermillu suliaqarnermik imaqassaaq, taakku qulakkiissavaat iliuusissatut pilersaarummi anguniarneqartut pingaarnerit naammassineqarnissaat. Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissinneqartut tamarmik katsorsarneqarnissamut pilersaarusiortifigineqassapput.

Imm. 2-mut

Katsorsaanissamut pilersaarutit qanoq isikkoqarnissaannik qanorlu imaqarnissaannik ersarinnerusunik Naalackersuisut malittarisassiornissaannik aalajangersakkami pisinnaatinneqarput.

Killiffiit pillugit nalunaarusiat

§ 48

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup meeqqap inissinneqarsimanermi nalaani ineriartornera pillugu kommunalbestyrelsi paasissutissittassagaa. Paasissutissiineq minnerpaamik killiffik pillugu nalunaarusiatut isikkulerlugu nassiunneqartassaaq.

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq meeqqap peqqissusaanut isumagineqarneranullu tunngasuni allanngortoqassatillugu imaluunniit annertuumik allanngortoqarnissaa ilimagineqalersillugu, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup engerluni kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqartarnissaa. Aalajangersagaq imm. 2-mit allaanerussuteqarpoq, imm. 2-mi aalajangersarneqarmat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup ukiumut marloriarluni killiffimmik

nalunaaruteqartarnissaa. Annertuumik allanngortoqarnerit tassaasinnaapput, meeqqap tassanngaannaq pissutsimigut allaanerusumik pissuseqalernera imminornissamillu sakkortuumik pissuseqalernera, imaluunniit tassanngaannartumik napparsimalernera imaluunniit timimigut tarnimigulluunniit innarluuteqalerneranik il.il. paasitinneqarnera. Annertuumik allannguutit aamma tassaasinnaapput meeqqap ilaqutaani pissutsini allanngortoqarnera, ass. meeqqap angajoqqaavisa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik akornusersuERPalaartumik attavigippassuk, sulisunut qunusaarerpalaartumik pissusilersorpata, angajoqqaq aamma nammineq meeraasq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat imaluunniit angajoqqaamik toqukkut qimaguttoqarpat il.il.. Allarpassuarnik taaguisoqarsinnaavoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup meeqqamut tunngasuni annertuumik allanngortoqarnerit tamaasa kommunalbestyrelsi paasitittassavaa.

Imm. 2.

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik siullermeerluni killiffik pillugu kommunalbestyrelsimut nassiussissasoq meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfirmut inissinneqarneraniit kingusinnerpaamik qaammatit pingasut kingorna. Tamatuma kingorna killiffimmik nalunaarusiaq nutarterneqartuassaaq aammalu ukiumut marloriarluni kommunalbestyrelsimut nassiunneqartassalluni.

Killiffik pillugu nalunaarusiap meeqqap meeqqap alliertorneranut ineriartorneranullu nalinginnaasumik isummerfiginninnermi saniatigut, aamma iliuusissanut pilersaarutaasa katsorsarneqarnissaanullu pilersaarutaasa imaannut tunngatillugu killiffimmik kommunalbestyrelsi paasissutissittussavaa.

Imm. 3-mut

Killiffiit pillugit nalunaarusiat qanoq iluseqarnissaat qanorlu imaqarnissaat pillugit Naalackersuisut malittarisassiornissaannik aalajangersakkami pisinnaatinneqarput.

Akuersineq

§ 49

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, kommunalbestyrelsi angajoqqaatut oqartussaassusilimmi meerarlu 15-inik ukioqalersimappat pisuni qanoq ittuni akuersinermik pissarsiniartassanersoq. Akuersineq allakkatigut tunniunneqassaaq, akuersinerullu tunniunneqannginnerani angajoqqaatut oqartussaassusilimmik meeqqamiillu akuersinerup kingunerisinnaasaanik sukumiisumik ilitersuussinissaq kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa. Aalajangersakkap aammattaaq aalajangiiffigaa, suliniuteqareernerme malitseqartitsinissaq pillugu aalajangiisoqartinnagu, meeraq akuersisimassasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq akuersinermik pissarsiniarneq pinngitsoorneqarsinnaasoq ikiuinissamik suliniuteqartoqarneranik aamma ikiuinissamik suliniuteqartoqarneranik immikkut ittunik aalajangiinissani. Pissarsiariniartariaqannginneranulli apeqqutaavoq ikiuinissamik suliniuteqarnermik aallartitsinissap meeqqap peqqissusaanut, ineriartorneranut, alliartorneranullu pingaaruteqartutut nalilerneqarnera aammalu ilanngullugu nalilerneqarpat akuersinermik pissarsinianginnerup kingunerissanngikkaa, ikiuinissamik suliniuteqarnerup siunertaa anguneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq § 6 naapertorlugu aalajangiinerit akuerineqaqqaartariaqanngitsut angajoqqaatut oqartussaassusilimmit meeqqamiillu 15-ileereersimasumit.

Aalajangiinerit taamatut ittut, meeqqap ajoquserneqannginnerani nukinginnartumik akuliuttariaqarnermik nalilersuinermiippoq, taamaattumillu iliuuseqartoqartinnagu akuersinermik utaqeqqaarallarnissaq akerlianik iliornerussalluni.

Kapitali 13

Peqatigiiffiit

§ 50

Aalajangersakkap atuutsippaa Naalakkersuisut peqatigiiffinnik akuersisinnaatissallugit qanimut aalajangikkanik piumasaqaatitalinnut meeqqanut inuusuttuaqqanullu aalajangersimasunik susassaqtitsiviusunut.

Naalakkersuisut inuiaqatigiinni peqatigiiffinnut akuersinissaminnik toqqaasinnaapput, as-sersuutigalugu Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, Røde Kors, Red Barnet imaluunniit peqatigiiffiit assingusut meeqqanut suliaqarnermik susassaqtitsinermik aallaavillit. Akuersisarneq kommuninut naatsorsuussaavoq oqilisaataassasoq sapinngisamik sukkasuumik Nuna-tsinni meeqqanut tunngassusilinnik suliaqartut akuerisat kinaassusersineqartarnissaannut, tamakkulu naatsorsuutigineqarsinnaassapput kommunemi sammisassaqtitsinermi suleqataasinnaassasut. Matumani eqqarsaatigineqarsinnaapput sunngiffinni ornittakkani imaluunniit meeqqat ornittagaanni ingerlatsinermi pilersitsinerit, atuangiffeqarnermi sammisassaqtitsinermi neqeroorutit, ilinniagassanut ikiorsiinermi aaqqissuussat, paasititsiniaanerit il. il. Sior-natigut ataasiakkaatigut tamanut ammasumik namminersortunillu suleqateqarnermik, as-sersuutigalugu meeqqanut ornittakkamik pilersitsinermi, meeqqat kommunerisaminni unnuami ornittakkamut ornigussinnaallutik, eqqissillutillu sinissinnaallutik inersimasunit toqqisillutik nakkutigineqartillutik, namminneerlutik angerlarsimaffimminnut suugaluarnerisunik peqquteqartumik angerlarsinnaannginnerminni.

Naalackersuisut akuersaarsinnaanerat imaanngilaq peqatigiiffimmik ”akuersinerusq”, kisiannili peqatigiiffiup sullissisinnaassusianik akuersaernerulluni.

Kapitali 14

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiititaq

§ 51

Imm. 1-imut

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliami ilaasortat katitigaanera piginnaasassaallu pillugit piumasaqaatit aalajangersakkami malittarisassiuunneqarput. Ataatsimiitsitaliaq arfinilinnik ilaasortaqaarpoq: Inatsisileritooq, tarnip pissusaanik ilisimasalik, isumaginninnermi siunnersorti, perorsaasoq, ilinniartitsisoq kiisalu peqqissaasoq. Ilaasortanut ilinniarsimasuunissamik piumasaqaatip saniatigut meeqqat pisariaqartitaannik ineriartornerannillu immikkut ilisimasaqartariaqarput, ilinniakkamik ilaatut imaluunniit suliffimminnut atatillugu misilittakkamikkut assingusutigulluunniit. Meeqqat pisariaqartitaannut ineriartornerannullu tunngasunik immikkut ilisimasaqarnissaq ilaasortassanik piviusumik nalilersuineramik tunngaveqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq Naalackersuisut meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiitsitaliamik pilersitsinissaat. Ataatsimiitsitaliaq ukiuni sisamani atuuttussatut Naalackersuisut ivertissavaat. Ilaasortat ataatsimiitsitaliami issianissaq kissaatigeqqippassuk tamatuma kingorna innersuussutigeqqinneqarsinnaapput, Naalackersuisullu sulil naleqquttutut isigippatigit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput meeraq inissinneqarfimminit § 41, imm. 2 naapertorlugu angerlartinneqarnissaanik inaarutaasumik aalajangiinissani inissinneqarfiata oqaaseqaatai angerlartitsinissamut akerliutillugit ataatsimiitsitaliap piginnaatitaaffissai.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, Naalackersuisut ataatsimiitsitaliamut allattoqarfeqarneq isumagissagaat, ataatsimiitsitaliallu ataatsimiittarnerani aningaasartuutit akilertassagai.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkakut Naalackersuisut piginnaatinneqarput ataatsimiitsitaliap suleriaasissaanik, akissarsianik kiisalu ataatsimiitsitaliap suliainut atatillugu paasissutissanik suliainillu sularinninnernut immikkut ilisimasalinnit oqaaseqaatinik pissarsisarneranut malittarisassiornissaannut.

§ 52

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Qitiusumik Meeqqat Pillugit Ataatsimiitsitaliamut suliassanngortitsinerup kingunerigaa, meeqqap angerlartinneqarnissaanik inassuteqartoqartillugu aalajangiinissaq pitinnagu kommunip tassunga oqaaseqaatit utaqqeqaartariaqartassagai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ataatsimiitsitaliap suliamik suliarrinninnissaa sioqqullugu paasisutissat suut Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliamut tunniunneqartassanersut. Suliarmi paasisutissat isumannaarniarlugit aalajangersagaq sukumiisumik suliavaoq, taagorneqartulli tamakkiisuunngillat.

Nr. 1-imut

Suliarmi allagaatit, kommunimi suliarineqarsimasut tamarmik Qitiusumik Meeqqat pillugit paasisimasalinnut tunniunneqassapput. Suliarmi allagaatit tassaassapput inissiinissaq sioqqullugu nalaanilu suliarineqarsimasut. Suliarmi allagaatit suliap ingerlanneqarnerani ataatsimiititaliamut assiliamik aamma suliap ingerlanerani pisimasunik erseqqissumik takutitsissapput.

Nr. 2-mut

Meeqqap angerlartinneqassanut kommunalbestyrelsi naliliineranut eqqarsaasersuutit suut tunuliaqutaasimanerannut ataatsimiititaliap takunninnissamut periarfissaqarnera pingaarpoq. Tassunga ilanngullugu angajoqqaani pissutsini sutigut allanngortoqarsimappat tamatuma kingunerisaanik kommunalbestyrelsi isumaqalersimalluni, tamatuma kingorna meeqqap pisariaqartitaat naapertorlugit angajoqqaat isumaginnissinnaalersimasut.

Nr. 3-mut

Iliusissanik pilersaarutit ilaatigut aqutugalugit Qitiusumik Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Ataatsimiititaliaq paasitinneqassaaq aqqissuussinerit suut piareersaatigineqarsimanersut aammalu taakkununga tunngavilersuutigineqarsimasut. Iliusissanik pilersaarutit inissiiffimmi meeqqap qanoq ingerlasimaneranik ineriartorsimaneranillu assilissamik erseqqissumik ataatsimiititaliamut takutitsisinnaavoq, tassunga ilanngullugu inissiinermut suna tunngavilersuutaasimanersooq aamma angajoqqaanik suleqateqarneq qanoq ingerlasimanersooq. Meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissinneqarsimappat, tassani aammattaaq suliarineqarsimassapput katsorsaanermut pilersaarutit aammalu killiffiit pillugit nalunaarusiat, taakkulu paasisutissani ataatsimiitsitaliap imminnut tunniunneqartussatut pisinnaatitaaffeqarfigisaannut taamaalillutik aamma ilaassapput.

Nr. 4-mut

Angerlartitsinissaq piareersarneqarsimanersooq tamannalu naleqquttumik aqqissuunneqarsimanersooq pillugu naliliinissamut Qitiusumik meeqqat pillugit

paasisimasallit periarfissaqarnerat pingaarpoq. Angerlartitsineq iluatsitsilluartumik ingerlaneranut pingaarluinnarpoq meeraq angajoqqaallu angerlartitsinermut piareersimanerat. Aallaqqaataani assersuutigalugu ulluinnat ingerlanissaannut ilaquitariit ikiorniarlugit ikiorsiinissat pilersaarusiornissaat pisariaqartinneqarsinnaavoq.

Nr. 5-imut

Meeqqat atugarisaat pillugit qitiusumik ataatsimiititaliap, sullissisut assigiinngitsut ataatsimiititaliaanit oqariartuutigineqartut pissarsiarissavaat. Tamatumani Meeqqat atugarisaat pillugit qitiusumik ataatsimiititaliap pisussaaffiginngilaa, ataatsimiititaliap isummersimaneri malissallugit, taamaattorli isummersuutai tamakkiisumik naliliinermi toqqammavinnut ilanngunneqassallutik.

Nr. 6-imut

Meeqqap ulluinnarni qanoq ingerlanerani ulluunerani paaqqinniffiit atuarfiillu naliliineraniit oqaaseqaataasinnaasunik Qitiusumik meeqqat pillugit paasisimasalinnik takuneqarsinnaanerit pingaarpoq.

Nr. 7-imut

Siusinnerusukkut tarnip pissusaanik ilisimasalimmik nakorsamiilluunniit misissuisoqarsimappat taakku oqaaseqaataat ilanngunneqassapput. Aalajangiinermut atatillugu pisariaqartinneqarsinnaasut meeqqamut ataatsimiititaliap pitsaanerusequmik ilisimasaqalernissaanut tarnip pissusaanik ilisimasallit nakorsalluunniit oqaaseqaatai iluaqutaasinnaapput.

Nr. 8-mut

Meeqqap angerlartinneqarnissamut soq piareersimannginnersoq inissiiffiusup tunngavilersuutaa Qitiusumik meeqqat pillugit paasisimasalinnit pissarsiarineqarnissaat pingaarpoq, tassa inissiiffiusoq piffissami kingullermi meeqqamik qaninnerpaamik atassuteqarnikummat.

Nr. 9-mut

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartuni pissutsit allaaserineqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq, aamma piffissami angerlartitsinissap tungaanut meeraq (angajoqqaat) pillugit isumassuiffiusumi pingaarnertut ingerlataqartut akornanni pissutsit qanoq ittuunerinik allanneqartumik allaaserinnittoqassalluni. Taamaalilluni angerlartitsinerup kingorna angerlarsimaffimmi atuuttussatut naatsorsuutigineqartut angajoqqaat nammineq atugaat aamma isumassuiffiusumi tamatuma sunniuteqarnera eqqarsaatigineqarput.

Nr. 10-mut 11-mullu

Suliami aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu Qitiusumik meeqqat pillugit paasisimasallit sapinngisamik pitsaasumik ilisimatinneqarnissaa pingaarpoq. Suliami paasissutissat suut pigineqarnersut suliamiit suliamut ataasiakkaanut tunngasuupput. Normulersorlugit

nalunaarsorneqartut akuersinermik nalunaarutit paasissutissaapput pingaarutillit, pingaarnersaasorli tassaavoq Qitiusumik Meeqqat Pillugit Ataatsimiitsitaliap suliap aalajangerniarnerani pingaaruteqarsinnaasunik suliamut tunngatillugu paasissutissanik pigineqartunik tamanik paasitinneqartarnissaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq suliamut tunngatillugu Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliap oqaaseqaateqarnissaanut piffissaliussaq kiisalu piffissaliussap qaangerneqannginnerani allattoqarfiup nalunaaruteqarnissamut pisussaaffia.

Kapitali 15

Aningaasalersuineq akiliutillu nalimmassarneqartarnerat

Aningaasalersuineq

§ 53

Imm. 1-imut

Inatsisartut Inatsisaat una naapertorlugu aningaasartuutissat assigiinngitsut aalajangersorneqartut, najoqqutassallu inatsit naapertorlugu atortussanngortinneqartut qanoq aningaasalersorneqarnissaat aalajangersakkami malittarisassiuunneqarput. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat una aqutigalugu meeqqat ikiorserneqarnissaanut aningaasartuutit kommunit pisussaaffittut akilertassagaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Inatsisartut Inatsisaat una naapertorlugu meeqqat ikiorseereernerup kingorna malinnaavigineqarlutik isumagineqarnissaanut aningaasartuutissat kommuninit isumagineqartussaasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiitsitaliamut aningaasartuutigineqartut Naalakkersuisunit akilerneqassasut. Tamatumani pineqarput akissarsiat, ataatsimiinnerit, allattoqarnermi ikiuinerit il.il.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit aningaasalersorneri akigititanik akiliisarnikkut pisassasoq, taamaasillutik oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissiisimasut inissanik ataasiakkaanik atuinertik akilertartussaagaat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik pilersitsinermut ingerlatsinermullu kikkut aningaasaqarnikkut akisussaannersut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq, Naalakkersuisut naalagaaffinnik isumaqatigiissusiorsinnaasut, tassani ersarinnerusumik maleruaqqusani aalajangersarneqassalluni qanoq iliuuseqartussaataaneq, aammalu inatsit najoqqutaralugu aallarnigaasimasunut aningaasartuuteqarsimanermit tapiissuteqarnermi utertitsisussaataanermit tunngatillugu. Taamatut isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq inummik Kalaallit Nunaanni oqartussaasunit aalajangikkamik Kalaallit Nunaata avataani inissisimasoqaraangat.

§ 54

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami malittarisassiuunneqarput kommunip aalajangigaanik meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut inissinneqartut kommunimit akileqartarnissaat. Kommunip meeqqanut akiliutaa naatsorsorneqartarpoq ulloq unnuarlu inissiiffiusoq ataaseq aallaavigalugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik najugaqartuminut kaasarfimmiussanik atisarsiutissanillu tunniussisassasoq, taamaattumillu kommunalbestyrelsi taakkununga tunniussisussaanani. Akigitat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut aamma Naalakkersuisunit tamanut saqqummiunneqartoq akigitat pillugu kaajallaasitami ukiumoortumik iluarsaanneqartartoq tunuliaqutaralugit ulloq unnuarlu paaqqinniffik kaasarfimmiussanik atisarsiutissanillu tunniussisaaq.

Imm. 3-mut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup najugaqartunut kaasarfimmiussiinerit atisassarsiutissiinerillu taamaalillutik kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut akiliutigisai atorlugit akilerneqartassapput imm. 1 najoqqutaralugu. Kommune taamaalilluni immikkut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut akiliuteqaqqissanngilaq kaasarfimmiussiinerit atisassarsiutissaqartitsinernullu. Allatut oqaatigalugu tamanna ullormut unnuamullu akiliummut ilaareerpoq.

Imm. 4-mut

Imm. 1-imi eqqaaneqartut akigititanik akiliinerit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut aalajangersagaq Naalakkersuisunit piginnaatitsivoq. Tassunga ilanngullugit aningaasartuutit suut kommunip akiliineranut ilaassanersut pillugit maleruagassat. Erseqqinnerusunik maleruagassanik aalajangersaanermit naatsorsuutigineqarpoq akigititanik akiliinerit pisortat ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut, tassa kommuninit aamma namminersorlutik oqartussanit ingerlanneqartunut, aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut imminut pigineqartunut assigiinngitsuunissaannut piunasaqaatit pillugit maleruagassat ikkunneqassasut. Kommuniniit akigititani akiliutinik tiguneqartunik ulloq

unnuarlu paaqqinniffiit atuinerannik aningaasaqarnikkut nakkutilliinissamut Naalakkersuisut pisinnaatitaaffeqarnerat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit siunissami aamma akuerisariaqassavaat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit akigititanik kommuninit akiliutaasunik atuinerannik nakkutilliinissamut.

Imm. 6-imut

Imm. 2 malillugu kaasarfimmiussanut atisassarsiuatissanullu Naalakkersuisut malittarisassaliorinnaapput, tassungalu ilaapput aningaasat tunniunneqartussat, aningaasat amerlassusaat, aammalu paaqqinnittarfimmi perorsaanermik suliaqarnerup ilaatut kaasarfimmiussanik malittarisassiuussineq. Uanittaaq eqqarsaatigineqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit najugaqartut kaasarfimmiussaanic atisassarsiuatissaanillu tunniussiumanninnissinnaanissaat, tamanna perorsaanermut tunngatillugu iluaqutaasussaattillugu, soorlu najugaqartoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup maleruagassaanik malinnilernissaanut kajumissaatitut. Kaasarfimmiunik malittarisassiuussineq kinguneqartitsilluni perorsaanermut atorneqartariaqanngilaq, siunertarissalluguli inuusuttut sipaarnermik ilinniartinnissaat imaluunniit aningaasat nalinganik pisariaqartinneqarnerannillu paasinnissaat.

§ 55

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai sinaakkutaasussanut malittarisassiornissaannut aammalu § 30, imm. 2, nr. 4 naapertorlugu inissamik neqeroorfigineqarnermut akiliutissanut.

Akilersuutininik naluqqussaaneq

§ 56

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq akit inatsit malillugu aalajangersarneqartut qaqugukkut naleqqussarneqarlutillu saqqummiunneqartassanersut.

Kapitali 16

Naammagittaalliuuteqarsinnaaneq

§ 57

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelsip aalajangigai Inatsisartut inatsisaanic uuminnga tunngaveqartut, Isumaginnermi Naammagittaalliortarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Suliami illuatungiunissaq maalaaruteqarsinnaanermi piumasaqaataavoq. Sulianik suliarinninnernut malittarisassani nalinginnaasuni allassimavoq, aalajangiinerit tamarmik tunngavilersuinerimik imaqaassat aammalu inatsisini malitassanut attuumassuteqartunut aalajangiinerup tunngavittut innersuussissutigisaanut innersuussinertaqassasut. Aalajangiineq pillugu naammagittaalliortoqarsinnaappat, innuttaasoq naammagittaalliornissamut ilitersuummik tunineqarsimassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq meeraq naammagittaalliorsinnaatitaasoq. Tamanna inatsimmut ilanngunneqarpoq, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissutaanni aalajangersarneqartoq meeqqat pisinnaatitaaffeqarnerat, qulakkeerumallugu. Meeqqat tamarmik tusarneqarnissaq pisinnaatitaaffigaat, meeqqamullu tunngasuni tamani peqataatinneqartussaalluni, naammagittaalliorsinnaanerullu ilanngunneqarnera tamatuminnga nukittorsaaneruvoq malunnaateqarluartoq. Aalajangersakkami aallaaviuvoq meeqqat qassinilluunniit ukioqaraluarunik tamarmik naammagittaalliorsinnaanerit, meeqqalli illersornissaa eqqarsaatigalugu kommunemi ingerlatsiviup meeqqap naammagittaalliorsinnaaneramik ilitersuummi qulakkeertariaqarpaa suliani tamani ersarissumik meeqqamut ataatsimut tunngasuinnarmik nalilersuisarnissaq, meeqqap naammagittaalliornerup kingunerisinnaasai pillugit paasinninnissaminut naammattumik inerisimanera eqqarsaatigalugu. Eqqarsaatiginninnerit isumaliutiginninnerillu tamakku ingerlatsiviup meeqqamik naammagittaalliornermut ilitersuutaani ilaasariaqarput aammalu naammagittaalliornermut ilitersuummut atatillugu meeqqamut paasissutissiissutigineqarsimassallutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai meeqqap naammagittaalliorsinnaatitaaneramik ersarinnerusunik malittarisassiornissaanut.

Kapitali 17

Pineqaatissiisarnernut aalajangersakkat

§ 58

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit Inatsisartut Inatsisaat naapertorlugu ingerlatsinerimik akisussaasutut kommunalbestyrelsi pisussaaffimminik annertuumik sumiginnaasimappat imaluunniit sumiginnaasaqattaarsimappat akiligassinnaagaat.

Kommunalbestyrelsimut akiligassiinerit akiliisitsinerillu politiit aqutigalugit pineq ajorput, pisarlutilli ingerlatsinerimut inatsisit/eqqartuussiviit aqutigalugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq pinngitsaaliissummik akiligassiinikkut akiliutit § 59 naapertorlugu Nunatta Karsianut nakkartinneqassasut.

Kapitali 18

Atortuulersitsineq ikaarsaarnermilu aalajangersakkat

§ 59

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat una 1. juli 2017-imi atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkatigut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, malittarisassat Inatsisartut peqqussutaanni imm. 2-mi taaneqartunik tunngaveqarlutik atulersinneqarsimasut, atuutsiinnarneqassasut taarserneqarnissamik imaluunniit Inatsisartut Inatsisaat manna tunngavigalugu malittarisassaliornikkut atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut.